

Lohjan seurakuntayhtymä

Toimintakertomus 2011

Sisällysluettelo

1. YLEISKATSAUS	3
2. SEURAKUNTAYHTYMÄN YLEISHALLINTO	6
3. SAMMATIN SEURAKUNTA	8
3.1. Yleishallinto, kustannuspaikat 101 – 110	10
3.2. 22201 Jumalanpalveluselämä	11
3.3. 22203-22206 Kirkolliset toim., muut seurakuntatilaisuudet, hautaan siunaaminen	12
3.4. 22210 Tiedotus ja viestintä	12
3.5. 22221 Yleinen musiikkitoiminta	13
3.6. 22231 Päiväkerhotyö	13
3.7. 22235 Rippikoulutyö	14
3.8. 22236 Nuorisotyö	14
3.9. 22239 Iltapäiväkerhotoiminta	14
3.10. 22241 Diakoniatyö	14
3.11. 22260 Lähetystyö	15
3.12. 22292 Muu seurakuntatyö	16
4. LOHJAN SEURAKUNTA	18
4.1. Kirkkoherran näkökulma	18
4.1. 21201 Jumalanpalveluselämä	21
4.2. 21203 Muut kirkolliset toimitukset / 21206 Hautaan siunaaminen	23
4.3. 21205 Muut seurakuntatilaisuudet	24
4.4. 21210 Tiedotus ja viestintä	25
4.5. 21221 Yleinen musiikkitoiminta /21223 Konserttitoiminta	26
4.6. 21231 Päiväkerhotyö	29
4.7. 21281 Perhekerhotyö	30
4.8. 21232 Pyhäkoulutyö	31
4.9. 21233 Varhaisnuorisotyö	32
4.10. 21235 Rippikoulutyö	34
4.11. 21236 Nuorisotyö	35
4.12. 21241 Diakoniatyö	38
4.13. 21249 Palveleva puhelin	52
4.14. 21251 Virkkalan aluetyö	54
4.15. 21252 Evankelioiminen	54
4.16. 21255 Sielunhoito	54
4.17. 21260 Lähetystyö	55
4.18. 21270 Ruotsinkielinen työ	56
4.19. 21280 Aikuistyö	59
4.20. 21290 Kansainvälinen diakonia	60
4.21. 21292 Muu seurakuntatyö	60
4.22. Lohjan seurakunnan väkiluku 2011	61
5. LOHJAN SEURAKUNTAYHTYMÄN TUKIPALVELUT	61
5.1. 20246 Perheneuvonta	61
5.2. 20247 Sairaalasielunhoito	62
5.3. Hautausmaahallinto	63
5.4. Kiinteistötoimi	64
6. HENKILÖSTÖ	67
6.1. Henkilöstön määrä	67
6.2. Henkilöstön rakenne	68

1. YLEISKATSAUS

Hallintojohtajan näkökulmasta

Muutosten vuosi 2011

On perusteltua todeta kuluneen vuoden 2011 olleen monella tavoin muutosten aikaa Lohjan seurakuntayhtymän ja sen seurakuntien osalta. Vuoden aikana juhlistettiin kaikkiaan yhdeksän työntekijän/ viranhaltijan eläkkeelle siirtymistä. Tässä joukossa olivat myös Lohjan seurakunnan pitkäaikainen kirkkoherra Kaiku Mäenpää ja seurakuntayhtymän talousjohtaja Simo Palkki. Talousjohtajan eläkkeelle siirtymisen yhteydessä toteutettiin aiemmin yhteisessä kirkkovaltuustossa päätetty talousjohtajan viran lakkauttaminen ja viran vastuiden liittäminen osaksi uutta perustettua hallintojohtajan virkaa, jossa virassa allekirjoittanut aloitti 8.3.2011.

Kirkkoherra Mäenpään eläkkeelle siirtymisen myötä Lohjan seurakunnassa oli edessä kirkkoherranvaalit, jotka päästiin toteuttamaan syys- lokakuun vaihteessa. Vaaleissa uudeksi Lohjan seurakunnan kirkkoherraksi valittiin Karkkilan seurakunnan kirkkoherra Juhani Korte.

Muutoksen tuulet koskettivat meitä myös Länsi-Uudenmaan kuntarakenteen kehitykseen liittyvän seurakuntien rakennemuutosprosessin myötä. Espoon hiippakunnan tuomiokapituli asetti kolmijäsenisen selvitysmiesryhmän työstämään alueen seurakuntarakenteen muutosvaihtoehtoja. Työnsä selvitysmiesryhmä aloitti 14.2.2011. Selvitysmiesryhmän monivaiheinen työ kesti vuoden loppuun saakka ja sitä sävyttivät osaltaan kuntapuolen päätöksenteon viiveistä johtuvat aikataulumuutokset. Loppuraportin jättäminen siirtyi vuoden 2012 puolelle.

Seurakuntayhtymän hallinnossa oli vuoden 2010 aikana tehty päätös seurakuntayhtymän operatiivisen johtoryhmän perustamisesta. Johtoryhmän kokoonpanoon kuuluvat puheenjohtajana toimiva hallintojohtaja, yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja, kiinteistöpäällikkö, henkilöstöpäällikkö ja ylipuutarhuri. Johtoryhmän sihteerinä toimii hallintosihteerini. Johtoryhmän toiminta vakiintui vuoden 2011 kuluessa, kokouksia pidettiin säännöllisesti n. 2 kertaa kuukaudessa. Johtoryhmän muistiot ovat työntekijöiden luettavissa organisaation tietojärjestelmän kautta.

Eräs vaikuttavimmista muutoksista, johon vuoden 2011 kuluessa jouduttiin reagoimaan, oli Lohjan seurakuntayhtymän kiristynyt taloudellinen tilanne. Selkeitä merkkejä talouden tiukkenemisestä oli näkyvissä jo vuoden 2010 runsaasti alijäämäisessä tilinpäätöksessä. Vuoden 2011 talousarviossa alijäämäksi arvioitiin 1.021.008 €. Käyttötalouden runsas alijäämäisyys jo toista vuotta peräkkäin luo paineita säästökohteiden löytämiseksi seurakunnallisen toiminnan työaloilta ja yhtymän tukitoiminnoista. Talouden suunnitelmallinen tasapainottaminen vaatii kirkollisveroasteen tarkistamisen lisäksi strategiaan pohjaavaa toiminnan painopisteiden asettamista ja toimintamäärärahojen nykyistä keskitetympää kohdentamista.

Seurakuntaorganisaatioiden tulorahoituksesta valtaosa muodostuu verotuloista. Lohjan seurakuntayhtymässä verotulojen osuus on ollut yleensä n. 90 % kaikesta tulorahoituksesta. Vuoden 2011 kirkollisveroprosentiksi oli määritetty 1,2 %. Tällä tasolla kirkollisvero on pysynyt vuodesta 1993 alkaen. Viime vuosiin saakka vuotuinen yhteenlaskettu kirkollisverosta ja yhteisöveron tuotto-osuudesta muodostuva verokertymä on riittänyt seurakunnallisen

toiminnan ylläpitämiseen, tarvittaviin investointeihin ja pitkäaikaisten investointien hankintamenoista tehtävien poistojen kattamiseen.

Veropohjan kehitys ja valtionhallinnon päätökset seurakunnille tuloutettavan yhteisöveron tuotto-osuuden pienentämisestä ovat kuitenkin luoneet tilanteen, jossa 1,2 % kirkollisveroasteella ei kyetä keräämään riittäviä verotuloja toiminnan ylläpitämiseen. Lohjan seurakunnan ja sittemmin seurakuntayhtymän 1,2 % kirkollisveroaste on ollut eräitä maamme alhaisimmista. Lohjan seurakuntayhtymän yhteinen kirkkovaltuusto päätti syksyllä 2011 säilyttää vuoden 2012 kirkollisveron 1,2 prosentissa. Päätöksen myötä tulee seurakuntayhtymän maksuvalmiuden ylläpitäminen olemaan haasteellinen tehtävä vuoden 2012 aikana. Kirkollisveroasteen nosto on ehdottomasti toteutettava vuodesta 2013 alkaen.

Vuoden 2011 keväällä vuoden 2012 talousarvion laatimisohejeen käsittelyn yhteydessä yhteiseksi tavoitteeksi asetettiin säästökohteiden löytäminen käyttötalouden puolelta kahden viimeisen neljänneksen aikana Lohjan seurakuntayhtymän tukipalveluissa ja Lohjan ja Samatkan seurakuntien työaloilla. Tässä tavoitteessa onnistuttiin kohtuullisesti ottaen huomioon käytettävissä oleva aika muutosten toteuttamiseen.

Henkilöstökulut muodostavat n. 62 % seurakuntayhtymän kaikista toimintakuluista ja ovat näin ollen avainasemassa talouden tasapainottamiseen tähtäävissä suunnitelmissa. Toimintaa uudelleen organisoimalla voitiin vuoden aikana jättää täyttämättä kaksi virkaa (suntion virka, kirkkoherranviraston toimistovirkailijan virka) sekä yksi lastenohjaajan työsuhteinen toimi.

Seurakuntayhtymässä on viimeisten kolmen vuoden kuluessa investoitu voimakkaasti seurakunnallisten tilojen saneerauksiin ja uudiskohteisiin. Näiden investointien vaikutus on havaittavissa osaltaan käyttötaloutta kuormittavana tekijänä. Vuoden 2011 investointisuunnitelma oli aiempia vuosia suppeampi, investoinneista mainittakoon Länsi-Uudenmaan perheasiain neuvottelukeskukseen uudet toimitilat As Oy Lohjan Lyyrassa sekä Ojamonpatruunan liikekiinteistön yläkerran liiketilan hankinta seurakuntayhtymän omistukseen.

Kirkon keskushallinto on viime vuosina käynnistänyt useita koko evankelis-luterilaista kirkkoa koskevia kehityshankkeita. Näistä mainittakoon henkilöstö- ja taloushallinnon palvelukeskus-hanke (Kipa- ent. Heta), yhteinen sähköinen jäsentietojärjestelmähanke (Kirjuri), sekä kirkonkirjojen digitointiin tähtäävä hanke (Kitke). Kaikki edellä mainitut hankkeet tulevat aikanaan toteutuessaan vaikuttamaan seurakuntaorganisaatioiden toimintaan paikallistasolla. Hankkeilla nähdään olevan mm. taloudellisia säästöjä luovia ja palvelutason parantamiseen tähtääviä vaikutuksia pitkällä aikavälillä.

Lohjan seurakuntayhtymän osalta palvelukeskuksen asiakkaaksi siirtymiseen liittyen taloudellisten säästöjen syntyminen on ainakin lyhyellä aikavälillä epätodennäköistä. Henkilöstöä ei ole siirtymässä palvelukeskusten palvelukseen. Talous- ja henkilöstöhallinnon työntekijöiden osalta tässä vaiheessa ei ole muodostunut yksiselitteistä kuvaa siitä, mikä osa työtä siirtyy palvelukeskuksiin ja miten paljon työvoimaan tarvitaan paikallistasolla talouden ja henkilöstöhallinnon perusdokumentaation tuottamiseksi.

Vuonna 2010 toimintansa aloittaneen, jäsen seurakunnilleen tietotekniikkapalveluita tuottavan Kehä-It- palvelukeskuksen palveluiden tuottamisen ongelmat lisääntyivät edelleen kuluneen vuoden aikana. Palvelukeskus perustettiin Kirkkohallituksen tietoturvallisuuden parantamiseen tähtäävän Typ- hankkeen ja kirkon yhteisen sähköisenjäsentietojärjestelmän Kirjuri-hankkeen

toteuttamiseksi. Lohjan seurakuntayhtymä oli yksi Kehä-It-palvelukeskuksen 21 jäsen seurakuntataloudesta. Loppuvuodesta 2011 palvelukeskuksen palveluntuottamisen ongelmat kärjistyivät siinä määrin, että Kehä-It:n johtokunnassa päätettiin aloittaa palvelukeskuksen toiminnan lopettamiseen tähtäävät valmistelutoimenpiteet ja selvitystyö jäsen seurakuntien siirtymiseksi muiden kirkon It-palvelukeskusten asiakkaiksi.

Kitke-hankeeseen liittyvä Lohjan ja Sammatin seurakuntien kirkonkirjojen digitointi oli suunniteltu toteutettavaksi vuoden 2010 aikana. Hankkeen kilpailutuksen voittaneen palveluntarjoajan Monikko Oy:n resurssipulan vuoksi digitointityö päästiin kuitenkin toteuttamaan vasta vuoden 2011 aikana. Työhön liittyvä lisämäärärahaesitys hyväksyttiin yhteisen kirkkovaltuuston kesäkuun kokouksessa, sillä vuoden 2011 talousarviossa ei ollut osoitettu määrärahaa hankkeen läpiviemiseksi.

Vuoden 2010 seurakuntavaaleissa Lohjan seurakuntayhtymän ja sen seurakuntien toimielinten kokoonpanot uudistuivat. Mukaan tuli paljon toiminnasta kiinnostuneita uusia seurakuntavaikuttajia. Keväällä 2011 toteutettiin kaksi erillistä seminaaria, joissa luottamushenkilöt tutustuivat seurakuntahallinnon eri osa-alueisiin. Yhteistä perehtymistä niin työalojen toimintaan kuin seurakuntatalouden kysymyksiinkin jatketaan vuoden 2012 kuluessa.

Vuoden 2010 keväällä tehtiin yhteisessä kirkkoneuvostossa päätös Lohjan seurakuntayhtymän kotisivujen luomisesta sekä Lohjan ja Sammatin seurakuntien kotisivujen uudistamisesta. Projekti on edennyt Kotimaa-kustannus Oy:n toimittaman sivuston graafisen ilmeen luomisen jälkeen toteutusvaiheeseen ja uusia kotisivuja on rakennettu hyvässä kaikkien työalojen välisessä yhteistyössä kotisivujen päivitysvastaavien toimesta kevästä 2011 alkaen. Uusien kotisivujen julkaisupäivä oli 14.3.2012.

Lohjan seurakuntayhtymän ylipuutarhuri Pekka Huttunen hakeutui 20 vuoden palveluksen jälkeen uusien haasteiden pariin Nurmijärven seurakunnan palvelukseen. Tähän liittyen käynnistettiin joulukuussa 2011 ylipuutarhurin virantäyttöprosessi sekä ylipuutarhurin viran tehtävänimikkeen muuttaminen hautaustoimen päällikön viraksi.

Voimme todella sanoa elävämme muutosten aikaa. Maailma ympärillämme on jatkuvassa muutoksessa. Tätä kirjoittaessani Länsi-Uudenmaan alueen seurakuntien rakennemuutoksen lopputulos ei ole selvillä, eikä oikein vielä lopputuloksen selviämisen aikataulukaan. Kirkkohallituksen päätöksenteko seurakuntarakenneasiassa riippuu kuntasektorin tilanteen selkiytymisen aikataulusta. Espoon hiippakunnan tuomiokapitulin arvaus asiassa vie päätöksentekoa kohti syksyä 2012. Olemme pakotettuja odottamaan.

Edellä esitettyyn moninaisten muutosten kuvaukseen liittyen on lopuksi nostettava esille Lohjan seurakuntayhtymän ja sen seurakuntien henkilöstö. Seurakuntatyön kaikilla osa-alueilla, oli kyse sitten tukipalveluiden moninaisista tehtävistä tai seurakuntalaisten päivittäiseen kohtaamiseen liittyvästä seurakuntien työaloilla tehtävästä työstä, henkilöstö on tärkein voimavaramme.

Tästä voimavarastamme meidän, yhteisistä asioista päättävien luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on pyrittävä pitämään huolta taloudellisen niukkuuden aikoinakin. Meidän on tehtävä työtä ja kyettävä määrittelemään tulevaisuuden seurakuntatyön keskeisiä painopisteitä, jotta seurakuntalaisten aito ja avoin kohtaaminen ja heidän tarpeisiinsa vastaaminen mahdollistetaan tulevinakin aikoina.

Risto Hämäläinen
hallintojohtaja

2. SEURAKUNTAYHTYMÄN YLEISHALLINTO

Yhteinen kirkkovaltuusto kokoontui vuoden aikana 4 kertaa ja pöytäkirjoihin kirjattiin yhteensä 38 pykälää.

Yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtajana toimi valtuutettu Aila Saarinen ja varapuheenjohtajana valtuutettu Katariina Nurmio. Pöytäkirjanpitäjänä toimi hallintosihteeri Päivi Kesälä.

Vuosiksi 2011-2014 valittuun yhteiseen kirkkovaltuustoon kuuluivat seuraavat 41 jäsentä:

Aho Pirjo	Perälä Aimo
Broberg Maria	Piekka Heikki
Erolahti Tauno	Pihakari Antti
Friberg Raimo	Piippo Birgitta
Heino Jaakko	Piipponen Pipsa
Iivonen Seppo	Raudasoja Laura
Ilomäki-Piirilä	Ruoho Timo
Hannele	Saarinen Aila
Kakko Laila	Salvén Leena
Keinänen Esa	Silvennoinen Birgitta
Kokkonen Matti	Sornikivi Lea
Korte Sari	Stick Erica
Koskinen Esa	Urama Raija
Laurila Päivi	Viita Uolevi
Lehtinen Matti	Wikberg Gunilla
Mustalahti Kirsi	Vikman Mirjam
Myöhänen Paavo	Väre Jari
Mäkinen Virpi	Yrjönsalo Heimo
Niemi Tuula	
Nurmio Katariina	
Nyman Lotta	
Oksanen Kirsi	
Packalén Paul	
Pals van der Paula	

Yhteisen kirkkovaltuuston päätöksistä mainittakoon toistuvien rutiiniasioiden lisäksi seuraavat:

Kokous 1/2011

- Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali
- Suhteellisten vaalien vaalilautakunnan asettaminen
- Tilintarkastajan valinta vuosiksi 2011 - 2014
- Yhteisen kirkkoneuvoston valinta
- Perheasiain neuvottelukeskukseen johtokunnan valinta
- Kehä-IT:n johtokunnan johtosäännön muuttaminen ja jäsenen sekä varajäsenen valinta

Kokous 2/2011

- Lohjan seurakuntayhtymän tilinpäätös vuodelta 2010
- Henkilöstökertomus vuodelta 2010
- Peruspääoman vahvistaminen
- Seurakuntayhtymän taloustilanne
- Kiinteistö Oy Ojamonpatruunan liikehuoneiston ostaminen Lohjan Yrittäjät ry:ltä
- Kirkonkirjojen digitointihankkeen toteutus 2011 ja esitys 75.000 euron lisämäärärahasta vuoden 2011 talousarvioon

Kokous 3/2011

- Kirkon henkilöstön kehittämissopimuksen hyväksyminen
- Lohjan seurakuntayhtymän kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastuksen järjestäminen
- Esitys lisämäärärahasta talousarvioon Kehä-IT aluekeskuksen toimintaan vuodelle 2011
- Vuoden 2012 kirkollisveroprosentti
- Tilastotietoja seurakunnista vuodelta 2010

Kokous 4/2011

- Hautainhoitorahaston säännöt
- Lohjan seurakuntayhtymän talousarvio 2012

Aloitteet

Vuoden aikana tehtiin kuusi valtuustoaloitetta.

- Valtuutettu Jari Väre esitti Työväen kirkkoväen puolesta seuraavan aloitteen
Yhteisen kirkkovaltuuston kokouksen kokouskutsu ja asialista ilmoitettaisiin paikallislehdessä ja samalla mainittaisiin, että tilaisuus on avoin yleisölle.
- Valtuutettu Paul Packalén esitti seuraavan aloitteen
Pyhän Laurin kirkkomaan sankarihauta muistomerkkeineen kunnostettaisiin.
- Valtuutettu Raimo Friberg esitti aloitteen seurakunnan kiinteistöjen esteettömyyskartoituksen tekemisestä.
- Valtuutettu Laura Raudasoja esitti aloitteen valtuuston jäsenille, että he luopuisivat kokouspalkkioista ja matkakorvauksista. Todettiin asian olevan hyvä mutta, että se on jokaisen valtuutetun henkilökohtainen valinta.
- Valtuutettu Heikki Piekka teki valtuustoaloitteen, jossa esitetään Sammatin kirkkomaan sankarihautausmaan kunnostamista.
- Valtuutettu Paul Packalén teki oikeisto- ja keskiryhmien puolesta valtuustoaloitteen, jossa esitetään lämpöpumpun asentamista Sammatin kirkkoon parantaen kirkon ympärivuotista käyttöä.

Yhteinen kirkkoneuvosto antaa selvityksen tehtyjen aloitteiden käsittelystä kevään 2012 aikana yhteiselle kirkkovaltuustolle tiedoksi yhteisen kirkkovaltuuston kesäkuun kokouksessa.

Seurakuntayhtymän tilintarkastajana toimii Oy Auditor Ab, josta vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi on valittu Raimo Vainio-Kaila. Kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastajina toimivat Esa Keinänen (varalla Anja Hänninen), Leo Rintanen (varalla Tuula Niemi), Esa Sohlberg (varalla Matti Kokkonen).

Yhteinen kirkkoneuvosto kokoontui vuoden aikana 11 kertaa ja sen pöytäkirjoihin kirjattiin 190 pykälää. Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtajina toimivat tuomiokapitulin määräämänä kirkkoherra Kaiku Mäenpää (kokoukset 1-2/2011) ja vs/vt. kirkkoherra Marja Heltelä (kokoukset 3-11/2011) ja varapuheenjohtajana Paul Packalén. Pöytäkirjanpitäjänä toimi hallintosihteeri Päivi Kesälä. Kirkkoneuvoston kokouksiin ovat lisäksi osallistuneet yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtaja Aila Saarinen, yhteisen kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja Katariina Nurmio, Sammatin seurakunnan vt. kirkkoherra Kauko Puranen sekä esittelijöinä talousjohtaja Simo Palkki, hallintojohtaja Risto Hämäläinen, henkilöstöpäällikkö Katri Lahtiluoma, kiinteistöpäällikkö Sakari Jaakkola ja ylipuutarhuri Pekka Huttunen.

Yhteisen kirkkoneuvoston kokoonpano oli seuraava:

Varsinainen jäsen:	Varajäsen:
Mäenpää Kaiku (kirkkoherra)	
Heltelä Marja (vt.vs. kirkkoherra)	
Paul Packalén (vpj.)	Paula van der Pals
Pirjo Aho	Kirsi Oksanen
Tuula Niemi	Virpi Mäkinen
Jari Väre	Esa Koskinen
Uolevi Viita	Aimo Perälä
Markus Olin	Susanna Komulainen
Birgitta Silvennoinen	Timo Ruoho
Paavo Myöhänen	Markku Paasonen
Sirkku Lehtonen	Raija Urama
Seppo Iivonen	Heikki Piekka
Esa Keinänen	Laila Kakko
Birgitta Piippo	Lotta Nyman

Yhteisen kirkkoneuvoston tärkeimmistä päätöksistä tai päätösalueista mainittakoon seuraavat:

- yhteiselle kirkkovaltuustolle esitettävien asioiden valmistelu
- henkilöstöhallintoon liittyvät päätökset
- erilaisia hankintoja koskevat päätökset
- haudanhoito- ja hautausmaa-asioihin liittyvät päätökset
- kiinteistöjen hoitoon ja korjauksiin liittyvät asiat
- seurakuntayhtymän taloudellisten asioiden valvonta ja seuranta
- virka- ja työehtosopimusten seuranta ja soveltaminen

3. SAMMATIN SEURAKUNTA

Henkilöstö

Kauko Puranen	vt. kirkkoherra	15.6.2010-
Jaakko Saari	kirkkoherra	1.1.1989 – 31.8.2011
Pertti Haapalainen	palkkiotoiminen kanttori	1.9.2010-
Inkeri Rannila	vt. diakoniatyöntekijä	19.5.2010 – 31.3.2011
Terhi Lavonen	diakoni	7.6. - 6.10.2011

Jorma Lehto	vt. diakoni	1.4. – 31.5.2011 ja 7.10.2011-
Sanna Veiksola	lastenohjaaja	9.8.2004-
Reetta Haahti-Seppälä	lastenohjaaja (oppisopimus-koulutuksessa)	1.8.2009-
Keijo Wigren	hallintosihteeri	4.6.2010-

Henkilöstön vaihtuvuus ja eripituinen kokemus on jossain määrin vaikeuttanut toimintaa. Koko henkilöstö on talkooperiaatteella pyrkinyt ylläpitämään seurakunnan toimintaresursseja ja – edellytyksiä toimintavuoden aikana.

Lisäksi seurakunnan palveluksessa vuonna 2011 ovat toimineet:

kanttorin sijaisena Anne Rahko-Leino ja Seppo Huikko.
kirkkoherran sijaisena Niilo Ekqvist.

Henkilöstön osallistuminen koulutus- ja neuvottelutilaisuuksiin

Kauko Puranen:	Hiippakunnalliset kirjuripäivät, Helsinki
Kauko Puranen:	Kirkkoherrojen ja talousvastaavien neuvottelupäivät, Kerava
Sanna Veiksola:	Pyhän sanaton kohtaaminen
Sanna Veiksola:	Kirkon lastenohjaajien valtakunnalliset neuvottelupäivät, Lahti
Reetta Haahti-Seppälä:	Kirkon lastenohjaajien valtakunnalliset neuvottelupäivät, Lahti
Reetta Haahti-Seppälä:	Kirkkomuskari
Keijo Wigren:	Hiippakunnalliset kirjuripäivät, Helsinki
Keijo Wigren:	Hengellinen työ verkossa - koulutus, Espoon hiippakunta, Kirkkonummi
Keijo Wigren:	Kirkkoherrojen ja talousvastaavien neuvottelupäivät, Kerava

Sammatin seurakunnan väestö

Väkiluvun muutokset seurakunnassa vuonna 2011

Vuoden 2011 aikana kastetut	16
Vuoden 2011 aikana kuolleet	12
Seurakuntaan muuttaneet	107
Seurakunnasta muuttaneet	73
Kirkkoon liittyneitä	4
Kirkosta eronneita	13

Väkiluku 31.12.2011

Seurakunnan läsnäolevat jäsenet	1208, joista
Ruotsinkielisiä	13
Ulkomaiden kansalaisia	2
Seurakunnan poissaolevat jäsenet	10
Seurakunnan väkiluku on lisääntynyt	29 henkilöllä
Avioliittoon vihityt	0
Avioeroajat	3

Aikaisemmat tilastot

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Syntyneet	10	14	13	10	16	12	16
Kuolleet	15	11	8	13	15	10	11
Seurakuntaan muuttanut	78	99	112	88	97	71	92
Seurakunnasta muuttanut	71	45	87	82	70	55	59
Kirkkoon liittyminen	1	3	1	0	1	3	1
Kirkosta eroaminen	7	6	20	18	11	4	17
Siirrot PV:stä ja PV:öön	0	-1	0	-1	0	0	0
Väkilukuun tehdyt korjaukset	0	0	1	0	0	0	0
Läsnä 31.12.	1067	1120	1132	1116	1134	1154	1179
Avioliitot	7	7	4	5	5	7	3
Avioerot	1	3	3	1	7	3	6

3.1. Yleishallinto, kustannuspaikat 101 – 110

104 Seurakuntaneuvosto

Sammatin seurakuntaneuvosto on jatkanut toimintaansa muokaten toimintatapojaan ja -kulttuuriaan. Työtä aiheuttivat mm. henkilöstömuutokset, prosessi liittyen kirkon sulkemiseen talvella 2012 sekä tulevan seurakuntarakenteen selvitystyö.

Kirkkolain mukaan seurakuntaneuvosto hoitaa ne lain 10 luvun 1 §:ssä mainitut kirkkoneuvoston tehtävät, jotka eivät kuulu seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle, sekä muut seurakuntaneuvostolle tässä laissa osoitetut tai erikseen määrätyt tehtävät. Lisäksi on voimassa mitä muuta kirkkolaissa säädetään seurakuntaneuvostoa koskien (KL 11:9, KJ 10:12–14).

Toiminta ja sen yleinen arviointi sekä talousarvion toteutuminen

Seurakuntaneuvosto piti vuonna 2011 yksitoista kokousta ja käsitteli niissä yhteensä 136 asiakohtaa. Neuvoston puheenjohtajana toimi vt. kirkkoherra Kauko Puranen (11) sekä varapuheenjohtajana Heikki Piekka (11). Sihteerinä / pöytäkirjanpitäjänä toimi hallintosihteeri Keijo Wigren (11).

Jäsenet olivat: Jaakko Heino (10), Anneli Kataja (6), Pirkko Peltola (11), Joni Pitkonen (8), Sirpa Suti-nen (6), Marja-Riitta Syväne (11), ja Risto Uttamo (8). Varajäsenet olivat Seppo Iivonen (6), Arna Rautiainen (-), Outi Holappa (-), Martti Aaltonen (2), Sanna Westerberg (-), Tauno Sutinen (-), Marja-Liisa Eklund (-) ja Minna Pitkonen (-).

Suluissa on merkitty kunkin jäsenen seurakuntaneuvoston kokouksiin osallistuminen vuonna 2011.

Tärkeimpiä seurakuntaneuvoston tekemiä päätöksiä olivat:

- tiekirkkotoiminnan jatkaminen
- rippikoulun järjestäminen tauon jälkeen vuonna 2012
- seurakuntarakenteen muuttamiseen liittyvät keskustelut ja valmistelut
- talousarvion 2012 hyväksyminen
- diakonian viran täyttäminen vt. viranhaltijalla
- palkkiotoimisen kanttorin tehtävän jatkaminen
- seurakunnan jumalanpalvelusten ja messujen siirtämisen käsittely
- henkilöstön koulutussuunnitelman 2012–2014 hyväksyminen
- Uusista nimikkosopimuksista päättäminen

Toiminta toteutettiin suunnitelmien mukaan. Luottamushenkilöille ei palkkioita maksettu, mutta vastaavasti tarjottiin jo perinteeksi muodostunut joulupäivällinen. Kustannuspaikalta jäi rahaa

käyttämättä, mutta se johtuu lähinnä menojen väärästä kohdentamisesta, johon tulee jatkossa kiinnittää huomiota.

Toimikunnat

Jumalanpalvelus- ja musiikkityön toimikunta: Tuulikki Eloranta pj., Martti Aaltonen, Pirkko Peltola, Sanna Westerberg, Taina Partanen, Pertti Haapalainen, Kauko Puranen ja Keijo Wigren (sihteeri).

Diakoniatyön toimikunta: Leila Sirkiä pj., Seppo Iivonen, Marjatta Niittymäki, Pirkko Peltola, Kauko Puranen ja Helena Pietilä.

Lähetystyön toimikunta: Irmeli Nuorinko-Yli-Kokkila pj., Marja-Riitta Syväne SLS:n yhteyshenkilö, Sirkka Jaakkola, Tauno Sutinen ja Kauko Puranen.

Lapsityön toimikunta: Minna Pitkonen pj, Tiina Heikkilä, Annemaria Laine, Mari Salmenhaara, Reetta Haahti-Seppälä, Joni Pitkonen, Kauko Puranen ja Sanna Veiksola (sihteeri).

Kirkonkirjojen pito 107

Kirkonkirjojen pito hoidettiin Lohjan seurakuntayhtymässä.

Toiminta ja sen yleinen arviointi sekä talousarvion toteutuminen

Kirkonkirjojen digitointi oli budjetoitu vuodelle 2010, jolloin se oli tarkoitus saattaa päätökseen. Se kuitenkin aiheutti vuonna 2011 viivästyksistä johtuen vielä kuluja, joita ei ollut ennakoitu.

Kirkkoherranvirasto 108

Kirkkoherranvirasto palvelee eri elämäntilanteissa olevia seurakuntalaisia sekä seurakunnan omia työmuotoja joustavasti ja ammattitaidolla.

Toiminta ja sen yleinen arviointi sekä talousarvion toteutuminen

Kirkkoherranvirastossa hoidetaan sekä seurakunnan omaan toimintaan liittyvän taloushallinnon valmistelevat tehtävät että kirkkoherranviraston tehtävät. Seurakuntayhtymän toimintaan kuuluva taloushallinto, virkatodistus- ja sukuselvitysasiat sekä hauta-asiat hoidettiin Lohjan seurakuntayhtymässä.

Toiminta toteutui suunnitelmien mukaan. Lievä talousarvion ylitys johtui siitä, että henkilöstökulut olivat hieman budjetoitua korkeammat. Lisäksi kirkkoherran läksiäisten menot, ukkosvauriot loppukesällä sekä eräät ennakoimattomat hankinnat aiheuttivat ylimääräisiä menoja.

3.2. 22201 Jumalanpalveluselämä

Seurakunta kokoaa kaiken hajallaan olevan toimintansa sunnuntaisin ja juhlapyyhinä pidettäviin jumalanpalveluksiin. Niitä suunnitellaan mm. lapsia, perheitä, nuoria, aikuisia, vanhuksia ja sotiemme invalideja ja veteraaneja varten. Sadonkorjuun kiitosjumalanpalvelus ja Sammatin vakituiselle sekä kesäasukkaille tarkoitettu Elias Lönnrotin kirkkopyhä ovat esimerkkejä tästä. Ensimmäisen kerran Sampomäellä järjestetty kansanlaulukirkko kokosi kiittävästi väkeä. Kehitetään eri ryhmille tarkoitettuja kutsujumalanpalveluksia, kuten maataloustuottajille ja yrittäjille. Kirkkoon liittyvä muu toiminta kerää matkailijoita varsinkin kesäisin. Tiekirkkojäsenyys ja Lönnrotin maine ovatkin tehneet Sammatin kirkosta pyhiinvaelluskohteen vuosittain tuhansille.

Toiminta ja sen yleinen arviointi sekä talousarvion toteutuminen

Yhdeksän vuotta käytössä olleet jumalanpalvelusjärjestys- ja evankeliumikirja alkavat tulla tutuiksi. Jumalanpalvelusuudistuksen toimitusosa on saanut kirjallisen asun vuoden 2004 adventtina. Asiassa panostetaan yhteistyöhön alueella sijaitsevien seurakuntien kesäkotien kanssa ja huomioidaan kesäsammattilaisten hengellisiä tarpeita.

Jumalanpalvelusten vuorottelu messun ja sanajumalanpalveluksen välillä on osoittautunut onnistuneeksi ratkaisuksi Sammatin seurakunnassa. Yhä enemmän jumalanpalvelusten ympärille on kehitetty muuta ohjelmallista toimintaa.

3.3. 22203-22206 Kirkolliset toim., muut seurakuntatilaisuudet, hautaan siunaaminen

Olenainen osa seurakunnan jumalanpalveluselämään liittyen ovat kirkolliset toimitukset mukaan lukien hautaan siunaaminen. Kirkollisten toimitusten hyvä ja asianmukainen hoitaminen on tärkeää. Ennen toimituksia käydään asianomaisten kanssa keskustelut ja sovitaan käytännön järjestelyistä. Muita seurakuntatilaisuuksia järjestettiin mahdollisuuksien mukaan.

Toiminta ja sen yleinen arviointi sekä talousarvion toteutuminen

Toimituksia ennen on pidetty säännöllisesti toimituskeskustelut. Etenkin siunaustilaisuuksia valmistellessa on varattu aikaa sielunhoitotilanteita varten. Koska toimituskaavat ovat myös usein nuorten aikuisten ja muiden asiakkaiden saatavissa netistä, ovat toimituskeskustelut huomattavasti helpottuneet. Uusissa kaavoissa on suotu myös paljon osallistumisen mahdollisuuksia läsnäolijoille. Kirkollisten toimitusten kautta seurakunta kohtaa vuosittain hyvin merkittävän joukon ihmisiä elämän suurten juhlien äärelle. Näin on tapahtunut etenkin Sammatissa.

Talousarvio on näiden kustannuspaikkojen osalta sisältänyt lähes yksinomaan palkka- ja henkilöstökuluja. Talousarvio on toteutunut suunnitelman mukaan.

3.4. 22210 Tiedotus ja viestintä

Tiedotuksen päämääränä on tiedottaa seurakunnan toiminnasta ja siihen kuuluvasta päätöksenteosta riittävästi sekä ulkoisessa että sisäisessä viestinnässä. Tarkoituksena on tarjota mahdollisuutta osallistua seurakunnan toimintaan, ja sitä koskevien ratkaisujen tekemiseen.

Toiminta ja sen yleinen arviointi sekä talousarvion toteutuminen

Kirkkovaltuuston kokouksista ja neuvostossa käsiteltävistä asioista informoidaan toimittajia. Tiedotuksessa käytetään omaa kotisivua (www.evl.fi/srk/sammatti) ja paikkakunnan lehtiä (Länsi-Uusimaa ja Ykkös-Sanommat), joissa on viikoittain kirkolliset ilmoitukset. Ilmoittelun kanavat ovat olleet parhaat mahdolliset. Seurakuntakirje ja toimintakalenteri yhteystietoineen painetaan monivärisenä ja jaetaan Sammatin seurakunnan alueella joka kotiin kolme kertaa vuodessa. Lisänä on ollut Lohjan seurakunnan Lohkare-lehti.

Seurakunnan ohjelmisto on koettu monipuoliseksi ja ilmestymiskertojen (3) riittäväksi. Ohjelma on toimitettu kaikkiin sammattilaisiin talouksiin Itellan toimesta. Ilmoittelu on toteutettu tavoitteiden mukaisesti Länsi-Uusimaassa ja Ykkös-Sanomissa viikoittain julkaistavina kirkollisina ilmoituksina. Internet-sivustojen Sammatin seurakunnan kotisivut ovat selkeät, mutta niissä on puutteita. Nämä puutteet korjataan ja sivusto uudistetaan ja yhtenäistetään osaksi Lohjan seurakuntayhtymän sivuja. Uudet sivut otetaan käyttöön 1.3.2012 alkaen. Uudet sivut ovat myös ylläpitäjän kannalta yksinkertaiset ja tarkoituksenmukaiset.

Talousarvion lievä ylitys johtuu painatus- ja ilmoituskulujen noususta ja eräistä hankinnoista, joita ei ole voitu ennakoida.

3.5. 22221 Yleinen musiikkitoiminta

Seurakunnan musiikkitoimintaan kuuluvat jumalanpalvelusten musiikki ja erilaiset konsertit, joiden määrä on merkittävästi lisääntynyt. Yhteydet kouluun ja erilliset useissa eri paikoissa pidetyt tilaisuudet, myös Kauneimmat joululaulut ovat innostuksen myötä vain lisääntyneet. Esimerkkinä olivat tiernapoikaesitykset, jotka toteutti Sammatin koulu vetäjänään Tuulikki Eloranta. Myös kirkollisten toimitusten ja hartaustilaisuuksien musiikki ovat tärkeitä. Kanttori vastaa urkujen ja soitinten huollosta.

Toiminta ja sen yleinen arviointi sekä talousarvion toteutuminen

Tavoitteena on ollut uuden messujärjestyksen musiikillisten mahdollisuuksien käyttöönotto hymnologian ja virsien osalta sekä uuden toimitusten kirjan musiikkiaineksen opettaminen. Kuorotoiminnan elvyttäminen ja uusien laulajien saaminen mukaan on myös ollut tavoitteena. Jumalanpalveluksia rikastuttavat monipuoliset musiikilliset ainekset otetaan käyttöön. Osallistutaan jumalanpalveluselämän kausisuunnitelman laatimiseen.

Kirkkokuoroa ei yrityksistä huolimatta saatu toimimaan eikä uusia laulajia ole löytynyt. Musiikkitoimintaa on kanttori Pertti Haapalaisen toimesta saatu elvytettyä järjestämällä mielenkiintoisia kirkkokonsertteja. Hänen asiantuntemuksensa ja tarmokas asenteensa on tuonut mukanaan uusia mahdollisuuksia ja tarvittavaa sisältöä musiikkitoimintaan. Myös jumalanpalvelus- ja musiikkityön toimikunta on aktivoitunut uuden puheenjohtajan johdolla ja uusia tapahtumia on suunniteltu innolla.

Talousarvio ylitettiin 35 prosentilla. Syynä oli toimituspalkkioiden kohdentaminen väärille kustannuspaikoille sekä konserttien ja musiikkitilaisuuksien budjetoitua suuremmat menot.

3.6. 22231 Päiväkerhotyö

Päiväkerhotyötä johtaa toimikunta ja käytännön vastuu on lastenohjaajilla. Päiväkerho on toimintaa ja tekemistä, yhdessäoloa ja hiljentymistä 3-5-vuotiaille lapsille lastenohjaajien ohjauksessa. Se on kodin kristillisen kasvatuksen tukemista ja kastekäskyn toteuttamista, yhteistä leikkiä, liikuntaa, musiikkia, luovaa toimintaa ja hiljentymistä turvallisessa ympäristössä sekä juhlia ja kirkkohetkiä, ulkoilua, tapahtumia ja retkiä. Päiväkerhossa tuetaan lapsen yksilöllistä monipuolista kasvua ja opetetaan toimimaan ryhmässä.

Toiminta ja sen yleinen arviointi sekä talousarvion toteutuminen

Tavoitteena on ollut lasten ja perheiden seurakuntayhteyden ja kotien tukeminen arjessa sekä kristillisen maailmankuvan ja elämäkäsityksen vahvistaminen. Päiväkerhotyötä johtaa lapsi- ja nuorisotyön toimikunta ja käytännön vastuu on lastenohjaajilla. Tapahtumia ovat enkelikirkot, perhekirkot, joulujuhla, kevätkirkko ja vanhempainilta. Kerholaisia on ollut tulossa enemmän kuin on voitu ottaa. Lasten vanhempiin on pidetty yhteyttä erilaisten tapahtumien ja ”ovikeskustelujen” myötä kiitettävästi. Perhetyön toiminta on ollut vireää ja vapaaehtoisten määrä on ollut runsasta.

Talousarviosta on käytetty 95,2 prosenttia, joten se on toteutunut jokseenkin suunnitelman mukaan.

3.7. 22235 Rippikoulutyö

Sammatin seurakunnan rippikoululaiset osallistuivat vuonna 2011 Lohjan seurakunnan rippileireille.

Toiminta ja sen yleinen arviointi sekä talousarvion toteutuminen

Seurakuntalaisten taholta esitettiin vuoden 2011 aikana toivomus siitä, että Sammatin seurakunnassa aloitettaisiin jälleen oman rippikoulun pitäminen. Seurakuntaneuvoston päätöksen mukaisesti rippikoulu järjestetään rippikoululeirinä vuonna 2012. Talousarviossa ei rippikoulutyölle ollut varattu määrärahaa vuonna 2011. Pienehkö summa kuitenkin käytettiin rippiraamattujen hankintaan tulevalle leirille.

3.8. 22236 Nuorisotyö

Perhetyötä ja nuorisotyötä johtaa lapsi- ja perhetyön toimikunta. Sitä tehdään läpäisyperiaatteella yleisen seurakuntatyön ja rippikoulutyön sekä koulukinkereiden ja vielä musiikkitoiminnan yhteydessä. Yhteistyötä Lohjan kaupungin ja MLL:n kanssa on jatkettu. Kotokontu päivään osallistuttiin yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa.

Toiminta ja sen yleinen arviointi sekä talousarvion toteutuminen

Koko seurakuntatyön tavoitteena on myös halu ohjata lapsia ja nuoria elämään toiset huomioon ottaen eli diakonisesti. Raamattupiiri kokoontuu seurakuntatalossa joka toinen keskiviikko, myös kesäisin. Perhetyötä on johtanut lapsi- ja perhetyön toimikunta. Raamattupiiriläiset, lukumäärältään jopa 15 henkilöä, kokoontuivat ympäri vuoden pyhän sanan ääreen. Perhekerho on toiminut viikoittain nuorisotila Kellarilla yhteistyössä MLL:n paikallisosaston kanssa.

Talousarviossa kyseisille kustannuspaikoille varatut määrärahat ovat vähäiset, eikä niitä ole ylitetty.

3.9. 22239 Iltapäiväkerhotoiminta

Koululaisten iltapäiväkerhon toiminta-ajatuksena on järjestää monipuolinen, toiminnallinen ja turvallinen iltapäivä pienille koululaisille välittömästi koulupäivän jälkeen (myös aamukerho ennen koulupäivän alkua). Toiminnan vastapainoksi koululaisilla on mahdollisuus myös läksyjen tekemiseen sekä lepoon ja rauhoittumiseen. Toimintaa ohjaa ja valvoo lastenohjaaja. Loppuvuodesta 2004 Sammatin kunnan kanssa aloitettu yhteistyö koululaisten iltapäivätoiminnasta päättyi keväällä 2010.

Toiminta ja sen yleinen arviointi sekä talousarvion toteutuminen

Iltapäivätoiminnan keskeisenä tavoitteena on ollut tarjota 1- ja 2 luokkalaisille kristilliseen kasvatukseen perustuva turvallinen ja virikkeitä antava koulupäivän jälkeinen iltapäivähoito välipaloiheen. Kerhossa harjoitellaan sosiaalisia taitoja. Painopisteenä on yhteistyön kehittäminen koululaisten parissa toimivien tahojen kanssa. Iltapäiväkerhotoiminta päättyi keväällä 2010. Iltapäiväkerhoa ei siis järjestetty vuonna 2011. Optio toiminnalle kuitenkin olemassa, jos resurssit sen tulevaisuudessa sallivat.

3.10. 22241 Diakoniatyö

Sammatin seurakunnan diakoniatyötä johtaa toimikunta. Diakonian tulisi löytää varsinaista tukea tarvitsevat ihmiset ja osallistua kokonaisvaltaisesti ihmisten arkeen. Ihmisten kuuntelu on laajasti määriteltynä diakoniaa ja tässä työssä toimikuntaan kuuluvat ovatkin olleet mukana. Arkipäivän diakonian harjoittaminen voisi toimia punaisena lankana. Seurakuntadiakoniasta

diakoniaseurakunnaksi tarkoittaa sitä, että diakoniatyötä tehdään viimesijaisena apuna siellä minne muu tuki ei ulotu (KJ 4:3). Vanhusvoittoisen Sammatin diakoniatyö on ensisijaisesti kotikäyntityötä. Toimintamuodot sisältävät hartaushetket ja ehtoollisenvietot Kaisankalliossa, kultaisen iän kerhon, laitosvierailut, koti- ja onnittelukäynnit, yhteisvastuutempaus, varttuneen väen retket ja leiripäivät, jouluaateria ja kaksi nimikkokirkkopyhää.

Toiminta ja sen yleinen arviointi sekä talousarvion toteutuminen

Painopisteenä tämän seurakunnan diakoniatyölle on ollut kotikäyntityö, jonka rinnalla on ollut myös laitospäiväkäynnit. Tavoitteena on ollut, että diakoniatyö tavoittaisi ne yksittäiset ja liikuntarajoitteiset ihmiset, joilla on vaikeuksia päästä kodin ulkopuolelle. Kotikäyntityön asema säilytetään nykyisellä tasolla. Vanhusten kerhot pysyvät työmuotona. Seurakuntakerhoissa kävi keskimäärin 20 henkilöä.

Vanhusvoittoisen Sammatin diakoniatyö on ollut ensisijaisesti kotikäyntityötä. Toimintamuodot ovat sisältäneet hartaushetkiä ja ehtoollisenviettoja Kaisankalliossa, kultaisen iän kerhon, laitosvierailut, koti- ja onnittelukäynnit, yhteisvastuutempauksen, varttuneen väen retket ja leiripäivät sekä jouluaaterian. Lisääntynyt ilmiö on kasvava taloudellinen hätä, jonka myötä diakonia-avustukset varattomille seurakuntalaisille ovat lisääntyneet.

Talousarvion ylitys 9 prosentilla on johtunut arvioitua suuremmista palkkakustannuksista. Muut kulut eivät ylittäneet talousarviota.

3.11. 22260 Lähetystyö

Sammatin seurakunnan lähetystyötä johtaa lähetystyön toimikunta. Päämääränä on tuoda lähetystyötä lähelle seurakuntalaisia aktiivisella lähetystyötoiminnalla omassa seurakunnassa. Tärkeänä pidetään yhteistyön kehittämistä nimikkolähettiläiden kanssa esim. kutsumalla heitä vuosittain Sammatin seurakuntaan puhumaan omasta työstään ja kokemuksistaan lähetyskentillä. Seurakunnan avustustoiminnan kohteena on ollut Suomen Lähetysseuran työ. Rahaa on kerätty erilaisin tempauksin, joista mainittakoon kesäiset lähetystoritapahtumat, Kauneimmat joululaulut, lähetysillat ja kirkkokolehdit.

Toiminta ja sen yleinen arviointi sekä talousarvion toteutuminen

Painopiste lähetystyöllä on erilaisten tapahtumien järjestämisessä ja aktiivisessa toiminnassa lähetystyön hyväksi. Lähetystyön tavoitteita edistetään myös seurakunnan budjetissa määrärahalta sekä kolehtituotoin. Osallistutaan rovastikunnalliseen lähetystapahtumaan. Järjestetään lähetystyön ilta (vieras SLS:sta), torikahvila kaksi kertaa kesällä, lähetystyön iltapäivä Kaisankallion puutarhassa kesällä, Maria Pionius-Lönnrotin muistoseurat, Kauneimmat joululaulut, joulutori eli lähetysmyyjäiset ja Loppiaisseurat.

Haasteena lähetystyölle on ollut saada ihmiset mukaan erilaisiin lähetystyön tapahtumiin ja tällä tavalla luoda lähetystyölle aktiivinen kannattajajoukko. Tärkeänä on pidetty yhteistyön kehittämistä nimikkolähettiläiden kanssa kutsumalla heitä vuosittain Sammatin seurakuntaan puhumaan omasta työstään ja kokemuksistaan lähetyskentillä. Painopiste lähetystyöllä on ollut erilaisten tapahtumien järjestämisessä ja aktiivisessa toiminnassa lähetystyön hyväksi. Nykyinen lähettipariskunta lopetti toimintansa ja loppuvuodesta 2011 päätettiin tuen antamisesta vuodelle 2012 kahdelle uudelle lähettipariskunnalle.

Suomen Lähetysseuran (SLS) kanssa solmittiin nimikkolähettiläisopimus vuodeksi 2012 lähettipariskunnan ollessa Noora Simola ja Jamie O'Connor. Toinen nimikkolähettiläisopimus solmittiin Suomen Evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen (SEKL) kanssa vuodeksi 2012

lähettipariskunnan ollessa Heinolan perhe, jotka työskentelevät Etiopiassa ja ovat myös Lohjan seurakunnan nimikkolähettejä. Seurakuntaneuvosto päätti myös osallistua kertaluonteisesti Itä-Afrikan nälänhädän huojentamiseen 1500 € kertasummalla.

Talousarvio ylitettiin palkkakustannusten osalta niiden uudelleen kohdentamisen takia. Avustusten osalta ylitys oli pienehkö ja se johtui yllä mainitun Itä-Afrikan nälänhädän huojentamiseen käytetystä määrärahasta.

3.12. 22292 Muu seurakuntatyö

Sammatin seurakunta omaleimaisena kulttuuriseurakuntana voi ottaa tunnuslauseekseen: ”Pieni on kaunista”. Se liittyy vanhaan eurooppalaiseen sanontaan siitä, että ”kirkkoa ei saa viedä kylästä”. Seurakunta toimii yhteistyössä Lohjan kaupungin, eri järjestöjen ja yhdistysten ja erityisesti sotiemme invalidien ja veteraanien kanssa.

Toiminta ja sen yleinen arviointi sekä talousarvion toteutuminen

Seurakunta edustaa hengellistä todellisuutta maailmassa tämän yhteiskunnan monimuotoisuuden keskellä. Sammatin seurakunnan yleislinjauksena on ylläpitää ja edistää Jumalan valtakunnan läsnäoloa ja hengellisiä iankaikkisia arvoja ja koettuja totuuksia kaikissa yhteyksissä. Myös niissä, joissa se on ollut yhteistyössä kaupungin, järjestöjen ja erilaisten yhteisöjen kanssa.

Sammatin seurakunta on pitänyt yllä Jumalan valtakunnan läsnäoloa, hengellisiä arvoja ja yhteisesti koettuja totuuksia eri tasoilla. Seurakunta on toiminut yhteistyössä kaupungin, eri järjestöjen ja yhdistysten ja erityisesti sotiemme invalidien ja veteraanien kanssa.

Talousarviota ei muun seurakuntatyön osalta ylitetty.

Sammatin seurakunta on partiolippukunta Sammatin Solmut ry:n taustayhteisö, joka tukee partiotoimintaa. On luontevaa avustaa anomuksesta partion toimintaa kulloisenkin avun ja tarpeen mukaan.

Toiminta ja sen yleinen arviointi sekä talousarvion toteutuminen

Yhteyksien solmiminen partiolippukunta Sammatin Solmut ry:n kanssa. Partiotoiminnan tavoitteena on tukea nuorten kasvua vastuullisiksi ja sosiaalisiksi ihmisiksi, joilla on terve arvomaailma. Partiotoiminta Sammatissa on jatkunut aktiivisena. Olemme tarjonneet Oravanpesän leiritiloja lippu-kunnan käyttöön ja iloinneet siitä että lippukunta on pitänyt vakuutus- ja valatilaisuutensa Sammatin kirkossa. Partiolaiset osallistuivat myös itsenäisyyspäivän juhlallisuuksiin seurakunnassa. Kertomusvuonna ei toimintaan ole talousarviossa varattu määrärahaa eikä sitä ole käytetty.

Talousluvut

	TP2010	TA2011	TP2011	Käyttö%
Toimintatuotot (ulkoinen)	6837,14	3960,00	7254,00	183,2
Toimintakulut (ulkoinen)	216834,00	226610,00	-233293,00	102,9
Toimintakate (ulkoinen)	209997,00	222650,00	-226039,00	101,5
Toimintakate II (kaikki menot/tulot)	303199,00	222650,00	-336842,00	151,3
Työälakate (kaikki kulut/tuotot, ulk./sis.)	408911,00	222650	-443431,00	199,2

Talousarvion toteutuminen

Sammatin seurakunnan vuoden 2011 talousarvion toteutuma toimintatuottojen osalta oli positiivinen. Ulkoisten kulujen osalta talousarvio ylittyi hieman, kulutoteuma oli 102,9 %. Tarkennuksia tulee jatkossa tehdä kustannusten kohdentamisessa eri kustannuspaikoille.

Yhteenveto

Kirkon ydintehtävä on Jeesuksen kaste- ja lähetyskäsken toimeenpaneminen käytännössä eli paikallisseurakunnissa. Sen toiminnan ytimen muodostavat Jumalan pyhä Sana ja pyhät Sakramentit ja niiden oikea toimittaminen. Nämä toteutuvat ensisijaisesti seurakunnan yhteisessä jumalanpalveluksessa, pyhässä ehtoollisessa ja pyhässä kasteessa, lähetystoiminnassa. Kristilliset hyveet usko, toivo ja rakkaus kannattelevat seurakunnan palvelutehtävää, diakoniaa.

Seurakunta elää keskellä yhteiskunnallista todellisuutta. Tämän huomioon ottaminen on seurakunnan tehtävän kannalta tärkeää. Eri arvojärjestelmät saattavat poiketa monesti kirkon edustamista Jumalan sanaan perustuvista arvoista. Kirkko joutuu ottamaan huomioon toimintamuodoissaan yleiseen lainsäädäntöön ja yhteiskunnalliseen järjestykseen perustuvia asioita, jotka ovat yhteisiä kaikille. Ilman ulkoista järjestystä ei seurakunnan hengellinen tehtävä voi onnistua – sisältö tarvitsee muodot, jotta se voisi kantaa hedelmää.

Vuosi 2011 oli Sammatin seurakunnalle toimintavuosi, jolloin 1.1.2009 muodostetun Lohjan seurakuntayhtymän myötä seurakuntayhtymän perussopimuksessa määritellyt käytännöt vakiintuivat. Nykyinen tilanne ei valitettavasti tule jäämään stabiiliksi, koska loppuvuodesta tehtyjen kuntaliitospäätösten myötä alkoi jo seuraavan organisaatiomuutoksen suunnittelu, kun Espoon hiippakunnan tuomiokapituli asetti selvitysmiesryhmän miettimään Läntisen Uudenmaan seurakuntarakennetta. Päätöksiä asiassa tehdään kevään 2012 aikana. Ongelmana on tähän liittyen ollut se, että henkilöstö on vaihtunut ja virkoja ei ole vakinaistettu. Tämä on jossain määrin vaikeuttanut tätä toimintaa. Niukat henkilöstöresurssit taas ovat aiheuttaneet sen, että toimintaa ei ole voitu laajentaa nykyisestä. Vapaaehtoistoiminnassa on mukana innokkaita, mutta pääosin varttuneita seurakuntalaisia. Uusien vapaaehtoisten rekrytointi on ollut haastavaa.

Kaupunginosaan on muuttanut nuoria lapsiperheitä, mistä johtuen seurakunta on tehnyt yhteistyötä kaupungin kanssa Sammatin alakoululaisten osalta nuorisotila Kellarissa kerhotoiminnan järjestämisessä. Kiinnostus myös nuorempien lasten päiväkerhoon on pysynyt varsin vahvana.

4. LOHJAN SEURAKUNTA

4.1. Kirkkoherran näkökulma

Vuosi 2011 Lohjan seurakunnassa

Seurakunnan eri toimialat antavat omat toimintakertomuksensa ja Lohjan seurakuntayhtymä antaa oman toimintakertomuksensa kiinteistöistä, niiden työntekijöistä ja investoinneista, joten esitän tässä yleiskatsauksena muutamia seurakuntaa koskevia merkittäviä asioita viime vuodelta.

Vuosi 2011 oli suuren muutoksen vuosi Lohjan seurakunnassa. 28 palveluvuoden jälkeen kirkkoherra Kaiku Mäenpää jäi eläkkeelle. Kirkkoherran virkaa hoidettiin sijaisjärjestelyin maaliskuun alusta vuoden loppuun asti. Lisäksi ensimmäisen vuosipuoliskon aikana kolme pappia ja useita muita pitkäaikaisia työntekijöitä jäi eläkkeelle. Diakoniatyössä oli virkavapauksia sekä syksyllä kaksi pappia ja kaikki nuorisotyöntekijät olivat virkavapailla. Tämä kaikki tarkoitti melkoisia henkilövaihdoksia seurakunnan työntekijäresurssissa.

Kirkkoherran vaalin ehdokasasettelusta jätettiin Espoon tuomiokapitulille kaksi oikaisuvaatimusta, joten vaali siirtyi maaliskuulta lokakuulle. Ehdolla oli kolme ehdokasta varsinaisilla vaalisijoilla ja kolme ylimääräisillä vaalisijoilla. Vaalit saivat hyvin medianäkyvyyttä paikallislehdissä, seurakunta teki oman esitteen, nettisivut sekä vaalikoneen ja järjesti useita tilaisuuksia, jossa ehdokkaat olivat esittelyssä (mm. viikkomessun kirkkokahvit, Omenamarkkinoille kirkkoherrakojun sekä vaalipaneelin). Äänestysprosentti ennakoäänestyksessä oli 5,04 % ja koko vaalin osalta 12,15 % Valituksi tuli Karkkilan seurakunnan kirkkoherra Juhani Korte, joka astui tehtävänsä vuoden 2012 alusta.

Mahdollisten kuntaliitosten myötä myös seurakuntarakennemuutoksia selvitettiin. Kapituli asetti kolmihenkinen selvitystyöryhmän, joka raportoi toimistaan erikseen keskeisille luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Marraskuussa valittiin hiippakunnalle uusi piispa Tapio Luoma.

Kertomusvuoden aikana alkoivat myös seurakunnan säästötoimet. Käyttömenoja karsittiin, mutta varsinkin avoimeksi tulevien virkojen ja toimien osalta jouduttiin pohtimaan täyttämättä jättämistä. Tämä aiheutti töiden uudelleen järjestelyjä ja osittain turvattomuuttakin työyhteisössä. Kirkkoherra kävi useita neuvotteluja sekä työntekijöiden että seurakuntalaisten kanssa, sillä tilanne oli varsin uusi.

Tilanvarausperiaatteita muokattiin kirkon ydintyön näkökulmasta katsoen, jolloin esim. kasteperheitä pyrittiin tukemaan. Sähköisen kalenterin, eli Varaajan, käyttöä tehostettiin koko työyhteisön osalta.

Jumalanpalveluselämän osalta kertomusvuonna tuli useitakin uudistuksia. Papiston toimenkuvia selkeytettiin, laadittiin toimitustenjako- sekä lomanmääräytymisperiaatteet, yhtenäistettiin konfirmaatiomessun kaava, alkoholittoman ehtoollisen jakokäytäntöä muutettiin, päivitettiin kuorisääntö sekä pidettiin yhdessä kanttoreiden ja suntioiden kanssa jumalanpalvelusseminaari. Kertomusvuonna vietettiin ensi kerran Kastettujen messua, jota toteuttamassa olivat kaikki seurakunnan työalat.

Toiminta herätysliikkeiden, lähetys-, veteraani-, ja muiden järjestöjen kanssa oli hyvin aktiivista. Kirkkoherran päätöksiä tehtiin kertomusvuonna ahkerasti kummien osalta, päätöksiä niin yhden kummin riittävydestä kuin myös kummien lisäämisestä. Nämä tuntuvat lisääntyvän vuosi vuodelta. Kirkkoherran päätökset tulisi vastaisuudessa aina viedä seurakuntaneuvostolle tiedoksi.

Seurakunnan väkiluku laski jo kolmantena peräkkäisenä vuotena. Seuraavissa tilastoluvuissa edellisen vuoden luvut on merkitty sulkuihin. Seurakunnan väkilukutilasto on toimintakertomuksen sivulla 58. Seurakunnan väkiluku oli 31.12.2011 398 henkilöä vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa 30311 (30311). Kirkosta erosi seurakunnassamme 357 (670). Seurakuntaan liittyi 94 (114). Kasteen kautta seurakunnan jäseniksi tuli 333 (377). Vuoden aikana kuoli 253 (276) seurakunnan läsnä olevaan väestöön kuuluvaa jäsentä. Seurakuntaan muutti 1123 (1220) kirkon jäsentä. Seurakunnasta muutti pois 1339 (1041) kirkon jäsentä. Seurakunnassamme oli edelleen Suomen suurin ruotsinkielinen vähemmistö 1370 (1397).

Marja Heltelä

Lohjan seurakunnan vt. kirkkoherra (7.3.-31.12.2011)

Lohjan seurakunnan seurakuntaneuvosto

Kokouksia pidettiin vuoden aikana 10 ja pöytäkirjoihin kirjattiin 146 asiaa. Puheenjohtajana toimi kirkkoherra Kaiku Mäenpää (kokoukset 1-2), vs./vt. kirkkoherra Marja Heltelä (kokoukset 3-10) ja varapuheenjohtajana Jari Väre. Pöytäkirjan pitäjänä toimi hallintosihteeri Päivi Kesälä.

Jäsenet edellisten seurakuntavaalien tuloksen pohjalta vertailulukujen mukaisessa suhteessa:

Silvennoinen Birgitta	Koskinen Esa
Saarinen Aila	Nyman Lotta
Packalén Paul	Laurila Päivi
Nurmio Katariina	Oksanen Kirsi
Väre Jari	Pals van der Paula
Sivula Mika	Sornikivi Lea
Piipponen Pipsa	Korte Sari
Mustalahti Kirsi	Perälä Aimo

Seurakuntaneuvostossa käsiteltiin seurakunnan toimintaa ja henkilöstöä koskevia asioita.

Johtokuntien jäsenet ja varajäsenet (Lohjan seurakunta)

Jäsenet

Diakoniatyön johtokunta:

Gunilla Wikberg pj
Lea Sornikivi
Laura Raudasoja
Birgitta Silvennoinen
Antti Pihakari
Heimo Yrjönsalo

Henkilökohtaiset varajäsenet

Terttu Kautinen
Jarko Jokinen
Matti Kokkonen
Jarmo Pääkkönen
Laila Kakko
Inkeri Kangas

Jumalanpalvelus- ja musiikkityön johtokunta:

Matti Lehtinen pj
Heimo Yrjönsalo
Raija Urama
Uolevi Viita
Tuula Niemi
Maija Jalola

Lotta Nyman
Antti Pihakari
Hannu Nikander
Esa Koskinen
Aila Saarinen
Marko Hallanaro

Aikuis- ja lähetystyön johtokunta:

Esa Sohlberg pj
Kirsi Mustalahti
Aimo Perälä
Tauno Erolahti
Jorma Raaska
Laila Kakko

Matti Kokkonen
Aila Ruoho
Arja Heinola
Raimo Friberg
Heikki Jauhiainen
Hannele Ilomäki-Piirilä

Lapsi- ja perhetyön johtokunta:

Paula van der Pals pj
Pipsa Piipponen
Hilkka Ranta
Matti Laurikainen
Heidi Niitynpää
Timo Laakso

Esa Keinänen
Anna Kivinen
Inkeri Sainio
Minna Eräketo
Sari Korte
Erica Stick

Nuoriso- ja rippikoulutyön johtokunta:

Esa Koskinen pj	Mika Eskola
Jaana Juslén-Saarinen	Marjukka Malinen
Maria Broberg	Jani Johansson
Erica Stick	Venla Oittinen
Lotta Nyman	Susanne Sere
Mika Sivula	Hannele Ilomäki-Piirilä
Nuorisojäsenet: Sonja Mäkelä ja Sami Rehmonen	yhteinen varajäsen Markus Mäki

Viestintä- tiedotus- ja PR-työn johtokunta:

Terho Tikkanen pj	Leena Salvén
Matti Lehtinen	Heino Yrjönsalo
Kirsi Oksanen	Esa Koskinen
Pirjo Aho	Maija Jalola
Sirkka Warvas	Matti Junnila
Aila Ruoho	Päivi Laurila

Ruotsinkielisen työn johtokunta:

Birgitta Piippo pj	Marita Leskinen
Teddy Kullberg	Johnny Kronqvist
Lotta Nyman	Susanne Sere
Ilse Rantanen	Harald Skog
Kenneth Lemström	Iris Virkkilä
Nita Salin	Hilkka Ranta
Jouko Raita	Matti Saarinen
Mirjam Vikman	Timo Järvenkylä
Keijo Wigren	Gunilla Wikberg

Perheasiain neuvottelukeskuksen johtokunta (seurakuntayhtymä)

(Lohjan yhteisen kirkkovaltuuston valitsemat jäsenet ja varajäsenet)

Matti Junnila (puheenjohtaja)	Paavo Myöhänen
Leena Salvén	Inkeri Kangas
Virpi Mäkinen	Susanna Simpanen

4.1. 21201 Jumalanpalveluselämä**Toiminta-ajatus/perustehtävä ja toiminnan kuvaus**

Jumalanpalvelustyön tehtävä on tuottaa jumalanpalveluksia, jotta usko voisi syntyä, kasvaa ja vahvistua. Kokoontuminen yhteiseen jumalanpalvelukseen vahvistaa tunnetta yhteydestä, niin Jumalaan kuin toisiin kristittyihin. Jumalanpalvelusten tulee olla seurakuntalaislähtöisiä ja samalla nojata perinteeseen sekä kirkkojärjestykseen. Tärkein työmuoto on päiväjumalanpalvelus sunnuntaisin. Tämän lisäksi ruotsinkielinen työ järjestää jumalanpalveluksia ruotsiksi, Pyhässä Laurissa on viikkomessu, Virkkalassa vietetään messuja säännöllisesti ja perheille ja nuorille on omat messunsa. Näiden lisäksi järjestetään erityisjumalanpalveluksia esim. pääsiäisenä ja jouluna.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Asetettu tavoite:

Tilaisuudet ja toimitukset suunnitellaan ja käydään läpi kaikkien osallistuvien viranhaltijoiden panos huomioiden. Tämän tarkoituksena on lisätä vuorovaikutusta ja näin tuottaa hyvä kokonaisuus.

Toteutuminen:

Suunnittelutyötä on kehitetty ja ohjeistettu. Esim. messuja aletaan valmistella kaikkien osallistujien kesken viimeistään kaksi viikkoa etukäteen, jolloin kaikki tietävät, miten tilaisuus kulkee ja tilaisuuteen osallistuja saa vaikutelman hyvin valmistellusta kokonaisuudesta. Kuorisääntö on päivitetty ja jumalanpalvelusseminaari on pidetty.

Toiminnan yleinen arviointi

Loppuvuodesta 2011 nimettiin jumalanpalvelustyön pappi, joka on tällä hetkellä Mirja Harhanen. Alueeseen kuuluvat myös kustannuspaikkojen 21203 Muut kirkolliset toimitukset ja 21206 Hautaan siunaaminen

Jumalanpalvelustyön papin tehtäviin kuuluvat mm.:

- Pappien työvuorojen jako:
- Päivitys Varaajaan 3 kertaa vuodessa
- Toimitusten jakoperiaatteet
- JST-ohjelman ottaminen käyttöön
- Y-kansion päivitys jumalanpalveluselämän osalta
- Jumalanpalveluspäivän järjestäminen papeille ja kanttoreille
- Jumalanpalveluselämän budjetti, toimintasuunnitelma, toimintakertomus
- Jumalanpalvelus- ja musiikkityön johtokunnan sihteerin tehtävät
- Väärtitoiminta
- Päivähoidon, alakoulujen ja yläkoulujen joulu- ja kevätkirkkojen organisointi
- Kastekynttilöiden, vihkiraamattujen ja kastelahjojen yms. tilaaminen
- Messukäsiohjelmien uudistaminen
- Vuosittainen kastettujen juhla
- Pehdyttävä, opinnäytetyön ohjaaja, mentori teologian opiskelijalle ja teologiharjoittelun ohjaaja

Jumalanpalveluselämän piirissä toimi 12 aktiivista vapaaehtoista väärtin tehtävässä. Jokaisessa sunnuntain päiväjumalanpalveluksessa palvelee väärti, ellei hän sairastu samana päivänä. Keittiötoimen vapaaehtoiset vastaavat kirkkokahvien järjestämisestä ja on siinä merkittävässä osassa.

Talousluvut

021201 Jumalanpalveluselämä/LO	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	48		1225	-100
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-119676	-125050	-124764	99,8
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-119628	-125050	-123539	98,8
TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-75627	-61552	-72478	117,8
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-195255	-186602	-196017	105
Laskennalliset erät				
Vyörytystulot/-menot	-57068	-57666	-57629	99,9
Laskennalliset erät	-57068	-57666	-57629	99,9
Työalakate (ulk/sis)	-252323	-244268	-253645	103,8

Talousarvion toteutuminen ja perustelut mahdollisille ylityksille

Luottamushenkilöiden palkkoja on kulunut arvioitua enemmän, koska jumalanpalvelus- ja musiikkityön johtokunnan kokouksia päätettiin lisätä. Asia on otettu huomioon vuoden 2011 talousarviossa. Sama koskee henkilökunnan palkkioita.

Koulutuspalveluja henkilökunnalle ei ollut budjetoitu, joten siinä kohdin budjetissa on noin 100 euron ylitys. Elintarvikkeet ylittivät n. 1500 euroa. Koko summa n. 7500 koostuu kirkkokahvien järjestämisestä. Kirkkokahvien järjestäminen syyskuusta toukokuun loppuun on vakiintunut, mikä on lisännyt kuluja.

Vaatteiston osalta on myös budjetin ylitys. Tapa on ollut, että papeille tarjotaan kaksi virkapaitaa vuodessa, mutta sitä ei ole huomioitu budjetissa vuodelle 2011. Vuodelle 2012 budjettia on tarkistettu. Kuitenkin koko budjetin käyttö on 50,6 %.

Yhteenveto

Vuoden 2011 jumalanpalvelukset on toimitettu suunnitelmien mukaisesti.

Erityisjumalanpalveluksina toteutettiin Toivon messuja, tyhjän sylin messu, kansanlaulu messu ja kastettujen juhla.

	kpl	kävijät yht.
Messut	98	10 563
Sanajumalanpalvelukset	10	495
Viikkomessut	52	1729
Perhekirkot	25	3848
Nuorten messut	9	270
Konfirmaatiot	21	8413
Koulukirkot	25	3508
Erityisjumalanpalvelukset	72	4238
	yht.	33 064

4.2. 21203 Muut kirkolliset toimitukset / 21206 Hautaan siunaaminen

Toiminta-ajatus/perustehtävä ja toiminnan kuvaus

Seurakunnan perustehtävään kuuluu hoitaa kasteet, häät ja hautajaiset. Kirkollisten toimitusten kautta seurakuntaan on yhteydessä ihmisiä, joilla ei välttämättä ole muuta sidettä kirkkoon ja seurakuntaan. Toimitukset tulee hoitaa seurakuntalaisia palvellen.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Erillisiä tavoitteita ei asetettu vuodelle 2011.

Talousluvut

021203 Muut kirkolliset toimitukset/LO	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-90639	-98290	-101132	102,9
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-90639	-98290	-101132	102,9
TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-67134	-59162	-70234	118,7
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-157773	-157452	-171366	108,8
Laskennalliset erät				
Vyörytystulot/-menot	-39746	-40778	-40284	98,8
Laskennalliset erät	-39746	-40778	-40284	98,8
Työalakat (ulk/sis)	-197519	-198230	-211650	106,8

021206 Hautaan siunaaminen/LO	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-65390	-64830	-66100	102
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-65390	-64830	-66100	102
TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-40631	-33462	-40472	120,9
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-106020	-98292	-106572	108,4
Laskennalliset erät				
Vyörytystulot/-menot	-29565	-30309	-29999	99
Laskennalliset erät	-29565	-30309	-29999	99
Työalakat (ulk/sis)	-135585	-128601	-136571	106,2

Talousarvion toteutuminen ja perustelut mahdollisille ylityksille

21203

Kustannuspaikan 21203 kirjallisuus ja lehdet sekä lahjaksi ostettava kirjallisuus ovat ylittäneet budjetoidun määrän merkittävästi. Tämä on otettu huomioon vuoden 2012 talousarviota tehdessä.

Yhteenveto

Toimituksia järjestetään pyynnöstä.

	kpl
Kasteet	333
Aikuiskasteet	4
Konfirmoidut	437
Häät	70
Avioliiton siunaamiset	11
Hautajaiset	n. 306
	yht. 724 (määrät koskevat seurakunnan jäseniä)

4.3. 21205 Muut seurakuntatilaisuudet

Tässä on määrärahat pappien ja kanttorien palkkoihin siltä osin kuin he ovat arvioineet käyttävänsä työaikaansa muihin seurakuntatilaisuuksiin. Kinkereitä, nuotioiltoja ja seuroja on pidetty entiseen tapaan. Seuraperinteen elvyttämisessä on tapahtunut pientä edistymistä. Toisaalta seurojen tilalle on tullut samantyyppistä toimintaa, jota kutsutaan eri nimillä: yhteyden illat, raamattuluennot, sanan ja rukouksen illat ja erilaiset teematilaisuudet.

Talousluvut

021205 Muut seurakuntatilaisuudet/LO	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-41545	-44080	-39600	89,8
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-41545	-44080	-39600	89,8
TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-91676	-85568	-101738	118,9
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-133221	-129648	-141337	109
Laskennalliset erät				
Vyörytystulot/-menot	-15637	-15986	-16005	100,1
Laskennalliset erät	-15637	-15986	-16005	100,1
Työalakatte (ulk/sis)	-148858	-145634	-157342	108

4.4. 21210 Tiedotus ja viestintä

Toiminta-ajatus/perustehtävä ja toiminnan kuvaus

Työalan tehtävänä on tiedottaa eri kanavien kautta seurakunnan toiminnasta, tavoitteista ja arvoista, joita se edustaa. Tiedotustoiminta tukee seurakunnan työmuotoja, johtamista ja suunnittelua sekä luo edellytyksiä avoimelle viestinnälle.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Vuoden 2011 talousarviossa/toimintasuunnitelmassa asetettiin erityispainopistealueeksi uusien Internet-sivujen kehittäminen. Verkkosivuston uudistaminen eteni kuluneen vuoden aikana, mutta sivustoa ei saatu vielä valmiiksi vuoden vaihteeseen mennessä. Lohkare-lehti julkaistiin neljästi vuodessa. Messujen radiointeja ja viikkotiedotusta jatkettiin entiseen tapaan. Syksyn 2011 toimintaa leimasi kirkkoherran vaaliin liittyvä kampanjatieodotus.

Toiminnan yleinen arviointi

Internet-sivujen päivitysvastaaville järjestettiin Espoossa 26.9. Sujuu-julkaisujärjestelmän koulutus palveluntarjoajan opastamana. Syksyn 2011 aikana aloitettiin sisällöntuotanto uusiin sivupohjiin ja työ jatkuu edelleen vuoden 2012 alkaessa.

Kirkkoherran vaalin tiedotus käynnistyi elokuussa, jolloin julkaistiin vaaliesite, mainoksia sekä vaali-Lohkare. Lisäksi syyskuussa lähetettiin kaikille äänioikeutetuille vaalikirje. Lohkareen syysnumerossa esiteltiin uusi valittu kirkkoherra Juhani Korte. Vaalitiedotuksessa onnistuttiin hyödyntämään kiitettävästi myös verkkoviestintää ja sosiaalista mediaa.

Vaalipäivänä ja sitä seuranneena päivänä seurakunnan nykyistä kotisivua katsottiin 2700 kertaa ja kirkkoherran vaalien sivua 2100 kertaa, kun yleensä sivustolla vierailijoita on 3000–4000 kpl/kk. Facebookissa oli Lohjan kirkkoherran vaali-tapahtumasivu, jonka kautta hoidettiin myös tiedotusta. Sivustolla käytiin myös aiheeseen liittyvää keskustelua.

Syyskuun 19. päivänä avattiin vaalikone, jota käytettiin 1600 kertaa. Vaalikoneen kautta saatiin palautetta seurakunnan toiminnasta ja tiedotuksesta. Keväällä 2011 oli todettu, että Lohkareen toimitukseen tarvitaan Leena Anttilan lisäksi lisäresurssi hallitsemaan lehden toimittamista. Lehden kustantajan kanssa tehtiin vuoden loppuun sopimus toimituspäällikön palveluista. Toimituspäälliköksi tuli Sakari Sarkimaa Kotimaa-yhtiöistä.

Talousluvut

021210 Tiedotus ja viestintä/LO	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	240		50	-100
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-110073	-136450	-131432	96,3
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-109833	-136450	-131382	96,3
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-109833	-136450	-131382	96,3
Laskennalliset erät				
Vyörytystulot/-menot	-65064	-66748	-65717	98,5
Laskennalliset erät	-65064	-66748	-65717	98,5
Työalakate (ulk/sis)	-174897	-203198	-197098	97

Talousarvion toteutuminen ja perustelut mahdollisille ylityksille

Lohkare-lehden toimitukseen palkatun toimituspäällikön palkkioita ei sisällynyt vuoden 2011 talousarvioon. Työalan kokonaiskustannusbudjettia pystyttiin noudattamaan, vaikka seurakuntalehden toimittamiseen ostettiin ulkopuolista apuvoimaa, mikä lisäsi kustannuksia n. 1000–2000 euroa per lehti.

Yhteenveto

Vuoden 2011 aikana odotukset seurakunnan ulkoisen ja sisäisen viestintätoiminnan kehitykselle kasvoivat edelleen kirkon yleisen muutostilanteen vuoksi. Viestintäjohtokunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Johtokunta käsitteli kokouksissaan useaan otteeseen viestinnän nykytilaa sekä hahmotteli käytännön toimia ja muutostarpeita, jotka kohdistuivat loppuvuodelle 2011, ja erityisesti vuoden 2012 budjettikaudelle.

4.5. 21221 Yleinen musiikkitoiminta /21223 Konserttitoiminta

Toiminta-ajatus/perustehtävä ja toiminnan kuvaus

Seurakunnan musiikkityö toteuttaa musiikin keinoin seurakunnan perustehtävää. Musiikkityö luo yhteyksiä seurakuntalaisiin madaltaen musiikin avulla kynnystä hakeutua seurakunnan tilaisuuksiin. Musiikkityön tärkein osio on hyvän ja ammattimaisen palvelun tarjoaminen seurakunnallisissa tilaisuuksissa; esim. hautauksissa ja vihkimisissä sekä tietysti jumalanpalveluksissa.

Musiikkityön lähtökohta on seurakuntalaiskeskeinen. Merkittävä osa seurakunnan musiikkityötä ovat musiikilliset harrastajaryhmät, jotka toimivat seurakunnan siipien suojassa. Näin seurakunta voi tarjota monipuolisesti kaiken ikäisille seurakuntalaisille vaihtoehtoja osallistua seurakuntaelämään musiikkiharrastuksen kautta. Lohjalla arvostetaan omin voimin tuotettuja musiikkiproduktioita, joka ilmenee suurina yleisömäärinä tällaisissa konserteissa.

Konserttitoiminta järjestää monipuolisia ja laadukkaita konsertteja kerran kuukaudessa kesäkautta lukuun ottamatta. Konsertit tarjoavat parhaimmillaan kuulijoilleen mieleenpainuvia elämyksiä ja rikastuttavat seurakunnan hengellistä elämää musiikin keinoin. Konserttitoiminta luo samalla myös laajempaa kiinnostusta seurakunnan toimintaan.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Tilaisuudet ja toimitukset suunnitellaan ja käydään läpi kaikkien osallistuvien viranhaltijoiden panos huomioiden. Tämän tarkoituksena on lisätä vuorovaikutusta ja näin tuottaa hyvä kokonaisuus.

Suunnittelutyötä on kehitetty ja ohjeistettu. Esim. messuja aletaan valmistella kaikkien osallistujien kesken viimeistään kaksi viikkoa etukäteen, jolloin kaikki tietävät, miten tilaisuus kulkee ja tilaisuuteen osallistuja saa vaikutelman hyvin valmistellusta kokonaisuudesta.

Seurakunnan musiikkityö tarjoaa aktiivisesti alueen musiikintekijöille, kouluille ja laitoksille esiintymismahdollisuuksia näiden saamiseksi mukaan seurakunnan tilaisuuksiin esityksineen.

Yhteistyötä tehdään mm. musiikkiopiston sekä paikkakunnan kuorojen kanssa.

Toteutetaan kuulijapalautejärjestelmä, jossa kuulijoilla on mahdollisuus jättää palautelomake palautelaatikoihin tilaisuuksien yhteydessä ja/tai nettivälitteisesti seurakunnan nettisivuilla. Palautteet toimitetaan kirkkoherralle tai hänen määräämälleen. Palautteiden yhteenvedot käsitellään ja jatkotoimista päätetään.

Palautelaatikko on käytössä ja uudistuvilla nettisivuilla odotetaan saatavan myös palauteosio. Palautelaatikon käyttö on ollut hyvin vähäistä.

Konserttitoiminnan hallinnan ja pidemmän aikavälin suunnittelun avuksi kehitetään konserttikalenteri, josta ilmenevät kaikki seurakunnassa tapahtuvat konsertit. Kalenteri sijoitetaan seurakunnan nettisivuille, josta kuka hyvänsä voi etsiä tarvitsemansa konserttitiedon.

Konserttikalenteri on muodostettu Varaajaan ja siitä kootaan ilmoituksiin kaikki seurakunnan tiloissa tapahtuvat konsertit. Kalenteria on jo osittain siirretty seurakunnan nettisivuille ja uuden sivuston tultua käyttöön, sinne laitetaan kaikki konsertit näkyviin. Konserttitoimintaa on selkeyttänyt 1.1.2011 käyttöön otettu tilavuokrahinnasto sekä se, että kaikki konserttitoiminta kulkee yhden ko. asiasta vastaavan kanttorin kautta.

Toiminnan yleinen arviointi

Lohjan seurakunnassa oli v. 2011 1. kanttorina Timo Saario, 2. vs.kanttorina Pia Hemminki , sekä 3. kanttorina Harri Kerko. Lisäksi opiskelijakanttorina toimi kesä-elokuun välisen ajan Hanna-Leena Keinänen Lohjalta. Vastuualueet jakautuivat seuraavasti:

Johtava kanttori: Kirkkokuoro, Laurin Laulajat, Kirkkosällit, Laurin Miehet, Urkujen huolto, jaoston esimies- ja hallinnolliset tehtävät, musiikkityön nettisivusto.

2. kanttori: Konserttitoiminta, Lapsikuoro (ei toiminnassa v. 2011)

3. kanttori: Collegium Musicum orkesterin toiminta, pianot

Opiskelijakanttorin päätehtävänä oli rippikoulujen musiikinopetus

Timo Saarion vastuualueet

	laulajia	harjoituksia	esiintymisiä
Lohjan kirkkokuoro	36	26	17
Laurin Laulajat	82	26	13
Kirkkosällit-kvartetti	4	12	8
Laurin Miehet –mieskuoro		26	12
YHTEENSÄ		148	76

Vs. kanttori Pia Hemmingin vastualueet (Pirjo Rajalin-Tymuran sijainen)

Lapsikuoro

Kuoro ei ole toiminut v. 2011.

Konserttitoiminta

Seurakunnan oma konserttitoiminta on tarjonnut musiikillisesti laadukkaita tilaisuuksia vuoden aikana. Seurakunnan itse järjestämiä konsertteja on pidetty vakiintuneen tavan mukaisesti noin kerran kuukaudessa, pois lukien kesäkuukaudet.

Lisäksi kirkossa on järjestetty lukuisia ulkopuolisten järjestäjien konsertteja, jotka on tästä vuodesta alkaen liitetty myös seurakunnan konserttikalenteriin, josta yleisön on helppo seurata kaikkea kirkossa järjestettävää konserttitarjontaa.

Harri Kerkon vastualueet

	soittajat	harjoituksia	esiintymisiä
Collegium –orkesteri	12	39	32

Taiteellisena ja musiikillisena johtajana toimi Michael Ertz. Yhteyshenkilönä seurakuntaan oli Harri Kerko.

Laurentius-kuoro

Laurentius-kuoro on myös seurakunnan tarpeisiin perustettu kuoro. Se on toiminut lähes puoli vuosisataa seurakunnan suojassa. Laurentius-kuoro palkkaa itse johtajansa. Kuoroa johtaa Pia Hemminki.

Kantelekerhot:

Kerhoja on kaksi ryhmää: nuorille ja aikuisille. Kevätkaudella kerhoja opetti Matleena Huovinen ja syyskaudella Tuuli Lukkarinen

Talousluvut

021221 Yleinen musiikkitoiminta/LO	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	250		860	-100
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-114849	-134798	-115375	85,6
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-114599	-134798	-114515	85
TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-54420	-48641	-58415	120,1
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-169019	-183439	-172930	94,3
Laskennalliset erät				
Vyörytystulot/-menot	-57647	-58725	-58525	99,7
Laskennalliset erät	-57647	-58725	-58525	99,7
Työalakat (ulk/sis)	-226666	-242164	-231455	95,6

021223 Konserttitoiminta/LO	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	2698	1000	1170	117
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-7755	-14000	-9999	71,4
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-5057	-13000	-8829	67,9
TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-20069	-15178	-17727	116,8
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-25126	-28178	-26556	94,2
Laskennalliset erät				
Vyörytystulot/-menot	-3958	-4027	-4048	100,5
Laskennalliset erät	-3958	-4027	-4048	100,5
Työalakat (ulk/sis)	-29084	-32205	-30604	95

Laskelma seurakunnan omien esiintyvien musiikkiryhmien kustannuksista 2011

Ryhmä:	Kulut	€/jäsen	€/esiintyminen
Kirkkokuoro	6500	180	382
Laurin Laulajat	n. 2400	30	184
Laurin Miehet	n. 500	20	50
Kirkkosällit	n. 400	100	57
Collegium Musicum*	9988	832	312

*) orkesterilla palkattu johtaja, muita ryhmiä johtaa seurakunnan viranhaltija

Talousarvion toteutuminen ja perustelut mahdollisille ylityksille

Talousarvio on pysynyt raameissaan ja toukokuussa työaloille esitetyt säästötoimenpiteet on pystytty toteuttamaan = n. 25 % alijäämä.

Yhteenveto

Huolimatta siitä, että kanttorin virkoja Lohjalla suhteessa seurakunnan kokoon on Helsingin ja Espoon hiippakuntien alueella vähiten, musiikkityö on tehnyt tuloksellista toimintaa. Vapaaehtoisia kuorolaisia ja soittajia on sitoutettu seurakunnan toimintaan toista sataa ja he ovat esiintyneet 74 kertaa vuoden aikana. Seurakunnan musiikkielämän selkäranka on sen omavaraisuus kuorojen ja soittajien suhteen. Vain omat ryhmät sitoutuvat pyyteettömästi hankaliin esiintymisaikoihin ja ovat parasta PR.ää seurakunnallisesta osallistumisesta.

Kuluneen vuoden aikana kasvoi uhka musiikillisen perustyön tuloksellisuuden suhteen siinä mielessä, että etenkin johtavan kanttorin työalaan kuuluvien hallinnollisten tehtävien ja kokousten määrä kasvoi huomattavasti. Tämä suuntaus tulee pitkän päälle vaikuttamaan mm. kuorotyöhön, koska työkapasiteetti on rajallinen, eivätkä huonosti valmistetut kuoroharjoitukset jaksa pitää pitkään vapaaehtoisten kuorolaisten mielenkiintoa yllä. Taloudellisten resurssien väheneminen ei vaikuta vapaaehtoistoimintaan läheskään siinä määrin, kuin ryhmän vetäjän resurssien loppuminen.

4.6. 21231 Päiväkerhotyö

Toiminta-ajatus/perustehtävä ja toiminnan kuvaus

Lapsi- ja perhetyön tehtävä on perheiden ja seurakunnan välisen yhteyden vahvistaminen, kodin kristillisen kasvatuksen tukeminen, kristillisen perinteen siirtäminen ja kasteopetuksen antaminen perustuen kastekäskeyn (Matt.28:18–20). Tämä toteutettiin tämän kustannuspaikan kohdalta pääosin päiväkerhoja pitämällä, järjestämällä yhteistyötä päivähoidon kanssa ja pitämällä perhejumalanpalveluksia.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Lapsi- ja perhetyön laadulliset ja määrälliset tavoitteet on määritelty Lapsi- ja perhetyön perustoimintokuvauksessa 2011, jonka yksi perustoiminnoista on päiväkerhotyö. Sama kustannuspaikka sisältää myös päivähoitoyhteistyön ja lastenkappelitoiminnan, sekä osan perhekerhotyöstä.

Päiväkerhon kustannuspaikkaan on budjetoitu 14 lastenohjaajaa ja molemmat lapsityönohjaajat. Heidän tehtävänä on ollut pitää huolellisesti suunniteltua ja laadukasta varhaiskasvatustyötä

Lohjan seurakunnan alueella kerho- ja lasten kappelitoiminnan keinoin. Päiväkerhoryhmiä on ollut 20, lapsia niissä yhteensä 387, ja kokoontumiskertoja l. tilaisuuksia koko vuonna 1285.

Samojen lastenohjaajien pitämiä perhekerhoja oli 179.

Perheille ja vanhemmille järjestettyjä tilaisuuksia on ollut 104.

Lastenohjaajien järjestämiä tilaisuuksia päivähoitoryhmille oli 48.

Pikku Laurissa päivähoitolle ja alakoululaisille järjestettyjä tilaisuuksia oli 105, ja perhekerkkoja 8. Päiväkerhotyön vuosikate 2011 oli 623.567,14€. Se jaettuna järjestettyjen tilaisuuksien määrällä 1729 on 360,65€.

Toiminnan yleinen arviointi

Lohjan seurakunnassa päiväkerholaisten määrä on ollut viime vuosina hienoisessa nousussa, vuodesta 2010 32kerholaista. Silti jonojen muodostumiselta on toistaiseksi välttytty ryhmäkokoja suurentamalla, sillä tavoitteena on tarjota kerhopaikka jokaiselle sitä tarvitsevalle. Palaute perheiltä sekä suorassa kontaktissa, että tehdyissä kyselyissä on ollut erittäin positiivinen. Perheille ja vanhemmille suunnattuihin tilaisuuksiin osallistui vuonna 2011 5949 henkilöä, mikä on ihan hyvä tulos. Yhteistyö kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa on erityisen palkitsevaa kysynnästä päätellen. Emme mitenkään pysty ottamaan vastaan kerhoihin ja kappeliin niin paljon ryhmiä, kuin olisi tulossa.

Talousluvut

021231 Päiväkerhotyö/LO	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	25240	27360	25641	93,7
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-650971	-668652	-649208	97,1
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-625730	-641292	-623567	97,2
TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-257000	-269842	-309166	114,6
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-882731	-911134	-932733	102,4
Laskennalliset erät				
Vyörytystulot/-menot	-221070	-224593	-224984	100,2
Laskennalliset erät	-221070	-224593	-224984	100,2
Työalakate (ulk/sis)	-1103801	-1135727	-1157717	101,9

Talousarvion toteutuminen ja perustelut mahdollisille ylityksille

Päiväkerhotyö alitti vuodelle 2011 tehdyn talousarvion. Palvelujen, aineiden, tarvikkeiden ja tavaran oston suhteen oli täydellinen ostosulku kaikille koko syyskauden ajan.

Yhteenveto

Lohja on muuttovoittoinen paikkakunta ja siitä syystä päiväkerholaisten määrä ei ole laskussa, kuten monella muulla paikkakunnalla. Haluamme tietenkin myös uskoa, että hyvin suunnitellulla ja toteutetulla kerhotoiminnalla on osuutta asiaan.

Asia, jota ei voi ohittaa, on se, että päiväkerholaisten vanhemmat ovat tänä päivänä mielellään osallisia toiminnassa tavalla tai toisella, eivät pelkästään lastensa kuljettajia. Se asettaa lastenohjaajat ja myös seurakunnan muut työntekijät uudenlaisten haasteiden eteen.

4.7. 21281 Perhekerhotyö

Toiminta-ajatus/perustehtävä ja toiminnan kuvaus

Lapsi- ja perhetyön tehtävä on perheiden ja seurakunnan välisen yhteyden vahvistaminen, kodin kristillisen kasvatuksen tukeminen, kristillisen perinteen siirtäminen ja kasteopetuksen antaminen

perustuen kastekäskyyn (Matt.28:18–20). Tehtävää toteutetaan tämän kustannuspaikan osalta avoimina kerhoina ja osaksi perhe- ja kesäkerhoina.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Lapsi- ja perhetyön laadulliset ja määrälliset tavoitteet on määritelty Lapsi- ja perhetyön vuoden 2011 perustoimintokuvauksessa, jossa ne ovat myös perhekerhojen, avoimien kerhojen ja muun perhetyön osalta. Tähän kustannuspaikkaan on budjetoitu palkka neljälle nelipäiväistä työviikkoa tekeväälle lastenohjaajalle, jotka ovat hoitaneet avoimet kerhot Ojamolla ja Muijalassa, sekä palvelut, aineet, tarvikkeet ja tavarat muidenkin kerhopisteiden perhekerhoille. Ojamon ja Muijalan avoimissa kerhoissa on kertynyt käyntikertoja 7053.

Kaikkien perhekerhojen retkipäivään osallistui kahtena eri päivänä yhteensä 424 henkilöä. Perhekerhotyyppeistä kesäkerhoja pidettiin kesäkuussa ennen juhannusta 13 päivänä viidessä paikassa, joita olivat Lindkulla, Metsola, Virkkala, Ojamo ja Muijala. Käyntikertoja näissä oli yhteensä 3052.

Toiminnan yleinen arviointi

Ojamon avoimet kerhot olivat tiiviissä yhteistyössä paikallisen diakoniatyöntekijän kanssa ja koko toiminta oli voimakkaasti diakoniatyöntekijän painotteista. Muijalan avoimet kerhot toimivat uudella asuinalueella, jonne tulee lapsiperheitä eri puolilta maata. Kristillisen kasvatuksen lisäksi kerho auttaa tutustumisessa ja verkostoitumisessa alueen muiden perheiden kanssa.

Talousluvut

021281 Perhekerhotyö/LO	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	3800	1000	1809	180,9
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-112493	-128492	-106035	82,5
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-108693	-127492	-104225	81,8
TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-52008	-54471	-64761	118,9
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-160701	-181963	-168987	92,9
Laskennalliset erät				
Vyörytystulot/-menot	-25970	-26723	-26171	97,9
Laskennalliset erät	-25970	-26723	-26171	97,9
Työalake (ulk/sis)	-186671	-208686	-195157	93,5

Talousarvion toteutuminen ja perustelut mahdollisille ylityksille

Talousarvio alitettiin.

Yhteenveto

Perhekerhot, kuten kaikki muukin perheille suunnattu toiminta täyttää huonetilat sitä mukaan kuin niitä pystytään järjestämään. Sieltä löytyvät ne seurakunnan nuoret aikuiset.

4.8. 21232 Pyhäkoulutyö

Toiminta-ajatus/perustehtävä ja toiminnan kuvaus

Pyhäkoulun tehtävä on perheiden ja seurakunnan välisen yhteyden vahvistaminen, kodin kristillisen kasvatuksen tukeminen, kristillisen perinteen siirtäminen ja kasteopetuksen antaminen perustuen kastekäskyyn (Matt.28:18–20). Lohjan seurakunnassa pidettiin pyhäkoulua sunnuntaisin

kahdeksassa toimipisteessä, joista yksi toimii yhteistyössä Vivamon, ja kolme Rauhanyhdistyksen kanssa.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Pyhäkoulutyön tavoite oli pitää pyhäkoulua 5 – 8 paikassa seurakunnan alueella, ja mahdollisuuksien mukaan lisätä pyhäkoulunopettajien määrää. Keskustan ja Vivamon pyhäkoulu kokoontuu joka sunnuntai, Virkkalan, Roution ja Ojamon säännöllisesti joka toinen, ja Muijala, Mäntynummi ja Virkkala 2. epäsäännöllisesti erikseen ilmoitetusti. Näistä kertyi vuoden aikana 193 pyhäkoulukertaa. Pyhäkoululaisia oli kirjoilla 223.

Toiminnan yleinen arviointi

Lohjan seurakunnan pyhäkoulutyö näyttäisi paljon vaatimattomammalta ilman yhteistyötä Vivamon ja Rauhanyhdistyksen kanssa. Viimeksi mainitut toimivat Mäntynummissa ja Muijalassa seurakunnan tiloissa, Virkkalassa yksityiskodissa. Tavallisiin pyhäkouluihin on vaikea löytää vapaaehtoisia opettajiksi, koska tehtävä vaatii sitoutumista ja paneutumista. Nykyisissä opettajissa neljän uskollisen ja pitkäaikaisen pyhäkoulunopettajan lisäksi on lukiolaisia, jotka ovat aivan loistavia, mutta lentävät yleensä maailmalle koulun loputtua.

Talousluvut

021232 Pyhäkoulutyö/LO	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-14800	-28700	-17733	61,8
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-14800	-28700	-17733	61,8
TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-24889	-25213	-30463	120,8
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-39690	-53913	-48196	89,4
Laskennalliset erät				
Vyörytystulot/-menot	-7805	-7879	-7999	101,5
Laskennalliset erät	-7805	-7879	-7999	101,5
Työalakat (ulk/sis)	-47495	-61792	-56195	90,9

Talousarvion toteutuminen ja perustelut mahdollisille ylityksille

Pyhäkoulun talousarvio alitettiin reilusti.

Yhteenveto

Pyhäkoulutyö ei ole yhtä laajamittaista, kuin muut lapsi- ja perhetyön muodot. Sillä on kuitenkin oma paikkansa niiden lasten elämässä, jotka eivät voi osallistua arkipäivisin lapsille ja kouluikäisille tarjottuun toimintaan.

4.9. 21233 Varhaisnuorisotyö

Koulutyö

Kaikkien lohjalaisten koulujen kanssa tehtiin yhteistyötä. Kouluilla pidettiin päivänavauksia, tuntivierailuja ja uskontopäiviä.

Päivänavauksia pidettiin alakouluilla. Koko nuorisotyön tiimi on osallistunut päivänavausten pitämiseen säännöllisesti läpi vuoden.

Uskontopäiviä oli 24, ja niitä pidettiin seuraavissa kouluissa: Lohjansaaren koulu, Karstun koulu, Hiiden koulu, Pullin koulu, Muijalan koulu ja Nummenkylän koulu. Lisäksi pidimme pääsiäis-, kevät-, ja joulukirkkoja koulujen toiveiden mukaan. Koulutyöstä vastaa Anneli Kytölä.

Kerhotyö

Kerhotyötä on tehty kaikissa Lohjan seurakunnan toimipisteissä. Syyskaudella 2011 kerhoja oli 13, joista 3 kokkikerhoa, 2 sählykerhoa ja 8 toimintakerhoa. Kerhonojiajia oli 34. Kerholaisia oli 110 joista tyttöjä 54 ja poikia 56.

Kerhonojiaajat ovat kokoontuneet kerran kuukaudessa kerhonojiaajapalaveriin Lindkullaan. Palavereissa on käsitelty kerhokohtaiset kuulumiset sekä annettu hartaus- ja toimintavinkkejä. Kerhonojiaajat ovat motivoituneita ja innostuneita niin kerhojen vetämisestä kuin itsensä kehittämisestä kerhonojiaajina. Lohjalta osallistui kaksi kerhonojiaajaa rovastikunnalliselle kerhonojiaajien peruskurssille.

Kerhonojiaajat ovat olleet mukana iltapäiväkerhonojiaaja Anni Långströmin ja Reetta Hahti-Seppälän pitämässä kesäkerhossa kahden ja puolen viikon ajan kesälomalla. Kerhonojiaajia oli 7 tyttöä. Lapsia kesäkerhossa oli 19, joista tyttöjä 7 ja poikia 12. Kerho oli tarkoitettu 1-2 luokkalaisille. Kerhonojiaajat ovat myös osallistuneet muuhun varhaisnuorisotyöhön (esim. 10-juhla) ja kerhoalueensa perhekirkkojen ja tapahtumien suunnitteluun ja toteuttamiseen yhdessä päiväkerhonojiaajien kanssa. Kerhotyöstä vastaa Marita Laaksonen.

Ojamon keskiviikko-kahvila

Ojamon seurakuntakodin tiloissa toimiva Keskiviikko-kahvila tavoitti vuonna 2011 ison joukon ojamolaisia varhaisnuoria ja nuoria. Keskiviikko-kahvilassa oli viikoittain n. 30–40 kävijää. Vilkkaimpina iltoina kävijämäärä voi nousta yli 40. Kahvilan tavoitteena on tarjota matalan kynnyksen toimintaa ja turvallisten aikuisten läsnäoloa. Kirkkovuoden pyhät huomioidaan kahvilan ohjelmassa Vapaaehtoisia aikuisia keskiviikko-kahvilassa oli 7. Vapaaehtoisille aikuisille pidettiin 2 virkistyspäivää, toinen oli keväällä ja toinen syksyllä kauden alkaessa. Keskiviikko-kahvilan toiminnasta vastaa Anneli Kytölä.

Toimintapäivät ja leiri

Toimintapäiviä oli talvilomalla Taina Mamian pitämänä, mukana oli 3 kerhonojiaajaa ja syyslomalla Marita Laaksonen ja Valtteri Suokkaan pitämänä, mukana oli 4 kerhonojiaajaa. Kesäkuussa Saarikossa oli kaksipäiväinen varhaisnuorten leiri, jonka pitivät Marita Laaksonen, Katri Himmanen ja Kaisa Saarinen. Lapsia leirillä oli 21, joista 17 tyttöä ja 4 poikaa. Isosia oli 9, joista 1 poika ja 8 tyttöä.

Kultajyvä

Taidepajojen vetäjinä jatkoivat kuvataiteilija Viktoria Nikkari ja puualan artemi Pia Alasalmi. Taidepajoja oli 3: 2 kuvataidepajaa ja 1 nukketeatteripaja. Kultajyvä tavoitti vuoden aikana 30 nuorta.

Kultajyvän ohjelma oli monipuolista. Kultajyvä piti taidenäyttelyitä Lohjan kirjastossa ja Menneen ajan joulumarkkinoilla. Kultajyväläisten tekemä taide ankkuroituu tärkeimpiin kristillisiin juhlapyhiin, jouluun ja pääsiäiseen sekä Raamatun kertomuksiin. Lasten töitä on esillä kirkkoherraviraston ikkunoissa. Kultajyvän ideaan kuuluu kehittää jatkuvasti toimintaa sellaiseksi, että se pysyisi kiinnostavana ja monipuolisena.

10-Juhla

Perinteinen 10-vuotiaiden juhla pidettiin marraskuun lopulla. Juhlan teemana olivat Lapsen oikeudet. Ohjelma jakautui aloitukseen jossa kukin lapsi sai värilapun jonka mukaan hän kiersi eri pisteillä. Pisteitä olivat laulu, askartelu ja ruokailu. Mukana ohjelman suunnittelussa ja toteutuksessa olivat Anneli Kytölä, Marita Laaksonen, Valtteri Suokas ja Jukka Peranto, kerhonojiaajat, ja seurakunnan keittiö ja vahtimestarit.

Laurin sisarukset

Laurin sisarukset on tanssiryhmä, joka opettelee ja harjoittelee Wim van Der Kooijn johdolla israelilaisia kansantansseja. Ryhmän tarkoituksena on elävöittää jumalanpalvelusta. Ryhmä on kokoontunut vuoden 2010 aikana 17 kertaa. Laurin sisarukset osallistui vuonna 2011 pääsiäisviikon viikkomessuun, tekivät retkiä Kirkkonummelle, Nummelle ja Fagervikiin.

Yhteistyö eri tahojen kanssa

Anneli Kytölä kuuluu moniammatilliseen Ehyt-työryhmään, joka toimii Anttilan koulun alueella. Lisäksi Anneli on tehnyt yhteistyötä lapsityön kanssa Pikku-Laurin joulu ja pääsiäisvaelluksen toteuttamisessa koululaisryhmille.

4.10. 21235 Rippikoulutyö

Rippikoulutyö on seurakunnan kasteopetusta, jonka tavoitteena on auttaa nuorta uskomaan kolmiyhteiseen Jumalaan ja jäsentämään tämä usko omaan elämäkokonaisuuteensa.

Keskeisiä teemoja vuonna 2011:

- A. Rippikoulujen pidossa hyödynnetään koko kalenterivuosi
- B. Rippikoulut suunnitellaan ja toteutetaan huolellisesti tiimeinä
- C. Konfirmaatiot toteutetaan suunnitelmallisesti ja huolellisesti
- D. Ylläpitää monipuolista tarjontaa
- E. Turvallisuus- ja järjestysasioihin paneutuminen

A) Rippikoulut käynnistyivät ilmoittautumisilla jo vuoden 2010 syksyllä. Kävimme nuorisotiimin kanssa kaikissa yläkouluissa esittelemässä rippikoulua, mukana olivat myös muutamia edellisen kesän rippikoululaisia.

Ensimmäiset tapaamiset (hiihtolomarippikoulujen osalta) olivat jo marraskuussa. Viimeinen (kesäleirin) konfirmaatio pidettiin elokuussa. Hiihtolomalla järjestettiin kolmen eri rippikoulun leirijakso. Hiihtolomaripareitten suosio on pikkuhiljaa laskemassa ja kuluvana vuonna ((2012) emme enää saaneet kaikki kolme riparia täyteen ja jouduimme siirtämään yksi leiri kesälle. Mutta viime vuonna saimme kaikki hiihtolomariparit täyteen.

B) Rippikoulut suunnitellaan ja toteutetaan tiimeissä. Tiimiin kuuluvat pappi, nuorisotyönohjaaja (tai diakoniatyöntekijä) sekä myöhemmin kausityöntekijät, isoisonen ja muut isokset. Nykyisessä systeemissä kesäleirien osalta tiimin on melko pian joulun jälkeen kokoonnuttava suunnittelemaan koko rippikoulua. Silloin suunnittelijoina ovat pappi ja nuorisotyönohjaaja/diakoni. Jos tässä vaiheessa työntekijävaihdosten takia ei vielä tiedetä toista työntekijää, on vaikea yksin käynnistää tätä prosessia. Tiimin henki vaikuttaa ratkaisevasti rippikoulun kokonaisuuteen. Viime vuonna oli erittäin positiivista, että isokset valittiin aikaisin keväällä ja he olivat monissa etukäteiskokouksissa mukana.

C) Konfirmaatioita on pidetty sekä erillisinä konfirmaatiomessuina että päiväjumalanpalveluksen yhteydessä. Konfirmaatio on koko seurakunnan juhla, mutta rippikouluryhmien lukumäärä on Lohjalla niin suuri, ettei kaikkia konfirmaatioita ole tarkoituksenmukaista pitää päiväjumalanpalveluksen yhteydessä, vaikka erilliset konfirmaatiomessut vaativat enemmän työntekijöitä ko. päivänä. Kummit ovat mukana siunaamassa konfirmoitavia. Monesti rippikoulun opettajat ja isokset kävivät konfirmoitujen kodeissa laulamassa rippikoululaisten juhlissa.

D) Erilaisten rippikoulujen tarjonta on pystytty pitämään monimuotoisena. Resurssien vähyys aiheuttaa tällä hetkellä vaikeuksia toteuttaa monenlaisia rippikouluja, kun ryhmän koko oli 30–32. Kaikki erityisrippikoulut vaatisivat pienempiä ryhmäkokoja. Myös Rippikoulusuunnitelma 2001 edellyttäisi 25 hengen ryhmiä. Viime vuonna pystyimme pienentämään ryhmäkokoja lähemmäksi tavoitetta, mikä on erittäin myönteinen asia.

E) Leirien pitäjiä huolestuttaa kasvanut vastuu ja mahdollinen häiriökäyttäytyminen leireillä. Kaiken aikaa pitää ottaa huomioon myös 2006 voimaan tullut laki retki- ja leiritoiminnasta. Siksi kokeilimme ensimmäistä kertaa yövalvontasysteemiä niin, että vähintään 18 vuotta vanha seurakuntanuori valvoi yöllä ja leirin vetäjät saivat mennä ajoissa nukkumaan. Nuori hälyttää leirinvetäjät apuun, jos jotain poikkeavaa tapahtuu (yhdeällä leirillä kävi yöllä toistuvasti ulkopuoliset). Emme vielä viime vuonna saaneet kaikille leireille yövalvojat, mutta kuluvalle vuodelle tuntuu kiinnostusta tähän työhön olevan.

Rippikoulun opetussuunnitelmaan kuuluva seurakuntaan tutustuminen järjestettiin edelleen koordinoitusti leireittäin – yhteensä rippikoululainen osallistui viiteen tilaisuuteen. Mainittua osuutta nimitetään seurakuntayhteysjaksoksi, jonka aikana rippikoulunuoret osallistuvat seurakunnan toimintaan, mm. jumalanpalveluksiin ja nuorisotyöhön.

Jumalanpalveluksiin osallistuminen on toteutettu ohjatusti ryhmä kerrallaan. Leirin työntekijät ovat olleet mukana messun toteutuksessa. Sekä ryhmän että seurakunnan palaute on ollut myönteistä. Huomionarvoista on myös, että rippikouluryhmä saa osallistua opettajiensa opastuksella ehtoolliseen jo rippikoulunsa aikana. Koska ryhmä on voitu huomioda messussa, heitä on opastettu messun käytännöissä ja he ovat osin osallistuneet sen toteuttamiseen, on nuorten ”häiriökäyttäytyminen” vähentynyt. Tähän tulee jatkossakin panostaa. Mutta aina ei voi välttää häiriöitä ja on tarkkaan mietittävä, millä tavalla nuorten osallistuminen messuun on parhaiten toteutettavissa.

Rippikoulujen tarjonta on pystytty seurakunnassamme pitämään monipuolisena: kolme hiihtolomaleiriä Lapissa, 7 leiriä Saarikossa, saaristorippikoulu Högsåran saarella, ensimmäistä kertaa myös toinen saaristoripari Kustaavissa, ruotsinkielinen rippikoulu, leiri Enäsepän leirikeskuksessa Vihdissä, kehitysvammaisten ripari rovastikunnallisena ja päivärippikoulu. Yhteensä rippikoululaisia oli vuonna 2011: 437 (447) suluissa luvut vuodelta 2010, joista muualla rippikoulun kävi yhteensä 29 (35) nuorta. Rippikoulun yhteydessä kirkkoon liittyi 10 (17) nuorta. Yksityisrippikouluun osallistui yhteensä 10 (9) henkilöä. Rippikouluryhmän opettajat vastaavat itsenäisesti rippikoulun toteuttamisesta. ITU -koulutus (=isokoulutus) toteutetaan kiinteässä yhteistyössä nuorisotyön kanssa.

Talouselvut

021235 Rippikoulutyö/LO	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	32930	32100	31704	98,8
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-277353	-317370	-291854	92
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-244423	-285270	-260150	91,2
TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-119580	-112146	-151756	135,3
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-364002	-397416	-411906	103,6
Laskennalliset erät				
Vyörytystulot/-menot	-196285	-193109	-192568	99,7
Laskennalliset erät	-196285	-193109	-192568	99,7
Työalake (ulk/sis)	-560287	-590525	-604474	102,4

4.11. 21236 Nuorisotyö

Toiminta-ajatus/perustehtävä ja toiminnan kuvaus

Nuorisotyön toiminta-ajatuksena on tarjota nuorelle turvallinen kasvupaikka, jossa voi kysellä ja etsiä paikkaansa elämässä. Jumalan tunteminen on mahdollista vain Jumalan sanan kautta ja tämä näkyy nuorisotyön toiminnassa. Nuoria haastetaan kantamaan vastuuta seurakunnastaan.

Nuorisotyön perustehtävänä on toteuttaa toiminta-ajatusta järjestämällä nuorille säännöllistä kokoavaa viikko-, leiri- ja retkitoimintaa. Tarkempi kuvaus eri toiminnoista löytyy nuorisotyön perustoimintokuvauksesta.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Vuoden 2011 talousarviossa asetetut tavoitteet olivat seuraavanlaisia:

1. Julistuksen, opetuksen sekä hartaus- ja rukouselämän tarjoaminen
2. Sen edistäminen, että nuori löytää oman paikkansa seurakunnan jäsenenä
3. Sielunhoidon tarjoaminen

Tavoitteiden toteutumisen arviointia:

1. Nuorisotyössä on onnistuttu hyvin täyttämään nämä tavoitteet. Julistus on ollut edelleen keskeisessä roolissa nuorisotyössä. Viikkotoiminnan puitteissa nuorilla on paljon mahdollisuuksia saada kristillistä opetusta. Nuorten hartaus- ja rukouselämää on tuettu kaikessa toiminnassa. Nämä kaikki yhdessä ovat tukeneet nuorten kasvua kristittyinä.
2. Kaikessa toiminnassa on pyritty siihen, että nuoret myös kantavat vastuuta seurakunnassa. Vapaaehtoisuus on ollut vahvasti läsnä nuorisotyössä: nuori on voinut olla esim. isonen, muusikko, kahvila-avustaja, Nuorten Hallituksen jäsen, leiritiimiläinen, hartauden pitäjä, toimittaja jne.
3. Henkilökohtaiseen kohtaamiseen on koitettu panostaa. Kohtuullisesti on mahdollistettu sielunhoidollisten keskustelujen käyminen nuorten kanssa. Erityisesti tätä mahdollisuutta on pidetty esillä leireillä.

Toiminnan yleinen arviointi

Kaiken toiminnan ytimessä Lohjan seurakunnan nuorisotyössä on nuoren kasvun tukeminen. Pyrimme tukemaan nuoren kasvua kristittyinä, seurakunnan jäsenenä. Pyrimme siihen, että nuori voisi oppia tuntemaan elävän Jumalan ja elää Hänen yhteydessään. Tästä näkökulmasta toiminnan vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden arviointi on vaikeaa. Toiminnan tuloksia ei aina näe.

Pyrkimyksenämme on hyödyntää käytössä olevat resurssit niin, että voisimme tarjota mahdollisimman laadukasta ja monipuolista toimintaa nuorille seurakunnassamme. Monien eri sijaisuuksista johtuvien työntekijävaihdoksien keskellä suurien linjamuutosten tekeminen ei ole ollut tarkoituksenmukaista. Jatkuvat sijaisjärjestelyt ovat näkyneet myös luonnollisesti toiminnassa lievästi laskevinä kävijämäärinä. Tulevaisuudessa haasteena onkin työntekijätilanteen vakiinnuttaminen.

Vuonna 2011 nuorisotyössä alkanut Majakka –pienryhmätoiminta on hakenut muotoaan. Keväällä perustettiin kolme nuorten pienryhmää työntekijöiden johdolla. Työntekijävaihdosten johdosta ryhmät kokoontuivat syksyllä melko satunnaisesti. Uudenlainen toiminta vaatii aikaa vakiintuakseen.

Talousluvut

021236 Nuorisotyö/LO	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	8453	7500	5029	67,1
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-139046	-131515	-122004	92,8
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-130593	-124015	-116975	94,3
TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-40443	-46666	-53184	114
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-171036	-170681	-170159	99,7
Laskennalliset erät				
Vyörytystulot/-menot	-39039	-39393	-39443	100,1
Laskennalliset erät	-39039	-39393	-39443	100,1
Työalakat (ulk/sis)	-210075	-210074	-209602	99,8

Talousarvion toteutuminen

Vuonna 2011 nuorisotyö pysyi hyvin talousarvion antamissa puitteissa. Toimintatuottojen osalta odotukset olivat talousarviossa liian optimistisia. Myyjäistuottojen tulos voi helposti vaihdella vuosittain paljonkin. Toimintatuotot siis jäivät selvästi alle talousarvion tavoitteen. Myyjäistuottojen lisäksi tähän on vaikuttanut myös hieman vähentynyt osallistuminen leireille ja sitä kautta leirimaksujen väheneminen.

Huomionarvoista on se, että toimintakuluja on vuonna 2011 pystytty karsimaan vuoden 2010 tilipäätökseen verrattuna yli 13 500 €.

Yhteenveto

Vuoden 2011 aikana Lohjan seurakunnan nuorisotyö toteutti toiminta- ja taloussuunnitelmaa kiitettävällä tavalla. Kaikki toimintasuunnitelmassa mainittu toiminta on pystytty ylläpitämään työntekijävaihdoksista huolimatta ja budjetin puitteissa ollaan pystytty pysymään. Eniten pienentyvät taloudelliset resurssit ovat vaikuttaneet ja tulevat edelleen vaikuttamaan nuorisotyön järjestämiin retkiin sekä konsertteihin.

Nuorisotyön ohjelma vuonna 2011

Viikkotoiminta

- Telakka, avoimet ovet Lindkullassa torstaisin klo 18 – 21
- Varustamo –nuortenilta lauantaisin klo 18 – 21
- Majakka -pienryhmätoiminta
- Nuorten messut noin kerran kuussa keväällä ja syksyllä

Leiri- ja retkitoiminta

- Äijäleirit Saarikossa helmikuussa ja syyskuussa
- Nuorten pääsiäisleiri Saarikossa
- Taizé-matka Ranskaan toukokuussa
- ITU-päivä toukokuussa Saarikossa
- Tyttöleiri syyskuussa Saarikossa
- Syysleiri lokakuussa Saarikossa
- Maata Näkyissä - festarit Turussa marraskuussa

Taco Sunday Feast

Vuoden aikana järjestettiin muutamana sunnuntaina Taco Sunday Feast- Tämä tarkoitti sitä, että nuoria kutsuttiin sunnuntiaamun messuun Pyhän Laurin kirkkoon, ja sen jälkeen Lindkullaan

tekemään yhdessä meksikolaistyylisiä ruokia. Tapahtumat keräsivät n.20-30 nuorta ja huomionarvoista oli se, että nuoret todella osallistuiivat sunnuntaiamun messuun.

Muut toiminnot ja tapahtumat:

- Kolmatta kertaa järjestetty Jatkoaika –tapahtuma syyskuussa seurakuntakeskuksella ja Lindkullassa. Jatkoaika oli yhtä aikaa nuorisotyön syyskauden aloitustapahtuma, rippikouluvuoden muistelutilaisuus ja isoskoulutuksen aloitus.
- isoskoulutus ITU Mäntynummen seurakuntatalolla syys- ja kevätkaudella kuukauden ensimmäisenä lauantaina. Isoskoulutus antaa mahdollisuuden toimia isosena. Koulutuksen kautta halutaan tukea nuorta kristityn elämässä, ja auttaa nuorta löytämään oma paikkansa seurakunnassa.
- bänditoiminta: vierailevia esiintyjä Lindkullassa, Nuortenmessuissa musiikkiryhmä kiitettävästi mukana säestystehtävissä
- Kouluvierailut: päivänavaukset, koulukirkot ja rippikouluinformaation merkeissä
- KIITOS-ilta nuorille Lindkullassa toukokuussa
- VarustamoExtra –koulujen päättäjäpäivän gospelkonsertti Pikku Laurissa
- Nuoret myivät glögiä ja pipareita Tapulissa Menneen ajan joulumarkkinoiden aikana
- Joulujuhla Lindkullassa

4.12. 21241 Diakoniatyö

Toimintavuoden keväällä toteutettiin diakoniatiimissä organisaatiomuutos, joka heijastaa koko vuoden toimintaan. Diakoniapappi luopui johtamisvastuustaan ja tiimin sisältä valittiin kolmesta halukkaasta johtava diakoniatyön viranhaltija **Katja Itämäki**. Hän jakaa johtavan viranhaltijan työn lisäksi diakoniatyötä keskustan työntekijän kanssa.

Diakoniapappi **Arja Penttisen** lähiesimiehen tehtävät siirtyivät toukokuussa uudelle viranhaltijalle, tätä prosessia käytiin koko vuosi. Toinen tiimin diakoniapappi **Niilo Ekqvistin** tehtävänsuoraan kuuluivat jumalanpalveluelämän ja kirkollisten toimitusten lisäksi vanhustyö ja onnittelukäynnit. Hän tekee huomattavan määrän kotikäyntejä, noin 850 vuodessa.

Diakoniapappi Arja Penttinen

Diakoniapapin työnkuvan painopiste siirtyi teologiseen asiantuntijan rooliin diakoniatyössä. Työaloiksi sovittiin vapaaehtoistyö, monikulttuurisuus ja yhteiskunnallinen työ.

Monikulttuurisuus eli MOKU

Syksyllä kartoitettiin monikulttuurisuus ja sen mahdollisuuksia Lohjalla.

Rovastikunnallista tai hiippakunnallista monikulttuurisuus työtä ei enää loppuvuodesta ohjattu hiippakuntatasolta, koska työntekijä siirtyi muihin tehtäviin Helsingin hiippakuntaan. Monikulttuurisuuspäivä pidettiin kuitenkin syksyllä Vihdissä. Kohderyhmänä oli thainaiset, jotka ovat avioliitossa suomalaisen kanssa. Tilaisuuteen osallistui kohderyhmästä vain kaksi. Tämä kertoo osaltaan maahanmuuttajien tavoitettavuushaasteesta silloin kun seurakunta on kokoonkutsujana. Tästä huolimatta on suunniteltu rovastikunnallinen monikulttuurisuusleiri vuodelle 2012.

Yhteistyöhanke Monitoimikeskuksen kanssa: ”Musiikki on yhteinen kieli” toteutti joulutempauksen, jolla pyrittiin tekemään studio tutuksi käyttäjille. Kohderyhmänä olivat nuoret ja nuoret perheet. Studioon kävi kymmenen tallenteen tekijää. Toiminnasta vastasivat MK -studion perustajat Marika Hiltunen-Hagert ja Katja Schwartz. Studion keräämät varat tilitettiin seurakunnan diakoniatyölle myöhempää käyttöä varten, samaan toimintaan anomuksesta. MOKU joulujuhlissa oli 12 venäjänkielistä osallistujaa sekä 30 romanivanhempaa ja 15 lasta.

Asiakaskontaktit

Perustoimintokuvauksessa (PT) on taulukoitu vuoden 2010 mukainen keskimääräinen asiakaskontaktien määrä ja ikäryhmiin jakautuminen. Taulukosta voidaan havaita lievää nousua. Selkeintä nousua on tapahtunut ikäryhmässä 65-74-vuotiaat.

Asiakaskontaktit Ikäryhmittäin:	PT	2011
alle 18 v. yht.	4	1
18-39 v. yht.	708	775
40-64 v. yht.	1384	1391
65-74 v.yht.	104	161
yli 74 v. yht.	65	63
Ikäryhmä ei tiedossa	5	9
Kaikki yhteensä:	2273	2400

Koko diakoniatyön kentässä on havaittavissa yksinäisyys tai yksinhuoltajuus ja taloudellinen ahdinko. 2400 tapaamisesta noin tuhannen henkilön kohdalla se johti myös diakoniseen avustamiseen.

Asiakkaan perherakenne ja avustusten jakaantuminen:	PT	2011	Ruoka- avustukset Hlö/€		Muut tal. avustukset Hlö/€	
Yksinhuoltaja yht.	413	450	239	9.965	18	1.300
Yksin asuva yht.	1039	1174	507	13.589	66	4.424
Avio-/avoliitossa ilman lapsia yht.	371	257	114	3.869	9	984
Kahden huoltajan lapsiperhe yht.	230	262	118	5.580	11	2.163
Muut yht.	210	251	91	2.639	18	602
Ei tiedossa	7	6				
Kaikki yhteensä	2273	2400	1.069	35.642	122	9.473

Vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoistyön laajempi kartoittaminen käynnistyi toimintavuoden alussa.

Laurentius lähimmäispalvelu on vakiintunut yhteistyömuoto Apuomenan kanssa. Seurakunnan diakoniatyö osallistuu vuosittain vapaaehtoistyön koordinaattorin palkkaukseen 10.000€. Määräraha oli varattu diakoniatyön budjettiin kohdassa 4850 muut avustukset.

Kirkkokuoro ja Laurin laulajat osallistuivat joulujuhlaan ensimmäistä kertaa omana ryhmänä tilan puutteen vuoksi. Osallistujia oli 95. Monet kuorojen jäsenistä ovat myös rekisteröityneet Laurentius- lähimmäispalveluun. Laurentius -lähimmäispalvelun vapaaehtoisille järjestettiin oma joulujuhla. Osallistujia oli 110. Vapaaehtoisille jo kolmannen kerran suunniteltua kiitosretkeä ei voitu tänä vuonna järjestää taloudellisista syistä.

Sururyhmä

Diakoniapappi veti yhden sururyhmän vuoden aikana. Omaisensa tai läheisensä menettäneet saivat henkilökohtainen kutsun sururyhmään. Kutsu lähetettiin seurakunnan Pyhäinpäivän kutsun yhteydessä. Ryhmä kokoontui kahdeksan kertaa ja siinä oli kahdeksan jäsentä. Ryhmän toisena ohjaajana toimi vapaaehtoinen seurakuntalainen.

Päivärippikoulu

Nuoret hakeutuvat päivärippikouluun monesta syystä. Oppimishäiriöistä ja erilaista ongelmista kärsivät nuoret tulevat mieluummin päivärippikouluun, kuin sosiaalisia taitoja vaativalle leirille. Perheellä ei saata olla varaa lähettää nuorta maksulliselle leirille. Seurakunnan diakoniatyö vastaa siitä, että rippikoulu ei jää käymättä taloudellisista syistä. Päivärippikoulussa oli 14 nuorta, 4 isosta ja 1 kesäteologi ja 1 pappi.

Koulutus

Diakoniapastori osallistui koulutussuunnitelman mukaisesti Kirjo II:n eli työalajohtaja koulutukseen sen päätösjaksoihin.

Yhteiskunnallinen työ

Mitä yhteiskunnallinen työ on Lohjan seurakunnassa? Tätä pohdintaa jatkettiin eri yhteistyötahojen kanssa: Laurea ammattikorkeakoulun koulutustilaisuuksissa, Monitoimikeskuksen tapaamisissa ja Apuomenan jäsenjärjestöjen kanssa.

Diakoniapappi osallistui PAV eli päihdeleirin suunnitteluun ja toteutukseen Saarikon leirikeskuksesta. Diakoniapappi on JUKOn luottamusmies ja sen vuoksi jäsenenä seurakunnan yhteistyöelimissä.

Talousluvut

	TP2010	TA2011	TP2011	Käyttö%
Toimintatuotot (ulkoinen)	37.836	46.800	34.467,28	78,6
Toimintakulut (ulkoinen)	525.984	719.665	657.279,02	91,3
Toimintakate (ulkoinen)		672.865	622.811,74	92,6
Toimintakate II (kaikki menot/tulot)		876.465	825.722,56	94,2
Työalalake (kaikki kulut/tuotot,ulk./sis.)				

4830 Diakonia-avustukset

		tuotto	kulut	saldo	asukaspohja
0241	yleinen	205.00	2.618.97	2.413.97	
0242	keskusta	17.22	12.965.00	12.947.78	
0243	pohj.Mäntynummi		4.623.96	4.623.96	
0244	etelä, Virkkala		9.163.08	9.163.08	
0245	länsi, Routio		9.909.41	9.909.41	
0248	Ojamo		10.477.96	10.477.96	
021241 4830	yhteensä	222,22	49.758,38	49.536,16	

0248 Ojamo

Diakoniatyöntekijä Tuulikki Ruohomäki

Toiminta-ajatus/perustehtävä ja toiminnan kuvaus

Perustehtäviä Ojamolla on diakoninen perhetyö, taloudellista tukea tarvitsevat, eläkeläistyö sekä verkostoyhteistyö eri tahojen kanssa, sekä päihde- ja kriminalityö.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Diakoninen perhetyö

Diakoninen perhetyö Ojamolla jatkui, alueella asuu paljon pikkulapsiperheitä. Vuoden aikana diakoniatyöntekijältä haki taloudellista tukea 130 eri perhettä sekä keskustelutukea 11 perhettä. Perheitä tavattiin useaan kertaan vuoden aikana ja heihin oltiin puhelin yhteydessä tarvittaessa.

Diakonista perhetyötä tehtiin myös yhdessä lapsityöntekijöiden kanssa. Yhteistyössämme toiminut avoinkerho tavoitti 168 perhettä. Heistä kymmentä perhettä tuettiin yhdessä. Tavoitteena oli puuttua perheen ongelmiin silloin kun ne vielä ovat pieniä ja tukea perhettä saamaan tilanteensa tasapainoon. Usein taustalla oli avioero, ylivelkaantuminen, sairaus tai muu perhetilanteeseen vaikeuttava tekijä. Jouluksi kymmenelle pikkulapsiperheelle annettiin ruokakassi diakoniatyön varoista. Yhteistyötä lapsityön kanssa tehtiin kahdeksan vuotta, mutta vuoden päättyessä yhteistyö päättyi henkilöstöjärjestelyjen vuoksi. Nuorkauppakamarin Joulupuu-keräykseen valittiin Ojamolta seitsemän perhettä, joissa 18 lasta.

Päihde ja kriminaalityö

Päihde- ja kriminaalityön verkostopalaveri kokoontui neljä kertaa. Yhteistyöryhmän käynnisti Ojamon työntekijä yhdessä Virkkalan diakonin kanssa neljä vuotta sitten ja se on koettu hyvin tarpeelliseksi päihdetyötä tekevien parissa. Mukana on melkein kaikki Lohjalla päihde- ja kriminaalityötä tekevät tahot. Palaverissa suunniteltiin yhteistyötä päihdeasiakkaiden parhaaksi mm. keskusteltiin hoitoketjun riittävydestä sekä käytiin tutustumassa eri hoitopaikkoihin yhdessä ja vaihdettiin kuulumisia. Jatkossa on tavoitteena saada mukaan kokemusasiantuntijoita, jotka tuovat omat näkemyksensä päihdetyöhön. Verkostoyhteistyö auttaa päihdeongelmaisen ohjaamista hoitoon, on helpompi ottaa yhteyttä kun tuntee toisen auttajatahon.

Eläkeläistyö

Ojamo-Voudinpuisto seniori-kerho kokoontui opintokerhona. Kerhon säännöllisellä kokoontumisella samoin kuin tuttujen mukana ololla oli merkitystä. Opintokerhona kokoontuminen toi ryhmään uutta ryhdikkyyttä, myös kustannuksiin saatiin sitä kautta pientä taloudellista tukea. Vuoden teemana oli kristilliset symbolit. Seurakunnan omat papit Raimo Kuismanen ja Marja Heltelä kävivät luennoimassa symboleista ja aiheeseen liittyvä retki tehtiin Pokrovan ortodoksisen veljeskunnan luostariin Kirkkonummelle.

Säännöllisesti eläkeläis-kerhossa kävi 30 ojamolaista. Keski-ikä 76 vuotta. Pikkuretket tehtiin Karjalohjan seurakunnan eläkeläisryhmään sekä Laurin kirkkoon kiirastorstain ehtoolliselle.

Vapaaehtoiset

Vapaaehtoisia oli mukana kaksitoista henkilöä eri tehtävissä. Yhteisvastuukeräyksessä, kotikäynneillä, kerhonvetäjinä ja joku halusi auttaa keskuskeittiöllä. Kotikäynneistä kiinnostuneet on ohjattu Laurentius lähimmäispalveluun ja sitä kautta koulutukseen. Sekä terveyskeskus-osastot että vanhusten kotiapu hakevat vapaaehtoisia yhteistyössä Laurentiuksen kanssa, joten lähimmäisiksi haluavien vapaaehtoisten ohjaaminen eteenpäin sitä kautta on luontevaa.

EU-ruuan jako

Jakamista ei enää jatkettu. Ojamon työntekijä on kahtena vuonna 2009-10 jakanut vapaaehtoisten kanssa EU-ruokaa keskustan varastolta, mutta työtä ei voitu jatkaa enää toimintakaudella, koska se on fyysisesti raskasta, eikä saatu riittävästi miehiä työhön mukaan kassien tekemiseen ja jakamiseen, miehiä kyllä osallistui kuorman purkuun.

Sosiaalityöryhmä

Työryhmä kokoontui muutaman kerran vuoden aikana. Työryhmään kuuluu Ojamon diakoniatyöntekijän lisäksi Virkkalan diakoni sekä kaksi sosiaalityöntekijää ja kaupungin erityisnuorisotyöntekijä, tarvittaessa kutsutaan vierailevia asiantuntijoita. Työryhmän tavoitteena

oli edesauttaa sosiaalisen luototuksen saamista Lohjalle, ensisijaisesti alle 29-vuotiaille, joilla on vaarana ylivelkaantua ja sitä kautta syrjäytyä yhteiskunnasta. Helmikuussa järjestettiin seurakunnassa sosiaalinen luototuksen infotilaisuus Lohjan päättäjille, valtuutetuille ja eri viranhaltijoille. Tilaisuuteen tuli viisitoista kiinnostunutta. Kolme kaupungin valtuustosta ja loput eri viranhaltijoita.

Vivamo-opiston neuvottelukunta

Työntekijä osallistui seurakunnan edustajana neuvottelukuntaan joka kokoontui kaksi kertaa. Neuvottelukunnassa suunniteltiin eläkeläisten tapahtumia ja kursseja Lohjalle.

Toiminnan yleinen arviointi

Useimmat tavoitteet toteutuivat hyvin. Kaupungilla ei ole seurakunnan tyyppistä toimintaa Ojamolla mikä vaikuttaa siihen, että perheitä ja eläkeläisiä on runsaasti mukana. Myös seurakuntakodin sijainti liikekeskuksessa on lähellä alueen asukkaita, seurakuntakotiin on helppo tulla. Lisäksi lapsiperheiden tuki on tullut hyvin tunnetuksi Ojamolla ja vaikeuksissa olevia perheitä tulee vastaanotolle säännöllisesti.

Säästötoimenpiteet vaikuttivat yhteistyön lakkautumiseen lapsityön ja diakonityön välillä ja se kohdistui vaikeuksissa oleviin pikkulapsiperheisiin, joiden parissa yhteistyötä tehtiin. Jatkossa perheet ohjautuvat suoraan diakoniatyöntekijän luo ja yhteistyötä jatketaan kaupungin työntekijöiden kanssa. Nuorkauppakamarin joulupuu-keräykseen valituilla pikkulapsiperheillä ei ollut itsellä varaa hankkia joululahjoja ylivelkaantumisen vuoksi.

Viimevuoteen verrattuna tuettavien perheiden määrä on hiukan lisääntynyt, mutta viimeisen viiden vuoden aikana on tullut 30 perhettä entisten lisäksi (v. 2007, 111perhettä). Diakoniatyöntekijään yhteyttä ottaneista lähiväkivalta-asiakkaiden auttaminen aiheutti Ojamolla vaikeuksia, kun molemmat sekä väkivallan tekijä että uhri hakeutuvat saman diakoniatyöntekijän luokse. Luottamuksen säilyttämiseksi, ongelmaa ratkaistiin diakoniatimin sisällä niin, että väkivallan tekijä ohjataan toiselle diakoniatyöntekijälle ja uhri jää lähityöntekijälle.

EU-ruuan jakamisen lopettaminen keskustassa ei vaikuta varsinaisesti Ojamolla, koska työttömien ruokala Sairaalakadulla jakaa EU-ruokaa. Tarvetta seurakunnan ruuanjaolle olisi ollut jatkossakin, kahden vuoden aikana jaettiin yhteensä 1115 EU-ruokakassia.

Kaupungin muiden päihdetyöntekijöiden tapaamiset antavat henkistä tukea työntekijälle, ne mahdollistivat myös toisen auttajatahon työhön tutustumisen ja kuulumisten vaihtamisen henkilökohtaisella tasolla, tästä hyötyy myös päihdeasiakas. On helpompi ohjata asiakas hoitoon kun tuntee toisen auttajatahon.

Tarvetta taloudellisen avustamiseen oli edelleen runsaasti Ojamolla ja budjetissa varattu summa oli riittävä. Pienellä rahalla pystyttiin tekemään paljon ja ennen kaikkea auttamaan ajoissa, perheet olivat kiitollisia saamastaan avusta. Asiakkaat olivat moniongelmaisempia ja elämäntilanteet vaikeampia. Mutta monet ovat onnistuneet palaamaan työelämään ja se on kohentanut heidän taloudellista tilannetta, eivätkä he ole enää avustettavien joukossa.

Eläkeläiskerho on hyvin toimiva ja tavoittaa alueen vanhukset hyvin, vanhukset itse ovat tyytyväisiä kerhoonsa ja haluavat jatkaa kerhoa samalla tavalla.

Talousarvion toteutuminen ja perustelut mahdollisille ylityksille

Avustuksiin varattiin Ojamolla 10 000 euroa, summa ylittyi jonkin verran, oli 10 477,96 euroa. Avustussumma perhettä kohden vuoden aikana oli 80 euroa. Avustussumma on ollut alimmillaan n. 30 euroa. Jokainen avustus on edellyttänyt henkilökohtaista tapaamista sekä toimintasuunnitelman ja talousselvityksen tekemistä yhdessä perheen kanssa. Muiden kustannusten kohdalta työntekijällä ei ole lopullista tietoa, koska johtava diakoniatyöntekijä seuraa kokonaistilannetta, mutta mitään erityisempiä menoja ei Ojamon kohdalla ollut vuoden aikana.

Yhteenveto

Taloudellista apua hakeneissa perheissä oli eniten yksinhuoltajia ja yksin asuvia. Miltei kaikki avunhakijat olivat työkäisiä, jotka olivat työttömiä tai työkyvyttömyyseläkkeellä. Yli 65-vuotiaita oli 16, yli 74- vuotiaita ainoastaan kaksi. Yhteydenoton syynä oli useimmiten taloudelliset ongelmat sekä ihmis-suhdevaikeudet ja terveyteen ja sairauteen liittyvät kysymykset sekä työelämän kysymykset. Väkivalta oli aiheena 12 tapaamisessa. Kriisikeskusteluja käytiin useimpien perheiden kanssa. Kerran kuukaudessa lapsiperheille järjestettiin avoimessa kerhossa ruokailu Ojamolla diakoniatyön budjetista. Keskuskeittiön valmistamia pakasteita jaettiin noin 50 annosta.

- 17.1. Diakoniatyöntekijä lainkiemuroissa koulutus Espoon tuomiokapitulissa
- 25.1 kokous sosiaalisesta luototuksesta kaupungin työntekijöiden kanssa
- 27.1 Päihdetyön verkostopalaveri takkahuoneessa
- 15-16.2 Saattohoitokurssi Vivamo-opistossa
- 24.2 Infotilaisuus kappelialissa sosiaalisesta luototuksesta päättäjille, valtuutetuille ja eri viranhaltijoille
- 18.3 Vivamo-opiston neuvottelukunnan kokous Vivamossa, eläkeläiskurssien suunnittelua
- 29.3 Media-päivä Espoon tuomiokirkon seurakuntasalissa
- 7.4 Kokous sosiaalisesta luototuksesta virastolla
- 6.5 Kokous sosiaalista luototuksesta kaupungin nuoriso-asemalla
- 12.5 Kaupungin talousjohtajan tapaaminen Mongolassa kahden seurakunnan luottamushenkilön kanssa liittyen sosiaaliseen luototukseen.
- 24.5 Kehityskeskustelu johtavan diakoniatyöntekijän kanssa
- 1.8 Kokous sosiaalisesta luototuksesta virastolla
- 8.8 Diakonia tiimin kanssa tapaamassa sosiaalityöntekijöitä Lohjan tähdessä
- 29.9 Päihdeyhteistyöryhmä tutustumassa päihdeongelmaisten Sanas-kotiin Virkkalaan
- 6.10 Sosiaalisen luototuksen työryhmän kokoontuminen virastolla
- 31.10 Rovastikunnallinen diakoniatyöntekijöiden tapaaminen Nummella

Diakonissa osallistui 16 diakoniatiminkokoukseen, niistä puheenjohtajana kahdeksassa kokouksessa. Isoja työntekijäkokouksia oli kerran kuukaudessa ja koko työyhteisön kokouksia kaksi kertaa vuodessa.

0245 ROUTIO

Länsi – Lohjan diakoniatyö diakoniatyöntekijä Päivi Nieminen

Perusta

Roution diakoniatyön painopiste oli toimintasuunnitelmassa vuodelle 2011 laitettu yksilökohtainen diakoniatyö, joka pitää sisällään taloudelliset avustukset ja sielunhoidolliset keskustelut elämän kriisitilanteissa. Puhelinajanvaraus on tiistaisin. Kotikäyntejä oli tarkoitus tehdä tarvittaessa. Päiväpiirin toiminta oli laitettu perustaksi eläkeläisten virkistystoiminnalle yhdessä Karstu-Karkalin diakoniapiirin kanssa. Myös vertaisryhmätoimintaa perheille oli tarkoitus jatkaa. Painopistealueet toteutuivat vertaistukitoimintaa lukuun ottamatta. Vertaisryhmään ei saatu riittävästi osallistujia, eikä toimintaa tämän vuoksi ollut menneenä vuonna. Vaihdoimme kellonaikaa lapsiperheille paremmaksi vuonna 2012, jos se auttaisi sekä panostaa enemmän mainontaan.

Painopisteet ja tavoitteet sekä niiden toteutuminen

Vastata diakonian asiakkaiden hätään

Länsi-Lohjan diakoniatyön painopisteenä oli menneenä vuonna päivystystoiminta Roution seurakuntakodilla. Päivystysajalla tiistaisin klo 10-11 voi varata ajan vastaanotolle. Asiakastapaamisessa pyritään vastaamaan taloudelliseen, hengelliseen ja henkiseen avuntarpeeseen. Kotikäyntejä on tehty tarpeen mukaan. Kaikkiaan asiakaskontakteja oli 544, joista vastaanotolla asiakaskäyntejä kertyi 340, asiakkaan kodeissa 35, muualla 8, laitoksissa 4 ja puhelin/sähköpostikontakteja oli 162. Asiakkaiden lukumäärä oli 143. Asiakaskontaktit ikäryhmittäin olivat 18-39 -vuotiaita 209, 40-64 -vuotiaita 258, 65-74-vuotiaita 48, yli 74 -vuotiaita 27 ja ei tiedossa 3. Asiakkaiden tilanne oli seuraava: eläkkeellä 90, kodinhoitotuella 2, opiskelemassa 5, työkyvyttömyyseläkkeellä 156, työssä 38, työtön 205, äitiys- ja vanhempainvapaalla 17 ja muut ryhmässä 32. Asiakaskontaktien syynä olivat hengelliset kysymykset 72, terveyteen ja sairauteen liittyvät kysymykset 226, työelämän kysymykset 97, ihmissuhdekysymykset 266, taloudelliset ongelmat 414, muut syyt 3, päihde- ja muut riippuvuusongelmat 65, väkivaltaan liittyvät ongelmat/kysymykset 13. Asiakaskontaktien toimenpiteissä toimenpiteet jakautuivat seuraavasti: sielunhoito/hengellinen keskustelu 162, terveyttä edistävä toimenpide 14, taloudelliseen avustamiseen liittyvä toimenpide 261, elämäntilanteen selvittäminen 178, muu toimenpide 216 ja kriisikeskustelu 23 kertaa. Avustuspäätöksiä oli 170 ja avustuksen keskiarvo oli 41,10 euroa. Taloudelliset avustukset jakaantuivat seuraavasti yksinhuoltajille 23kpl, yksin asuville 87 kpl, avio-/avoliitossa ilman lapsia 32 kpl, kahden huoltajan lapsiperheitä 25 kpl, muita 3 kpl. Avustuskäytöt ja avustettavien määrät olivat edellisvuoden tasoa. Tilastolliset luvut kertovat monipuolisesta auttamisesta ja verkostoitumisesta muiden auttajatahojen kanssa sekä lisääntyneestä kotikäyntityöstä. Edellisvuonna kotikäyntejä oli vain 15. Myös vastaanotolla asiakasmäärät ovat lisääntyneet kun niitä edellisvuonna oli 284. Ikäryhmässä 18-39 on havaittavissa suurin kasvu kun edellisvuonna siinä oli 102 asiakaskontaktia. Asiakkaiden tilannetta tarkastellen äitiys- ja vanhempainlomalla olleiden määrässä on suurin kasvu sekä eläkkeellä olevissa edellisvuoteen verrattaessa. Edellisvuoteen verrattuna on tullut uusina kohtina asiakaskontaktien syihin kohdat päihde- ja muut riippuvuusongelmat sekä väkivaltaan liittyvät ongelmat /kysymykset. Näihin kohtiin on tullut mielestäni paljon merkintöjä viime vuonna, mikä kuvastaa työn vaativuutta ja raskautta.

Ylläpitää vanhusten/eläkeläisten virkistystoimintaa

Tavoitteena oli ylläpitää vanhusten ja eläkeläisten virkistystoimintaa. Mittarina oli, että piirit kokoontuvat säännöllisesti ja osallistujia on riittävästi. Alueella toimi säännöllisesti joka torstai Roution päiväpiiri seurakuntakodilla työntekijävetoisesti ulkopuolisia vierailijoita toisinaan käyttäen. Kävimme kiirastorstain ehtoollisella Pyhän Laurin kirkossa. Kevät- ja joulujuhla toteutettiin yhdessä Mäntynummen päiväpiirin kanssa Mäntynummen seurakuntatalolla. Kesäretki toteutettiin yhdessä Mäntynummen päiväpiirin kanssa.

Karstu-Karkalin diakoniapiiri kokoontui kerran keväällä ja kerran syksyllä. Järjestin Karstu-Karkalin asukkaille yhteiskuljetuksen Lohjan Pyhän Laurin kirkkoon kauneimpiin joululauluihin. Kartanomäen vanhainkodissa pidin hartauksia keväällä kaksi kertaa ja syksyllä kaksi kertaa. Kesän aikana olin mukana kahden nuotioillan ja kahden kinkerien järjestelyissä ja ohjelmavastuussa omalla työalueellaan Jantoniemessä ja Karkalissa.

Vastasin omaishoitajien kirkkopyhän järjestelyistä yhdessä Hiidenseudun omaiset ja läheiset ry:n kanssa. Omaishoitajille tarjottiin ohjelmallinen tapahtuma messun jälkeen seurakuntatalolla. Näin ollen voisin ajatella, että tämä toinen tavoitteeni työlleni on onnistunut erinomaisesti, sillä osallistujamäärät ovat olleet hyviä ja kasvavia päiväpiirissä ja muihinkin tapahtumiin on osallistujia riittänyt. Keskimäärin päiväpiirissä käy 15 henkeä. Roution päiväkerhon tiloihin ei juuri tämän enempää edes osallistujia mahtuisi.

Diakonisen perhetyön kehittäminen

Kolmantena tavoitteena oli diakonisen perhetyön kehittäminen. Roution perhepäivä toteutettiin sunnuntaina 15.5. yhteistyössä lastenohjaajien, neuvolan, perhepäivähoitajien, VPK:n, perheneuvolan, lastensuojelun, varhaiskasvatuksen ja liikekeskuksen yrittäjien kanssa. Lastenohjaajien kanssa pidin myös verkostotapaamisia sekä yhteisiä suunnittelupalavereja vertaisryhmää perheille koskien. Vertaisryhmiin ei saatu riittävästi osallistujia ja toimintaa ei voitu käynnistää. Perheiden retkipäivä Saarikkoon toteutettiin Roution perheille 2.9 yhteistyössä Roution lastenohjaajien kanssa. Mukaan saatiin 28 osallistujaa.

Länsi-Lohjan diakoniatyö osallistui toista kertaa Lohjan Nuorkauppakamarin joulupuu keräykseen. Kaksitoista routiolaista lasta sai keräyksen kautta hyvää mieltä.

Työntekijä suoritti psykoterapeuttiset valmiudet opinnot (30 op), joka sisälsi 24 lähiopiskelupäivää Helsingissä. Lopputyön aiheena oli: ”Köyhyyden riskit positiiviselle mielenterveydelle”. Työntekijä osallistui perhetyön kutsuseminaariin kirkkohallituksessa 23.-24.11.

Toimintavuotta arvioidessa voidaan huomata, että lapsiperheet ovat hakeneet enemmän apua vastaanotolta ja kotikäyntityötä perheisiin on onnistuttu lisäämään. Perheiden keskinäinen verkostoituminen vertaistukitoiminnan avulla jäi toteutumatta. Myös perheiden auttaminen verkostoissa on lisääntynyt yhteistyön kautta kaupungin neuvolan ja perhetyöntekijöiden kanssa.

Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen

Vapaaehtoistoiminnan kehittämisessä tavoitteena oli kasvattaa vapaaehtoisten määrää ja viljellä ajatusta diakoniaseurakunnasta. Tavoitteena oli taata riittävä koulutus halukkaille vapaaehtoisille Laurentiuksen kautta. Tavoitteena oli myös huolehtia että vapaaehtoistyön tarve ja vapaaehtoistojen tarve kohtaavat. Tähän liittyi myös kuuluminen Laurentius lähimmäispalvelun yhteistyöryhmän jäsenenä. Työntekijä osallistui Laurentius lähimmäispalvelun yhteistyöryhmän kokouksiin toisena seurakunnan edustajana kuusi kertaa vuoden aikana. Teematiistaita toteutettiin yhteistyössä vapaaehtoistojen kanssa viisi kertaa keväällä Routiolla. Tavoitteena oli, että kun ryhmäläiset tulevat tutuiksi ja saavat rohkeutta heistä tulee ryhmänvetäjiä jatkossa ja ryhmä toimisi vapaaehtois pohjalta. Illoissa oli kahvitarjoilu, alustus illan aiheesta ja keskustelua sekä yhteistä jakamista. Kukaan ryhmäläisistä ei kuitenkaan ollut valmis alkamaan ryhmänvetäjäksi, ja päätimme lopettaa toiminnan.

Yhteisvastuukeräyksen organisointi koko seurakunnassa kuului tänä vuonna Länsi-Lohjan diakoniatyöntekijälle. Tähän liittyen oli useampia palavereja yhteistyötahojen kanssa. Yhteisvastuukeräyksen avausjuhla oli 6.2. lounainen. Tämän lisäksi oli kaksi yhteisvastuulounasta, yhteisvastuukonsertti, lipaskeräyspäivä kauppojen edustalla, vappumyyjäiset sekä yhteisvastuun kiitosateria. Uutena yhteistyötahona oli Lohjan kaupungin tuki- ja neuvontakeskus Linkki.

Ajatus diakoniaseurakunnasta elää mielestäni siinä miten teen työtäni. Vapaaehtoistojen on kuitenkin vaikeaa saada lisää toimintaan tai vapaaehtoisiksi vetäjiksi ryhmiin. Ne vapaaehtoiset, jotka kuitenkin ovat tiensä löytäneet Laurentiukseen, ovat saaneet koulutusiltoja ja heille on tarjottu virkistystä ja mahdollisuutta työnohjausryhmään.

Verkostoyhteistyön kehittäminen

Viidentenä tavoitteena oli verkostoyhteistyön kehittäminen muun muassa sosiaalitoimen, päihdekliniikan, neuvolan ja perhetyöntekijöiden kanssa. Lohjan alueen perhetyön moniammatillinen verkostopalaveri pidettiin syksyllä sekä perhetyön aivoriihi valmisteli kokouksen. Länsi-Lohjan alueen perhetyön alueneuvosto kokoontui kaksi kertaa. Tein yhteistyötä asiakastyössä perheasiainneuvottelukeskuksen kanssa. Diakoniatimi piti palaverin perusturvan työntekijöiden kanssa kaksi kertaa vuoden aikana. Perhetyön moniammatillisesta työryhmästä muotoutui tänä vuonna messutiimi, joka alkoi suunnitella kastettujen messua. Tämä kastettujen messu ohjelmalla höystettynä toteutettiin 6.11.

Työntekijä teki yhteistyötä myös Luksian kanssa (Laurea ammattikoulu) ja kävi pitämässä oppitunnit kuolevan ihmisen kohtaamisesta 20 oppilaan luokassa. Mittarina tässä oli mutkattomampi avun tarjoaminen yhteisille asiakkaille, auttamisen helpottuminen, kun tiedetään jo mitä on tehty. Yhteistyö on ollut onnistuneen lupaavaa sillä työntekijä ottanut yhteyttä asiakkaan luvalla verkostoihin. Tästä on hyötynyt niin työntekijä kuin asiakas.

Tiimityö ja koulutus

Diakoniatiimin kokoontumisissa olin vuoden aikana mukana kaksikymmentäkaksi kertaa, joista kaksi kokopäivän kokoontumisia. Yksilötyönohjauksessa kävin vuoden aikana kolmetoista kertaa ja ryhmätyönohjauksessa kolme kertaa. Lohjan rovastikunnan tapaamisiin osallistuin kaksi kertaa kuluneena vuonna. Alaosaston toimihenkilöiden koulutuspäivään Hämeenlinnassa osallistuin 11.3. Diakoniajohtokunnan ja diakoniatiimin yhteinen perehdytys- ja tutustumisiltailta toteutettiin ABC:llä 25.5.

Osallistuin Diakoniatyöntekijöiden neuvottelupäiville 26.-28.9. sekä Espoon hiippakunnan tuomiokapitulin järjestämälle diakoniatyöntekijöille ”Diakoniatyöntekijä lain kiemuroissa – päivityskoulutukseen 17.1.

0244 Virkkala

Etelä-Lohjan alue

Viranhaltija diakoni Jonna Seppälä/ vs. diakoni Ari Heikkilä

Toiminta-ajatus/perustehtävä ja toiminnan kuvaus

Diakoniatyön tavoite on kohdata aineellista, henkistä ja hengellistä hätää – tämä on ollut lähtökohta myös toimintasuunnitelman teossa. Kaikki nämä ydinosa-alueet tulevat esiin tavoitteissa, minkä lisäksi on huomioitu nykyaikainen, asiakasta ja työssä jaksamista edistävä verkostoituminen. Diakoniatyön taustoja on luonnehdittu myös perustoimintokuvauksessa.

Aluetyö on näyttäytynyt voimavarana, kun ollaan asiakasta lähellä. Samalla pitää kuitenkin miettiä yksintekemisen mahdollisuuksia, vapaaehtoisten rekrytointia ja työn rajaamista yhdelle työntekijälle sopivaan määrään. Diakoniatyössä tilanteet tulevat usein yllättäen, ja se todella usein on ”viimeinen luukku” hyvinvointiyhteiskunnassamme. Toisaalta yhteistyö eri toimijoiden kanssa on mahdollista ja kaikkia hyödyttävää.

Koulutus: Viranhaltija kävi syksyllä 2011 Kirkon koulutuskeskuksen järjestämän Valon heijastuksia – koulutuksen, jossa käsiteltiin spiritualiteetin ja psykoterapian rajapintoja. Koulutus toimi jatkona Psykoterapeuttisten valmiuksien koulutukselle. Lisäksi jatkuvat teologian opinnot Helsingin yliopistossa pääaineena sosiaalietiikka ja teologinen etiikka edistävät myös diakoniaa hyödyttävää osaamista.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Tavoitteina vuodelle 2011 oli

- Rukous ja Sana, niiden ylläpito asiakastyössä asiakkaan vakaumusta kunnioittaen
- Uusien toimintatapojen kehittäminen ja olemassa olevien ylläpito ihmisten hädän kohtaamiseksi.
- Yhteistyö ulkopuolisten tahojen kanssa
- Seurakunnan sisäinen yhteistyö

Ensimmäisen tavoite: saavutettiin, joskin aina kehittämisen varaa.

Toinen tavoite: Asiakkaiden lukumäärää ei saa tilastoista kahden työntekijän jakaessa vuoden. Asiakaskontakteja oli 419, joista vastaanotolla 68 %. Kotikäyntejä tehtiin 69 kappaletta. Asiakaskontakteista miehiä oli 50,5 %. Asiakaskontakteista ylivoimaisesti eniten oli 40–64-vuotiaita, 68 %. Asiakaskontakteista yksinelävien ryhmä oli suurin, 48 %. Asiakaskunnassa

korostuu näin ollen keski-ikäisten yksinelävien syrjäytyminen. Huomattava on myös asiakasmäärän kasvu vuodesta 2010 29 %:lla. Taloudellisia avustuksia annettiin 9168 euroa. Ruokakasseja ja pakasteruokaa pyrittiin jakamaan entistä enemmän taloudellisen avun tarpeen kasvaessa. Yhteensä taloudellista apua annettiin 280 kertaa, osto-osoituksia 210 kertaa – tästä ei voi vetää johtopäätöstä yhden osto-osoituksen suuruudesta, sillä suuruus vaihtelee ja lisäksi avustettiin asiakkaiden laskuissa.

Talouden korostuessa toimintakertomuksessa on hyvä painottaa, että asiakkaiden kohtaamisessa keskeistä on kokonaisvaltainen tilanteen ymmärtäminen, mikä korostaa henkisen ja hengellisen tuen merkitystä.

Virkistyspiiri kokoontui kahdesti kuussa. Se tavoittaa lähinnä eläkeläisiä ja osallistujia oli keskimäärin 17. Diakoniapiiri kokoontui itsenäisesti tekemään käsitöitä ja seurustelemaan viikoittain. Keskiviikkoruokailu kokosi työttömiä, eläkeläisiä ja pikkulapsiperheitä keskimäärin 55 henkilöä viikoittain; ruokailussa keskeistä on sekä taloudellisen että sosiaalisen avun antaminen, lapsiperheiden kohdalla ennaltaehkäisevä perhetyö. Salakahvilassa tehtiin vapaaehtoisten kanssa päihdetyötä ja etsivää työtä sekä jaettiin ruokaa, paikalla oli kerralla n. 7 henkilöä. Salakahvilan vapaaehtoiset tekivät myös kotikäyntejä. Toimintasuunnitelman tavoite miesten, syrjäytyneiden ja päihdeongelmaisten tavoittamisesta sekä vapaaehtoisten keskeisestä roolista on onnistunut.

Syksyllä järjestettiin kokeiluna asukaskahvila alueen vuokratiloissa, mutta sitä ei ollut henkilöresurssien puutteen vuoksi mahdollista jatkaa. Ylipäätään henkilöresurssit ovat keskeinen kysymys pohdittaessa, mitä uutta toimintaa voi aloittaa.

(HUOM! Kevätkaudelta ei saatavilla retkitilastoja ym. sijaisuusjärjestelyjen vuoksi.)

Kolmas tavoite: Kehitysvammatyössä järjestettiin kesäleiri Vivamossa, johon osallistui 30 henkeä sekä joulunajan kirkkopyhä, jossa oli 150 henkeä. Tähän käytetyillä työtunneilla voisi järjestää esim. kaksi määräaikaista ryhmään, joten enempää kehitysvammatyötä ei ole mahdollista tehdä. Diakoniatyöntekijä oli mukana rovastikunnallisessa kehitysvammaisten rippikoulussa Vihdin Riuttarannassa. Viktoria Nikkarin pitämää kehitysvammaisten taideryhmää kustansi diakoniatyö.

Yhteistyökumppaneita olivat mm. sosiaalitoimi, asumisneuvoja, kaupungin päihdetyöntekijät, Virkkalan neuvola, Etelä-Lohjan SPR, kehitysvammaisten asuntolat, kehitysvammatyön sosiaaliohjaaja Anne Saaristo, Uudenmaan kehitysvammatyön papit ja Apuomena.

Yhteistyötä on ja se toimii; aina on varaa myös kehittämiseen. Merkittävänä haasteena vuonna 2011 oli sosiaalisen luototuksen ajaminen Lohjalla. Asia ei kuitenkaan käytännössä edistynyt kaupungin elimissä.

Neljäs tavoite: Virkkalan aluetyössä mukana olivat vapaaehtoisten lisäksi diakoniatyöntekijä ja aluepappi. Diakoniatyöntekijä oli mukana toteuttamassa aluetyön tilaisuuksia; muun muassa pitkästä aikaa osallistuttiin näyttävästi Virkkala-päivään. Myös lapsityön kanssa tehtiin yhteistyötä erilaisissa perheille suunnatuissa tilaisuuksissa. Diakoniatyössä erityisesti Mäntynummen diakoniatyöntekijän kanssa järjestettiin yhteistyössä päihderetki ja naisten iltapäiviä. Syksyllä Virkkalan diakoniatyöntekijä alkoi ohjata Palvelevan puhelimen työnhajausryhmää.

Toiminnan yleinen arviointi

Edellä esitettyyn viitaten vuonna 2011 on tehty hyvää työtä kahden työntekijän toimesta. Työllä on jatkuvuus ja se on mennyt eteenpäin – on hyvä jatkaa uuteen vuoteen.

Yhteenveto

Diakonia tavoittelee hädänalaisia ihmisiä onnistunut. Asiakasmäärät ovat kasvussa, samoin avustusten määrä (kts 2.2). Kehitysvammatyössä rippikoulu ja kesäleiri ovat vakiintuneita

työmuotoja. Yhteistyötä on moneen suuntaan. Avustusmääräraha Virkkalan alueelle (244) oli 8000 euroa, joten se ylittyi 1168. eurolla. Koko diakoniatyön avustusmomentti ei kuitenkaan ylittynyt.

0243 Mäntynummi, Lohjanportti Pohjois-Lohja, vs. diakoni Tanja Mäkelä

Toiminta-ajatus/perustehtävä ja toiminnan kuvaus

Diakoniatyön perustehtävä on pyrkiä etsimään ja auttamaan niitä, joita muu apu ei tavoita tai joita ei muutoin riittävästi auteta. Pohjois-Lohjalla se toteutuu asiakastapaamisina diakonin toimistolla, kotikäynteinä, tarvittaessa asiointiapuna virastossa sekä erilaisissa kokoavissa toiminnoissa kuten diakoniaruokailussa, kerhoissa, retkillä. Pohjois-Lohjalla on kaksi seurakunnan tilaa, joissa molemmissa on diakoniatoimistot ja vastaanottotilat päivystyksineen. Mäntynummen seurakuntatalolla tiistaisin klo 9-11 ja Lohjanportin seurakuntakodilla torstaisin klo 9-10.

Diakoniatyö on myös mitä suurimmassa määrin seurakuntalaisten yhteistä työtä; lähimmäisten palvelemista ja auttamista. Vapaaehtoistoimijat moninaisissa tehtävissä ovat tekemässä sitä äärimmäisen tärkeää työtä. Työntekijä auttaa tarpeen ja tehtävän kohtaamisessa mm. Laurentius Lähimmäispalvelun kautta. Vapaaehtoisia toimii mm. Mannaa kaikille –ruokailussa ja eläkeläisten päiväpiirissä sekä retkillä emäntinä, yhteislauluiltojen, peli-iltojen sekä muiden tapahtumien järjestäjinä, laitosvierailijoina sekä lähimmäisinä vanhuksille ja lapsiperheessä.

Koulutetut vapaaehtoiset toimivat myös valtakunnallisen Palvelevan puhelimen päivystäjinä Lohjalla. Lohjalla päivystetään kerran viikossa klo 21-24 kahden päivystäjän voimin. Elokuulta 2011 päivystysaikaa pidennettiin onnistuneen uusien päivystäjien rekrytoinnin ja ilmenneen tarpeen myötä alkuiltaan klo 18-21. Työntekijä vastaa toiminnan organisoinnista, koulutuksesta, työnohjauksen järjestämisestä sekä osallistuu valtakunnallisiin työntekijäkokouksiin sekä neuvottelupäiviin yhdessä päivystäjien kanssa.

Yhteistyö ja verkostoituminen muiden seurakunnan työmuotojen sekä muiden alueella toimivien tahojen kanssa mahdollistaa monipuolisen ihmisten palvelemisen. Työntekijä kuuluu mm. moniammatilliseen Manut –ryhmään, joka koostuu perheiden parissa työskentelevistä ammattilaisista sekä mielenterveystyön ammattilaisista ja omaisista koottuun Omaistoiminnan neuvottelukuntaan. Vapaaehtoisista ja työntekijöistä on muodostunut kiinteä ryhmä: ”Lohjanportin kappelineuvosto”, jossa työntekijä toimii sihteerinä. Työryhmä suunnittelee ja toteuttaa Muijalan alueella toimintaa. Yhteistyötä tehdään myös mm. koulun ja päiväkodin, vanhainkodin, sekä uutena seniorikahvilan kanssa vierailujen muodossa.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Tavoitteina vuodelle 2011 oli

- Ihmisten hätään ja avuntarpeeseen vastaaminen.
- Kokoavan, osallisuutta tukevan ja vertaistukea tarjoavan toiminnan jatkaminen ja uusien toimintamuotojen aloittaminen.
- Diakoninen perhetyö.
- Palvelevan puhelimen toiminnan jatkuminen.talousarviossa/toimintasuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden hahmottaminen/ listaus ja niiden toteutumisen arviointi.

Ensimmäisessä tavoitteessa on onnistuttu järjestämään tapaaminen tai ottamaan yhteyttä nopeasti ja joustavasti. Kokonaisuuden kartoitus on ollut haastavampi tehtävä, kun todellisuus työntekijällä ja asiakkaalla ei aina ole sama. Pääsääntöisesti kuitenkin löydetty jokin yhteinen tavoite, edes pieni. Asiakasmerkintöjä kaikkiaan 330, joista 75 erillistä asiakasta. Avustuksiin käytetyt varat 4623,96 euroa.

Verkostoituminen sekä yhteistyö tiimin ja muiden auttavien tahojen kesken asiakkaan hyväksi on toteutunut, asiakkaat ovat päässeet eteenpäin asioissaan, on löydetty sopivia avunlähteitä.

Yhteistyökumppaneina mm. sosiaalityöntekijät toimeentulotukiasioissa, mielenterveyspalvelujen sosiaalityöntekijä, vanhuspalvelujen sosiaalityöntekijä, Manut (moniammatillinen aluetyöryhmä), A-kilta, perheasiainneuvottelukeskus, Aspa, Omaiset mielenterveystyön tukena ry:n neuvottelukunta, Laurentius Lähimmäispalvelu, oman seurakunnan muut työmuodot sekä naapuriseurakunnan diakoniatyö.

Toisessa tavoitteessa on Mäntynummen seurakuntatalolla säännöllisenä kokoavana toimintana ollut alueen asukkaille suunnattu Mannaruokailu ja eläkeläisten Päiväpiiri ovat jatkuneet erittäin elinvoimaisina. Mannaruokailu järjestettiin 31 kertaa. Ruokailijoita oli noin 30/kerta. Viisi vapaaehtoista emäntää huolehtii itsenäisesti ruoan valmistamisesta ja tarjoilusta.

Päiväpiiri kokosi noin 30 eläkeläistä 17:nä tiistai-iltapäivänä. Kevät- ja joulujuhlaa vietettiin yhdessä Roution päiväpiirin kanssa ja juhlassa esiintyi Perttilän koulun oppilaita. 4-5 -luokka vieraili Päiväpiirissä Mikkelinpäivän merkeissä. Päiväpiirin kahvitarjoilusta vastasi toukokuun loppuun saakka kaksi vapaaehtoista, elokuusta toinen jäi pois. Kesäretki tehtiin Sastamalaan yhdessä Roution päiväpiirin kanssa 15.6.

Juttutupa (käsityö-keskusteluiltpäivät) kokoontui kevätkaudella yhdeksän kertaa kooten kuudesta viiteentoista eläkeikäistä. Juttutuvan emännöinnistä huolehti kaksi vapaaehtoista. Syyskaudella päätettiin kokeilla Mummolaa kahden lastenohjaajan kanssa päiväkerhon tiloissa. Tavoitteena oli saattaa yhteen eri-ikäisiä ihmisiä, eri sukupolvia. Kolme tiistai-iltapäivää sovittiin, kaksi toteutui. Ihmiset eivät löytäneet tai kokeneet sitä mielekkääksi kohtaamispaikaksi. (ensimmäisessä mummolassa oli kolme ikäihmistä, toisessa kolme ja kaksi lasta. Mummolaa mainostettiin paikallislehdissä kirkollisissa ilmoituksissa, seurakunnan internetsivuilla, ilmoitustauluilla sekä tilaisuuksissa (päiväpiirissä, mannaruokailussa, perhe- ja päiväkerhoissa).

Boccia-peli-illat, joita veti vapaaehtoinen, jatkuivat viikoittain kaikkiaan 36 kertaa kooten viidestä viiteentoista miestä pelaamaan, kahvittelemaan sekä keskustelemaan.

Kokoavia tapahtumia Mäntynummella olivat

- Lasten ja isovanhempien ilta 10.5 yhteistyössä lastenohjaajien ja keittiövapaaehtoisten kanssa, 50 osallistujaa. Keittöpäivällinen Yhteisvastuun hyväksi.
- Nuotioilta 12.7 yhteistyössä vapaaehtoisten muusikoiden ja puhujan kanssa. Osallistujia (lapsia, nuoria ja eri-ikäisiä aikuisia) noin 50.
- Naisten iltpäivä yhdessä Virkkalan diakonin kanssa. Mukana 14 naista.
- Kauneimmat joululaulut yhteistyössä aikuistyön pastorin kanssa. Osallistujia 30.
- Selvästi hyvä joulujuhla 12.12 yhteistyössä vapaaehtoisten emäntien ja A-killan kanssa. Osallistujia 33.

Lohjanportin seurakuntakodilla Nuorten illat eivät jatkuneet koko vuotena. Laskiaistapahtumaan 8.3 oli kutsuttu nuoria, aikuisia sekä työntekijöitä nuorisotoimesta ideoimaan kevään nuorten iltoja. Paikalle tuli ainoastaan työntekijät ja kaksi aikuista. Keskustelua käytiin mahdollisuuksista. Totesin kuitenkin, että yksin minulla ei ole resursseja jatkaa iltoja. Kahden vuoden ajan olin koettanut saada iltoja toimimaan.

Yhteislauluiltoja vietettiin kaikkiaan seitsemän kertaa kahdeksasta kahdeksaantoista osallistujan voimin. Ohjauksesta ja säästyksestä huolehtivat vapaaehtoiset, yhteensä neljä.

Pienten lasten vanhempien vertaistukiryhmä kokoontui keväällä 11 kertaa. Ryhmään osallistui viisi äitiä ja viisi lasta. Tapaamisiin kuului lasten ja vanhempien yhteistä sekä eriytettyä ohjelmaa. Kaksi lastenohjaajaa huolehti lapsista aikuisten keskustelun aikana. Ryhmä tapasi lisäksi kaksi kertaa syyskaudella.

Kokoavia tapahtumia Lohjanportissa olivat:

- Laskiaistapahtuma 8.3 yhteistyössä Lohjanportin kappelineuvoston vapaaehtoisten, keittiövapaaehtoisten ja lastenohjaajien sekä nuorten aikuisten pastorin kanssa. Ruokailu Yhteisvastuun hyväksi. Lapsia ja aikuisia noin 100.
- Nuotioilta 16.6 yhteistyössä kappelineuvoston vapaaehtoisten ja nuorten aikuisten pastorin kanssa. Lapsia ja eri-ikäisiä aikuisia noin 20.
- Sadonkorjuujuhla yhteistyössä kappelineuvoston vapaaehtoisten, nuorten aikuisten pastorin sekä lastenohjaajien kanssa. Lapsia ja eri-ikäisiä aikuisia noin 50.
- Kauneimmat joululaulut 30.11 yhteistyössä kappelineuvoston vapaaehtoisten ja nuorten aikuisten pastorin kanssa. Lapsia ja eri-ikäisiä aikuisia noin 25.

Retket:

- Saarikon leirikeskuksessa 27.5 mielenterveys- ja päihdekuntoutujille yhteistyössä Virkkalan diakonin ja A-killan kanssa. Osallistujia 25.
- Bocciahenkien illanvietto Saarikon leirikeskuksessa 24.8. Osallistujia 20.

Vapaaehtoistoiminnasta:

Kolme vapaaehtoista toimi vierailijoina Petäjäkodilla kuudesti vuoden aikana. Kolme vapaaehtoista toimi lähimmäisenä perheessä tai vanhukselle.

Ohjasin vapaaehtoisia ilmoittautumaan Laurentius Lähimmäispalvelun ”listoille”, jotta saisivat tiedon ja kutsun koulutukseen ja virkistykseen. Tapaaminen keittiövapaaehtoisten kanssa kauden alussa ja lopussa. Kahdenkeskiset keskustelut puhelimesta ja/tai kasvotusten tarvittaessa.

Yhteisvastuukeräykseen osallistui kahdeksan vapaaehtoista lipaskerääjinä Lohjalaisilla kaupoilla toteutetussa lipaskeräytempauksessa.

Tavoite kokoavan toiminnan jatkumisesta sekä vanhojen vapaaehtoisten mukana pysymisestä on toteutunut. Uusia vapaaehtoisia saatiin myös Palvelevan puhelimen päivystäjiksi sekä seuraavana vuonna käynnistyvään Lupa tuntea –ryhmään (kristillinen toipumistyö=krito) ohjaajiksi.

Koulutusta, virkistystä ja työssäoppimista

Työntekijä osallistui

- Espoon hiippakunnan järjestämään koulutuspäivään 17.1 *diakoniatyöntekijä lain kiemuroissa* yhdessä diakoniatiimin kanssa
- Uusille kirkon työntekijöille järjestettyyn orientaatiokoulutukseen 30.3 ja 10.5
- Palvelevan puhelimen kokous- ja koulutuspäiviin 18-20.5
- Krito-ohjaajakoulutukseen 11.-12.8
- Seurakuntayhtymän omaan pelastus- ja alkusammutuskoulukseen 21.9
- Vihdin seurakunnassa järjestettyyn kuolemaseminaariin 10.11
- Viranomaisten tietojen vaihtoa koskevaan koulutusiltaanpäivään 15.11

Koko seurakuntayhtymän yhteisiin virkistyspäiviin 27.4 ja 31.8 työntekijä osallistui. Sekä diakoniatyöntekijöiden rovastikunnallisiin tapaamisiin Lohjalla tammikuussa ja toukokuussa sekä lokakuussa Nummi-Pusulassa.

Uusina työtehtävinä työntekijä pääsi ohjaamaan Hiljaisuuden retriittiä sairaalapastorin kanssa 14.-16.10 Heponiemen hiljaisuuden keskuksessa. Retriittiin osallistui 14 henkilöä. Työntekijä kutsuttiin sihteeriksi diakoniatyönjohtokuntaan toukokuusta lähtien.

Kolmas tavoite diakonisesta perhetyöstä toteutui lähinnä yksittäisten perheiden tapaamisen ja auttamisen muodossa sekä Lohjanportin vertaistukiryhmän muodossa sekä osallistumisena moniammatilliseen aluetyöryhmään. Asiakkaana tilaston mukaan oli 14 yksinhuoltajaa sekä 10 kahdenhuoltajan lapsiperhettä.

Neljäs tavoite Palvelevan puhelimen toiminnan jatkumisesta on toteutunut. Uusien päivystäjien rekrytointi ja koulutus toteutui keväällä. Kesällä viisi uutta päivystäjää oli mukana ja toimineiden lisäksi. Kaikkiaan päivystäjiä oli 18 reservissä. Kaikki eivät omasta elämäntilanteestaan johtuen voineet päivystää säännöllisesti. Vuoden lopussa kolme päivystäjää jäi kokonaan pois; yksi uusista muutti paikkakunnalta ja kaksi odotetusti palveltuaan päivystäjänä pitkään. Vuosia tavoitteena ollut työparin saaminen Palvelevan puhelimen toimintaan toteutui viimein, kun sairaalapastori Tuomo Mantere nimettiin tehtävään loppuvuodesta.

Toiminnan yleinen arviointi

Diakoniatyö on valtavan laaja työkenttä. Ihmisten ongelmat ovat moninaisia ja pitkäkestoisiakin. Ylivelkaantumista, mielenterveys- ja päihdeongelmia, työttömyyden ja yllättävän sairastumisen myötä taloudellisiin vaikeuksiin joutumista. Vaatii työntekijältä jatkuvaa priorisointia ja perustehtävän äärelle palaamista, oman työn rajaamista, järkevää verkostoitumista, jotta jaksaa ja voi tehdä vaikuttavaa työtä.

Talousarvion toteutuminen ja perustelut mahdollisille ylityksille

Talusraamissa on pysytty hyvinkin, avustusrahoja on jäänyt jonkin verran käyttämättä.

Yhteenveto

Pohjois-Lohjalla (Immula, Veijola, Ventelä, Perttilä, Lempola, Lohjanharju, Laakspohja, Santoja, Koikkala, Paksalo, Maikkala, Lehmijärvi, Uusniitty, Muijala, Nummenkylä) asukkaita vuonna 2010 oli kaikkiaan noin 9000. Kirjattuja asiakaskontakteja kaikkiaan Pohjois-Lohjalla siis 330. Avustusta on myönnetty 4623,96 euron edestä. Erillisiä asiakkaita oli 75. Jos summan jakaisi asiakkaiden kesken, olisi avustus n. 78 euroa /henkilö. Kaikki eivät kuitenkaan ole taloudellisen tuen tarpeessa, vaan hengellisen tai henkisen, jota ei rahassa mitata. Edellisenä vuonna 2010 asiakaskontakteja oli kaikkiaan 281. Avustuksia myönnettiin kaikkiaan 6468,72 euron summalla. Erillisiä asiakkaita oli 60, joista naisia 36 ja miehiä 24.

Säästötoimet ovat vaikuttaneet toimintaan siten, että vielä hieman tarkemmin harkitaan retkiä, tapahtumia ym. järjestettäessä erilaisia maksuttomia mahdollisuuksia. Asiakkaat maksavat retkistä osan/pienen osan itse. Vapautuksen maksusta voi saada tarvittaessa saada.

Mannaa kaikille ruokailun olen kokenut tärkeänä monitasoisen kohtaamisen paikkana, että siitä en ole valmis luopumaan. Vapaaehtoiset emännät tekevät edullista kotiruokaa, josta peritään 4 euron hinta (tarvittaessa voi saada kausikortin). Se ei täysin kata elintarvikekuluja, mutta on tärkeää kokoavaa diakonista toimintaa. (Koko alueen elintarvikekulut olivat 2011 4845,27 euroa. Summassa mukana eläkeläisten päiväpiirin, Bocciapeli-iltojen ja Juttutuvan kahvitukset sekä päihde- ja mielenterveysretken, A-killan joulujuhlan, Lohjanportin talvitapahtuman, Isovanhempien ja lasten illan elintarvikkeet. Tuottoa Mannaruokailusta tuli 3208 euroa.)

Avustuksiin säästöt eivät ole vaikuttaneet. Ruoan hinta on kallistunut, mutta kaikkein pienituloisimpien tulot eivät ole lisääntyneet.

0242 Lohjan keskusta

Diakoniatyöntekijä Leena Syvälahti

Yksilökohtainen työ

Diakoni on tavannut asiakkaita pääasiassa diakoniatoimistossa. Kotikäynnit ja etsivä työ on jäänyt vähiin.

Ryhmät

Ystävän Kammarissa ja Solmut silmukoiksi –käsityöryhmässä on vakiintunut kävijöiden joukko. Säännölliseen ryhmätoimintaan osallistuminen antaa elämään rytmiä ja sisältöä. On kiva kokoontua yhteen tutun porukan kanssa ja juttu luistaa vähentäen yksinäisyyden tunnetta.

Evästä päivään –diakoniaruokailu ja Torstaikerho tarjoavat viikoittaisen kohtaamispaikan erityisesti syrjäytyneille ja vanhuksille. Diakoni antoi kausikortin niille, joilla oli taloudellisia vaikeuksia maksaa lounasta. Kausikortteja annettiin vähemmän kuin edellisellä vuonna. Haasteena on edelleen saada mukaan lisää niitä, jotka eniten hyötyisivät näistä toiminnoista.

Rukousryhmät ovat olleet osallistujille virkistävää hengellisen elämän hoitamista ja seurakuntayhteyden kokemista. Lisäksi on ilmennyt tarvetta tutkia Raamattua pienryhmässä.

Vapaaehtoisten tukeminen

Diakoni on suunnitellut ja toteuttanut työtä yhdessä vastuuntuntoisten vapaaehtoisten kanssa, jotka ovat innokkaasti sitoutuneet säännölliseen toimintaan kukin kykyjensä mukaan.

Näkövammaistyö

Rovastikunnallinen näkövammaisten kirkkopyhä järjestettiin ja kaksi retkipäivää sekä joulujuhla. Näkövammaisten yhdistyksen senioriklubi aloitti kuukausittaisen toimintansa keväällä 2011. Näin ei enää ollut tarvetta rovastikunnalliselle kuukausittaiselle näkövammaisten kerholle. Näkövammaisten yhdistyksen toimintaa on myös tuettu diakoniavaroista.

Kuulovammaistyö ja kuurojen työ

Kuulovammaistyössä diakoniatyöntekijä on edelleen toiminut seurakunnan yhdyshenkilönä. Kuurojen työtä hän on järjestänyt yhdessä kuurojen papin ja naapurirovastikuntien diakoniatyöntekijöiden kanssa kuten aikaisemminkin.

Yhteisvastuukeräys

Vain muutamia vapaaehtoisia oli mukana yhteisvastuukeräyksessä. Haasteena on saada lisää sekä lista- että lipaskerääjiä.

Yhteistyö eri auttajatahojen kanssa

Työntekijä on ollut yhteydessä perusturvakeskukseen, velkaneuvontaan ja päihde- ja mielenterveyspalve-luihin asiakkaiden asioissa heidän luvallaan. Näin vältetään päällekkäisyyttä ja tuetaan asiakkaita parhaiten.

Koulutus ja työnohjaus

Työntekijä osallistui valtakunnallisille diakoniapäiville.

4.13. 21249 Palveleva puhelin

Toiminta-ajatus/perustehtävä ja toiminnan kuvaus

Evangelisluterilaisen kirkon Palveleva puhelin tarjoaa keskusteluapua nimettömästi ja luottamuksellisesti valtakunnan laajuisesti. Lohja kuuluu Uusimaa 2 telealueeseen yhdessä Hyvinkään ja Porvoon kanssa. Lohjalla päivystetään tehtävänsä koulutettujen vapaaehtoisten voimin yhtenä iltana viikossa. Käytössä on kaksi linjaa ja päivystys tapahtuu pareittain klo 21-24. Kevään ajan päivystäjiä oli listalla 12, kaikki eivät tosin päivystäneet säännöllisesti.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Tavoitteena vuodelle 2011 oli saada pidettyä päivystäjien määrä riittävänä huolehtien päivystäjien riittävästä koulutuksesta, työnohjauksesta sekä uusien päivystäjien rekrytoinnista. Uusien päivystäjien peruskurssille hakeutui keväällä 2011 kaikkiaan kuusi. Tavoitteena on myös usean

vuoden ajan kirjattu työparin saaminen Palvelevan puhelimen työhön ja viime vuonna se toteutui! Työpariksi nimettiin sairaalapastori Tuomo Mantere, jonka kanssa viranhaltija mm. sovittaa työajat siten, että vastuuhenkilö on tavoitettavissa toisen loman aikana sekä suunnittelee ja toteuttaa päivystäjien täydennyskoulutusta.

Yksi uusista, koulutetuista päivystäjistä toimi päivystäjänä ainoastaan vuoden loppuun saakka, sillä hän muutti pois paikkakunnalta. Yksi haastatelluista jäi pois henkilökohtaisista syistä ennen koulutuksen alkamista. Mukana peruskurssin koulutustilaisuuksissa oli myös jo päivystäjänä toimivia päivittämässä tietotaitoa sekä jakamassa kokemuksia. Ensimmäisessä peruskurssin koulutuspäivässä oli mukana myös päivystäjiä Hyvinkäältä.

Viransijainen osallistui toukokuussa Palvelevan puhelimen kokous- ja neuvottelupäiviin Lahdessa. Aiheena oli työnohjaus. Syksyllä seitsemän päivystäjää, viransijainen sekä työnohjaajana toimiva perheneuvoja osallistui Helsingissä pidettyihin Palvelevan puhelimen neuvottelupäiviin, joiden aiheena oli kriisipäivystys.

Marraskuussa viransijainen osallistui Helsingissä pidettyyn Palvelevan puhelimen edustajainkokoukseen. Marraskuussa viransijainen sekä päivystäjät kokoontuivat kuolema-aiheiseen opintoiltaan elokuvan äärelle. Vanhoista päivystäjistä kaksi pitkään toiminnassa mukana ollut jäi pois henkilökohtaisista syistä johtuen. Työnohjausta tarjottiin ja siihen osallistuttiin pääsääntöisesti edelleen kerran kuukaudessa. Käytännön asioiden äärellä kokoonnuttiin noin joka toinen kuukausi viranhaltijan ohjauksessa.

Toiminnan yleinen arviointi

Alkuun uusien ja jo toimineiden päivystäjien yhteen sovittaminen toi haasteita. Kaikki päivystäjät tekevät arvokasta työtä omalla persoonallaan ja taustallaan yhteisiä valtakunnallisia pelisääntöjä noudattaen. Oli erittäin arvokasta saada uusia päivystäjiä peruskurssille ja päivystämään. Valtakunnallisesti ongelmana alkaa olla päivystäjien ikääntyminen ja pois jääminen, on hankalaa saada uusia päivystäjiä mukaan.

Työnohjauksen uudelleen järjestäminen pitkäaikaisen työnohjaajan jäädessä eläkkeelle keväällä tuotti jonkin verran haastetta. Perheneuvoja Sirkka Ojanperä perheasiainneuvottelukeskuksesta ja pastori Raimo Kuismanen jakoivat työnohjausvastuun kevään ajan. Kesäkuussa pastori luopui työnohjaajan tehtävästä. Hänen tilalleen tuli Virkkalan alueen diakoni Jonna Seppälä ja yhtä ryhmää ohjasi syksyn ajan viransijainen itse. Päivystäjät jaettiin aiemman kahden sijasta siis kolmeen ryhmää, sillä uusien päivystäjien peruskurssi tuonut viisi uutta päivystäjää. Ryhmät kokoontuivat kerran kuukaudessa.

Päivystysvuorot saatiin hyvin miehitettyä ja uusien päivystäjien koulutuksen myötä, jolloin päivystäjiä oli reservissä kaikkiaan 15, pystyttiin vastaamaan valtakunnalliseen tarpeeseen päivystysajan pidentämisestä alkuillasta. Elokuusta päivystys tapahtui kahdessa vuorossa: klo 18-21 yhdellä ja klo 21-24 kahdella päivystäjällä.

Talousluvut

021249 Palveleva puhelin/LO	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-3844	-10900	-6454	59,2
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-3844	-10900	-6454	59,2
TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-11684	-11592	-13627	117,6
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-15528	-22492	-20081	89,3
Työalakat (ulk/sis)	-15528	-22492	-20081	89,3

Talousarvion toteutuminen ja perustelut mahdollisille ylityksille

Uusien päivystäjien peruskurssi keväällä mahtui hyvin raameihin. Osallistuminen valtakunnallisille neuvottelupäiville on suurehko menoerä, mutta on tarpeen tarjota päivystäjille mahdollisuus osallistua. Muuta säännöllistä koulutusta pyritään tarjoamaan edullisesti palveluja vaihtaen, verkoston ammattitaitoa hyödyntäen.

Yhteenveto

Vapaaehtoiset päivystäjät tekevät arvokasta työtä seurakunnassa koko valtakuntaa palvellen. Koulutuksesta, työnohjauksesta ja kiitoksesta on huolehdittava.

4.14. 21251 Virkkalan aluetyö

Virkkalan toimintavuoden 2011 ohjelmassa keskeisintä on ollut messutoiminta. Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys (SLEY) on vastannut kuukauden ensimmäisen sunnuntain messun toteutuksesta sekä kevät- että syyslukukausina, samoin Veljespiiri on hoitanut kuukauden viimeiset sunnuntait. Aluetyön vastuulle on siten jäänyt keskimäärin kaksi messua kuukaudessa. Kevätkaudella messut hoidettiin seurakunnan papiston yhteisvoimin, syksystä siirryttiin käytäntöön, jossa Virkkalan aluepappi vastasi pääsääntöisesti messujen toteutuksesta. Messujen tapahtuma-aika oli sunnuntaisin klo 16.

Virkkalan aluetyön vastuutiimi toteutti yhdessä aluepapin kanssa yhteensä neljä Toivon-messua. Syyskaudella toteutui myös Kansanlaulu-messu yhteistyössä Laurin Laulajien kanssa. Joka toinen sunnuntai pidettiin kirkolla pyhäkoulua.

KRITO-toipumisryhmä kokoontui säännöllisesti kirkolla, samoin syyskaudella pidettiin kuuden kerran Alfa-kurssi. Naisten päivä ”Jumalan kuva minussa”- onnistui hyvin ja sille toivottiin jatkoa. Lokakuussa järjestettiin yhteistyössä Virkkalan Lions Clubin kanssa hyväntekeväisyyskonsertti, jonka esiintyjinä olivat Kirkkosällit Lohjalta ja Papas no Mamas –mieskuoro Espoosta.

Virkkalan aluetyöstä vastasi 1.1.-31.8. asti pastori Olli Luoma ja 1.9. alkaen pastori Erkki Taivainen.

Henkilöstömuutoksista johtuen Virkkalan aluetyön määrärahojen käyttöaste jäi 20,5 % budjetoidusta.

4.15. 21252 Evankelioiminen

Toimintaan ei ollut budjetoitu määrärahoja vuodelle 2011.

4.16. 21255 Sielunhoito

Sielunhoitoon on kirjattu pappien palkkoja siltä osin, kuin he ovat arvioineet käyttävänsä työaikaan siihen.

Talousluvut

021255 Sielunhoito/LO	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-15819	-18360	-11975	65,2
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-15819	-18360	-11975	65,2
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-15819	-18360	-11975	65,2
Laskennalliset erät				
Vyörytystulot/-menot	-5603	-5650	-5823	103,1
Laskennalliset erät	-5603	-5650	-5823	103,1
Työalakatte (ulk/sis)	-21422	-24010	-17798	74,1

4.17. 21260 Lähetystyö

Toiminta-ajatus/perustehtävä ja toiminnan kuvaus

Lähetystyö on yksi kirkon ydintehtävistä. Ilman lähetystyötä ei koko kirkkoa olisi. Lohjan lähetystyön perustehtäviä ovat monimuotoinen lähetyskasvatus kaikenikäisille eli lähetystyöstä maailmalla ja lähetystoiminnasta Suomessa kertominen lapsille ja aikuisille sekä yhteyksien hoitaminen yhteistyöjärjestöjen ja muiden yhteistyötahojen kanssa ja uutisista tiedottaminen seurakuntalaisille. Perustoimintaa on myös varainkeruu lähetystyölle nimikkolähetysten ja -kohteiden tukemiseksi.

Lähetyskasvatusta toteutetaan mm. koulu- ja kerhovie railuilla, lähetyspiireillä ja muissa piireissä ja tapahtumissa vieraillemalla. Varainkeruuta ja osin lähetyskasvatusta varten järjestetään vuodessa muutaman kerran myyjäiset. Jatkovaa varainkeruuta on myös kirkossa kerättävät lähetyskolehdit, lähetyskyntteliköt ja korttimyynti. Tiedotuksen isoin osa on Lähetysrengaspostitus halukkaille seurakuntalaisille 2-4 kertaa vuodessa. Yhteyksiä järjestöihin ja lähetteihin hoidetaan säännöllisesti puhelimitse ja sähköpostitse.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Vuoden 2011 talousarviossa/toimintasuunnitelmassa ei asetettu suurempia tavoitteita, koska tiedossa oli lähetyssehteerin vaihtuminen. Uuden lähetyssehteerin astuessa kuvaan menee ensimmäinen vuosi työhön tutustuessa, joten tärkeimmäksi tavoitteeksi jää lähinnä toiminnan säilytys. Tässä tavoitteessa onnistuttiin vuonna 2011. Toiminnan kasvatus ja suurempi kehitys jää tuleville vuosille.

Toiminnan yleinen arviointi

Vuosi 2011 oli lähetyssehteerin vaihtumisen vuoksi hiukan aikaisempaa hiljaisempi esimerkiksi kouluvierailuiden osalta. Kuitenkin säännölliseen toimintaan osallistuvien määrässä näyttää olleen hiukan kasvua. Keskustan lähetyspiiriin keskimääräinen kävijämäärä oli kevätkaudella 7, mutta syyskaudella jo 9-10. Myös Lähetysrengas-kirjeen tilaajiksi tuli kymmenkunta uutta, joukossa muutama rippikoulunuorikin. Tilaajien määrä tällä hetkellä on hiukan yli 50. Myös talkoolaisiksi tapahtumiin ilmoittautui muutama uusi vapaaehtoinen, joiden tarkoituksena on tulla jatkossa säännöllisesti mukaan auttamaan.

Talousluvut

021260 Lähetystyö/LO	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	67		203	-100
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-117582	-125680	-116825	93
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-117516	-125680	-116622	92,8
TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-11684	-11592	-13627	117,6
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-129199	-137272	-130249	94,9
Laskennalliset erät				
Vyörytystulot/-menot	-59892	-59597	-59911	100,5
Laskennalliset erät	-59892	-59597	-59911	100,5
Työalakate (ulk/sis)	-189091	-196869	-190160	96,6

Talousarvion toteutuminen ja perustelut mahdollisille ylityksille

Postitus ja kopiointi palvelujen ostot ovat lisääntyneet lähetysrenkaan laajenemisen myötä. Muut aineet ja tarvikkeet –tili on ylittänyt budjetoidut varat. Asia on huomioitu vuoden 2012 talousarviossa. Kokonaisuutena talousarvio on pitänyt.

4.18. 21270 Ruotsinkielinen työ

Ruotsinkielisen työmuodon laajan tehtävän hahmottaa parhaiten ajattelemalla ruotsinkielistä työmuotoa omana seurakuntanaan. Ensisijaista on turvata nykyinen seurakuntatoiminta sekä mahdollistaa jatkuvaa kehitystä yhteistyössä enemmistön kanssa.

Työmuodon tehtävä on palvella täyspainoisesti ruotsinkielellä seurakunnan äidinkieleltään ruotsinkielisiä. Lohjan seurakunnan jäsenistä 1370 oli ruotsinkielisiä, mikä on 4,6 % seurakunnan kokonaisväkimäärästä (31.12.2011). Ruotsin kielellä tehtävä seurakuntatyö on jäsentynyt osaksi Lohjan vähemmistökulttuuria. Kielivähemmistön määrä Lohjalla on vuosia pysynyt tasaisena. Ruotsinkielisten prosentuaalinen väheneminen kaupungin ja seurakunnan kokonaisväkiluvusta johtuu suomenkielisten määrän kasvusta.

Työmuoto toimii vähemmistön sisällä opettamalla ja julistamalla Jumalan sanaa ja jakamalla sakramentteja. Työmuodon tehtävänä on edistää Kristuksen opetuksen ja esimerkin mukaisen lähimmäisenrakkauden toteutumista. Toimintamuotoina ovat jumalanpalvelukset, päiväkerho, iltapäiväkerho, äiti-lapsi –kerho, lapsikerho, rippikoulu, isoskoulutus, nuortenilta, koulutyö, ruotsinkielinen aikuisten kerho, vuosijuhlat, laitosvierailut, lasten soitinyhtye, retkitoiminta, paikallinen yhteistyö

Ruotsinkielistä työtä johtaa seurakuntaneuvoston valitsema ruotsinkielinen johtokunta. Työtä toteutetaan jaostona, johon kuuluvat seuraavat virat ja työsuhteet: teologi, nuorisotyönohjaaja, kaksi ruotsinkielistä lastenohjaajaa.

Toimintaa ja toteutumia kuvataan yksityiskohtaisemmin ”Lohjan seurakunnan ruotsinkielisen työn perustoimintokuvaus 2011” sekä ”Ruotsinkielinen työ nyt ja vastaisuudessa” dokumenteissa.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Keskeiset tavoitteet ja Mittarit / arviointi toimenpiteet

1. Ruotsinkieliset voisivat elää seurakuntayhteydessä omalla kielellään

1. Jumalanpalveluselämä toimii ruotsinkielellä. Jumalanpalvelusvierailuja lähiseuduille järjestetään. Ruotsinkieliset ja kaksikieliset toimitukset	1. Jumalanpalveluksia on järjestetty kaksi kertaa kuukaudessa. 9 messua 9 sanajumalanpalvelusta 4 lasten- ja perheiden jumalanpalvelusta 1 konfirmaatiomessu 8 oppilaitosjumalanpalvelusta 1 jumalanpalvelus Saarenpäässä Lohjansaaressa Tehtiin jumalanpalvelusvierailu Hangon kirkon messuun. Toimituksia on toteutettu ruotsiksi ja kaksikielisesti
2. Toimintaa järjestetään kaikille ikäryhmille	2. Päiväkerhot (17 lasta, 2 x viikossa) iltapäiväkerhot (23 lasta), äiti-lapsi –kerho (16 perhettä), 6 retkeä Pääsiäis- ja jouluvaellukseen osallistui 162 lasta ja 39 aikuista. Varhaisnuorten kerho viikottain, 14 osallistujaa 1 retki Lasten musiikki- ja soitinryhmä Rippikoululeiri, 18 rippikoululaista, 7 isosta Nuorten ilta 26 kertaa, osallistujia 4-17 Isoskoulutus 11 osallistujaa Rovastikuntayhteistyöhön osallistuminen Vierailuja on tehty Virkby skolaan, Solbrinkens skolaan ja Källhagens skolaan Aikuiset: Svenska kretsen kerran kuussa, 20 osallistujaa 4 retkeä Seurakuntaan muuttaneille on järjestetty opastettu kiertoajelu Lohjalla ja sen ympäristössä yhteistyössä Svenska Föreningen i Lojo kanssa.
3. Virkkalan alueen varhaisnuorten ja nuorten toiminnan tehostaminen	3. Kerhoa on yritetty käynnistää, mutta osallistujia ei tullut.
4. Järjestetään tai osallistutaan hiljaisuuden retriittiin ja vaellukseen	4. Retriittiin osallistumista on tuettu. Vuosittainen kävely Virkkalan kirkolta Lohjan kirkkoon jumalanpalvelukseen järjestettiin.
5. Kuoro aikuisille joilla on piilossa olevia laulamisen lahjoja	5. Kuoronjohtajaa on etsitty.

2. Tukea lapsia ja nuoria hengellisesti ruotsinkielellä myös ajatellen kaksikielisiä koteja

1. Toiminta tapahtuu ruotsinkielellä	1. Lasten ja nuorten toiminnassa käytetään ruotsin kieltä.
2. Sijaisten saaminen lastenohjaajille tarvittaessa	2. Tilanne on vaikea, koska sijaisia on melkein mahdoton saada. Sijaisia on etsitty.

3. Turvata ja kehittää ruotsinkielistä diakoniatyötä

1. Laitosvierailut	1. Laitosvierailut toteutetaan pääsääntöisesti kerran kuukaudessa niissä laitoksissa, joissa on ruotsinkielisiä asukkaita 30 vierailua laitoksissa ja 3 muualla 6 laitosehtoollista
2. Syntymäpäiväjuhlat ja –vierailut pyöreitä vuosia täyttävälle	2. Syntymäpäiväjuhlia järjestetään kahdesti vuodessa ja niihin tulemasta estyneitä käydään tervehtimässä pyydettyäessä
3. Vapaaehtoisten saaminen mukaan työhön	3. Vapaaehtoiset toimivat mukana diakoniatyössä ja jumalanpalveluselämässä.
4. Tarjotaan sururyhmää läheisensä menettäneille kerran kaudessa	4. Sururyhmää on tarjottu mutta ei perustettu osallistujamäärän vähäisyyden vuoksi.

4. Seurakuntalaisten saaminen mukaan toimintaan

1. Kehitetään vapaaehtoistoimintaa	1. ja 2. Vapaaehtoistoiminta järjestyy johtokunnan ja yhteistyötahojen kautta.
2. Koulutetaan vapaaehtoisia	Koulutusta ei ole järjestetty.

Toiminnan yleinen arviointi

Seurakunnan säästötarpeiden vuoksi on kartoitettu työmuodon mahdollisuuksia säästää sekä säästämistä koituvia seurauksia. Todetaan, että henkilöstömenoista ei voida säästää luopumatta kielivähemmistölle olennaisista työmuodoista. Tästä syystä säästöpainne kohdistuu palvelujen sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoihin. Ruotsinkielisestä budjetista maksetaan kaikki seurakunnassa suoritettava ruotsinkielinen seurakuntatyö. Määrärahojen väheneminen vaikuttaa suoraan koko työalaan.

Ruotsinkielinen seurakuntatyö toimii vahvalla vapaaehtois pohjalla jo nykyisellään sekä saa vuotuista tukea Brita Maria Renlunds Minne –säätiöltä sekä Lohjan kaupungilta lasten iltapäivätoimintaa varten.

Kyrkpresse-lehti on tärkeä tiedotuskanava ruotsinkielisille. Se tukee yhteyttä Porvoon hiippakuntaan ja on osa seurakunnan ruotsinkielistä paikallista lähetystyötä. Ruotsin kielellä ei ole yhtä laajaa seurakuntatoimintaa kuin suomeksi, joten lehti korvaa osaltaan tätä puuttetta.

Talousluvut

021270 Ruotsinkielinen työ/LO	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	26831	31100	28301	91
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-207458	-219930	-200800	91,3
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-180627	-188830	-172500	91,4
TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-60193	-58545	-74964	128
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-240820	-247375	-247463	100
Laskennalliset erät				
Vyörytystulot/-menot	-83018	-84530	-84141	99,5
Laskennalliset erät	-83018	-84530	-84141	99,5
Työalakatte (ulk/sis)	-323838	-331905	-331604	99,9

Talousarvion toteutuminen ja perustelut mahdollisille ylityksille

Talousarvion suurimpia kuluja henkilöstökulujen jälkeen ovat:

kirjallisuus ja lehdet 14.859,54 Kyrkpresse-tilaus, rippikouluraamatut,
ekaluokkalaisten virsikirjat

elintarvikkeet 8.766,15 kerhojen, nuorten iltojen ja svenska kretsen
(kahvikassa lähetystyölle) välipalat, kulut 95,3 € / osallistuja

kuljetuspalvelut 2.709,00 kyrktaxi, omavastuu 5 €
painatukset ja ilmoitukset 2.356,61 kausiohjelma, lehti-ilmoitukset

Korostuneina vaikeuksina ovat olleet lastenohjaajien sijaisten puute, mikä vaikuttaa koulutusmahdollisuuksiin, työyhteisön yhteisiin kokoontumisiin osallistumiseen, sekä nostaa kynnystä sairauspoissaoloon.

Yhteenveto

Toiminnallisesti vuosi on pääsääntöisesti sujunut toimintasuunnitelmaa seuraten. Uusiin ryhmiin kuitenkin ei ole tullut osallistujia (sururyhmä, Virkkalan varhaisnuorten kerho). Vapaaehtoistyö toimii pääsääntöisesti johtokunnan tukemana.

Vuoden aikana tullut 6 % säästötarve toimintamäärärahoista on saavutettu. Pitkällä aikavälillä tarkasteltuna ruotsinkielinen työ on pysynyt kiitettävästi talousarvion asettamissa rajoissa. Iltapäivätoiminta saa tukea Lohjan kaupungilta sekä Stiftelsen Britta Maria Renlunds Minneltä. Kuluvana vuonna säästötarve lisääntyy. Henkilöstökulut ovat suurin osa toimintamäärärahasta, mutta niistä supistaminen vähentää oleellisesti kielivähemmistön toimintamahdollisuuksia.

Henkilöstö on pysynyt samana pitkään, mikä kertoo työssä viihtymisestä. Vakavana vaikeutena on kuitenkin ruotsinkielisten sijaisten saamisen hankaluus, mikä kuluttaa työntekijöitä sekä rajoittaa kouluttautumista ja osallistumista.

4.19. 21280 Aikuistyö

Toimintavuotena seurakunnan aikuistyö oli muutosvaiheessa, kun pitkäaikainen työn vastaava pastori Olli Luoma siirtyi eläkkeelle elokuun lopussa ja uutena vastuunkantajana aloitti pastori Erkki Taivainen. Muutos näkyi toimintakautena toimintavolyymin laskuna, joka puolestaan merkitsi määrärahojen osalta merkittäviä säästöjä tilikauden käyttöprosentin ollessa 27,7 %.

Kevätkausi käynnistyi loppiaisen senioritapahtumalla, joka osoittautui menestykseksi. Samoin osallistuttiin Ikäihmisten kevättapahtumaan Lurentius-salissa. Alfa-kurssi pidettiin kevätkaudella Mäntynummen seurakuntasalissa ja syyskaudella Virkkalan kirkolla. Pastori Seppo Juntunen vieraili tiimeineen Pyhän Laurin kirkossa maaliskuussa sanan ja rukouksen illan merkeissä.

Mäntynummissa järjestettiin myös hengellisen väkivallan teemaillat Aila Ruohon vetämänä. Samoin Teematiistait jatkuivat. Aikuistyö järjesti toukokuussa perinteisen kevätretken Saarikkoon. Kesäkautena kokoontui aikuistyön ryhmä Mäntynummissa.

Kristillisten järjestöjen, kuten Kansanlähetys, Raamattuopisto ja SLEY, toimesta järjestettiin raamattuluentoja keskustan seurakuntatalolla. Syyskausi käynnistyi Virkkalan päivien merkeissä, jossa seurakunnan pöydästä vastasivat Virkkalan aluetiimi yhdessä diakoniatyön kanssa.

Aikuistyön johtokunta käynnisti uusina asiakokonaisuuksina Ikonimaalauskurssin siirtämisen diakoniatyön vastuulta osaksi aikuistyötä. Samalla päätettiin arvioida aikuistyön taloudellisen panostuksen suuruus kurssin järjestelyissä. Toisena asiakokonaisuutena oli Seniori-foorum –toimintamalliin tutustuminen Agricolan kirkolla ja vastaavan toiminnan käynnistäminen Lohjalla yhteistyössä lohjalaisten seniorijärjestöjen kanssa.

Aikuistyön toimesta järjestettiin kauneimmat joululaulut –tilaisuuksia sekä Mäntynummella että Lohjansaaressa. Samoin osallistuimme moniin joulujuhliin niin palvelutaloissa kuin omissa toimitiloissammekin. Aikuistyön johtokunta kokoontui kaikkiaan yhdeksän kertaa ja puheenjohtajana toimi Esa Sohlberg, varapuheenjohtajana Jorma Raaska. Sihteerinä toimi syyskuuhun saakka Jenni Pesola ja loppuvuoden Erkki Taivainen.

Talousluvut

021280 Aikuistyö/LO	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	171	1300	320	24,6
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-19931	-41790	-21241	50,8
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-19760	-40490	-20921	51,7
TOIMINTAKULUT (sisäiset)		-19171	-22490	117,3
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-19760	-59661	-43410	72,8
Laskennalliset erät				
Vyörytystulot/-menot	-11756	-15919	-16160	101,5
Laskennalliset erät	-11756	-15919	-16160	101,5
Työalakate (ulk/sis)	-31516	-75580	-59571	78,8

4.20. 21290 Kansainvälinen diakonia

Talousarviossa kansainväliseen diakoniaan oli vuodelle 2011 varattu yhteensä 69.000,00 €. Tästä määrärahasta 4.000 € tilitettiin sellaisenaan Suomen Merimieskirkko ry:lle. Kansainvälisen diakonian määrärahasta 65.000,00 € osoitettiin ulkomaiseen avustustoimintaan tilitettäväksi Kirkon Ulkomaanavulle jakautuen siten, että 3.000 € kohdistettiin kullekin ystävyysseurakunnalle eli Toksovan seurakunnalle Inkeriin, Köbanyan seurakunnalle Unkariin ja 56.000,00 € yleiseen ulkomaanapuun.

4.21. 21292 Muu seurakuntatyö

Muu seurakuntatyö sisältää seurakunnallisen toiminnan kesätyöntekijäin ja harjoittelijain palkat, avustukset kirkollisiin tarkoituksiin, korvaukset toisten seurakuntien ylläpitämästä toiminnasta ja jäsenmaksut niille järjestöille, joiden jäsen seurakunta on.

Kausityöntekijöille järjestettiin mahdollisuus käydä etukäteen tutustumassa leiriensä isoisryhmiin ja muihin työn kannalta oleellisiin asioihin. Ystävyysseurakuntiin pidettiin yhteyttä järjestämällä mahdollisuuksien mukaan tapaamisia. Ystävyysseurakuntatyössä henkilökohtaisilla suhteilla on tärkeä merkitys. Ystävyysseurakuntia on avustettu talousarviovaroin ja kolehdein.

Avustukset kirkollisiin tarkoituksiin pidettiin edellisten vuosien tasolla ja suunnattiin edellisvuotta vastaavasti.

Talousluvut

021292 Muu seurakuntatyö/LO	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	6704	1500	5352	356,8
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-253344	-205300	-270632	131,8
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-246641	-203800	-265280	130,2
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-246641	-203800	-265280	130,2
Laskennalliset erät				
Vyörytystulot/-menot	-65560	-66457	-66862	100,6
Laskennalliset erät	-65560	-66457	-66862	100,6
Työalakate (ulk/sis)	-312201	-270257	-332142	122,9

4.22. Lohjan seurakunnan väkiluku 2011

Seurakunnan väestön muutokset	2007	2008	2009	2010	2011
Väkiluku 31.12.	30.735	30.775	30.600	30.311	29.913
Poissaoleva väestö	851	841	832	834	830
Kastettuja	370	357	345	377	333
Kuolleita	271	237	273	276	253
Seurakuntaan muuttaneita	1.485	1.314	1.227	1.220	1.123
Seurakunnasta muuttaneita	1.352	1.156	1.234	1.041	1.339
Ev.lut. kirkkoon liittyneitä	92	97	99	114	94
Ev.lut. kirkosta eronneita	259	329	327	670	357
Läsnä oleva kielellinen vähemmistö	1.402	1.399	1.390	1397	1.370
Ulkomaisten kansalaisia	55	56	70	61	59

5. LOHJAN SEURAKUNTAYHTYMÄN TUKIPALVELUT

5.1. 20246 Perheneuvonta

Perustehtävä

”Perheen ja parisuhteen kriisitilanteissa auttaa ja tukea ihmisiä, jotta he voisivat elää sovinnossa itsensä, lähimpiensä ja Jumalan kanssa.” Asiakastyö parisuhteiden ja perheiden auttamiseksi oli vuonna 2011 edelleen Perheasiain neuvottelukeskukseen keskeisin tehtävä. Vuosi 2011 oli Perheasiain neuvottelukeskukseen 27. toimintavuosi ja kolmas Lohjan ja Sammatin muodostaman seurakuntayhtymän hallinnoimana.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Toimintasuunnitelmassa vuoden 2011 toiminnalle asetetut tavoitteet toteutuivat hyvin. Asiakastyössä tehtiin 3053 (3001 vuonna 2010) moduulia á 45 min, kun tavoitteeksi asetettiin 2300 moduulia. Hoidollisesta ryhmätoiminnasta toteutui eroryhmä suunnitelman mukaisesti. Perheasiain neuvottelukeskukseen uusien tilojen käyttöönotto siirtyi vuoden 2012 puolelle.

Toiminnan yleinen arviointi

Asiakastyön moduulit kasvoivat 1,7 %, vaikka tiimin työaika ovat vieneet uusiin toimitiloihin siirtymisen valmistelut sekä johtajan osalta sopimusneuvottelut ostosopimuseurakuntien kanssa. Kaikkiaan hoidollisesta asiakastyöstä 59 % työskenneltiin parien kanssa (59 % vuonna 2010). Parikeskusteluihin liittyvien erilliskeskustelujen osuus oli 12 % (10 %). Yksilöasiakkaiden osuus oli 24 % (25 %). Ryhmien osuus asiakastyöstä oli 1 % (6 %). Vastaanottoneuvotteluja oli 4 % (6 %).

Vuoden 2011 asiakasmoduuleista oli osakasseurakunnista eli Vihdistä ja Lohjalta 85 % (84 % vuonna 2010) ja ostosopimuseurakunnista 15 % (16 %). Lohjan seurakuntayhtymän käyttö 2011 oli yhteensä 2947 moduulia (2037 vuonna 2010), kun sen sijaan Vihdin seurakunnan käyttö väheni 825 moduuliin (941 vuonna 2010), vaikka asiakasvalinnan perusteet ovat pysyneet samana. Tämän seurantaan ja erityisesti tiedotukseen Vihdissä tulee jatkossa panostaa.

Raaseporin kaupungin alueella toimiva ruotsinkielisen rovastikunnan Perheasian neuvottelukeskus muuttui vuoden 2011 alusta Raaseporin kaksikielisen seurakuntayhtymän toiminnaksi. Hangon suomalainen seurakunta halusi kuitenkin jatkaa sopimusta Lohjan kanssa. Sen sijaan Nurmijärven seurakunta irtisanoi sopimuksen vuoden 2011 aikana. Sopimusten tarkennuksiin tähtääviä

neuvotteluja käytiin syyskaudella Karjalohjan ja Karkkilan seurakuntien ja Nummi-Pusulan seurakuntayhtymän kanssa.

Talousluvut

020246 Perheneuvonta	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	105534	130000	161560	124,3
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-296274	-324742	-297672	91,7
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-190740	-194742	-136112	69,9
TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-90300	-97363	-97561	100,2
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-281040	-292105	-233673	80
Laskennalliset erät				
Vyörytystulot/-menot	-66761	-67895	-68205	100,5
Laskennalliset erät	-66761	-67895	-68205	100,5
Työalakate (ulk/sis)	-347801	-360000	-301878	83,9

5.2. 20247 Sairaalasielunhoito

Työmuoto vastaa sielunhoitotyöstä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUS) Lohjan sairaanhoitoalueella eli Lohjan sairaalassa ja Paloniemen sairaalassa sekä Lohjan terveyskeskuksen vuodeosastoilla.

Lohjan seurakuntayhtymän sairaalapastorin virkaa hoitivat huhtikuuhun asti Sakari Iso-Herttua Paloniemen sairaalassa ja Yrjö Tavaila Lohjan sairaalassa, molemmat osa-aikaisesti 50 %:n osuudella. Tuomo Mantere toimi heidän sijaisenaan touko-kesäkuussa ja heinäkuun alusta vakinaisena viranhaltijana Iso-Herttuan ja Tavailan jäädessä eläkkeelle.

Työmuodon kustannuksista vastasivat osakasseurakunnat Lohjan ja Paloniemen sairaaloiden kuntakohtaisten vuoden hoitopäiväosuuksien mukaisesti seuraavasti: Lohja 50,8 %, Vihti 23,7 %, Karkkila 9,6 %, Nummi-Pusula 8,4 %, Siuntio 5,7 % ja Karjalohja 1,9 %. Hoitopäivien määrä oli yhteensä 48 918.

Terveyskeskuksen viiden vuodeosaston sairaalasielunhoitajana toimi Lohjan seurakunnan pappi 50 % työajastaan. Tuomo Mantere hoiti tehtävää alkuvuoden ja toukokuusta alkaen Anna-Maija Lakomaa. Terveyskeskuksen vuodeosastojen hoitopäivien määrä oli 43890.

Tuomo Mantere jatkoi sairaalasielunhoidon erikoistumiskoulutusta, joka alkoi edellisenä vuonna. Anna-Maija Lakomalle varattiin syksyllä 2012 alkava koulutus. Työmuodon hallinnollisesta johtamisesta vastasi huhtikuusta lähtien Tuomo Mantere. Lomien ja muiden poissaolojen aikana tehtävät hoidettiin työntekijöiden kesken päivystysluontoisesti.

Sairaalapappien työhuoneet ovat vaihtuneet korjaustoista tai muista käyttötarpeista johtuen. Terveyskeskuksen sairaalapapin työhuoneen käyttö on ollut rajoittunutta, koska hän on jakanut sen lääkärin kanssa.

Keskeisintä työssä olivat henkilökohtaiset keskustelut ja pastoraalinen läsnäolo potilaiden, omaisten ja henkilökunnan kanssa sekä yksityiset ja yhteiset hartaudet ja ehtoollisenvietot. Sairaaloiden jouluhartaudet ja joululaulutilaisuudet toteutettiin yhteistyössä henkilökunnan ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Sairaalapapit antoivat työnohjausta ja koulutusta sairaaloiden ja avoterveydenhuollon sekä kirkon työntekijöille ja opiskelijoille. Paloniemen sairaalasta tehtiin kaksi retkeä Lohjan kirkkoon ja kerran Karjalohjan seurakuntaan. Karjalohjan Heponiemessä järjestettiin kaksi hiljaisuuden rettiä.

Talousluvut

020247 Sairaalasielunhoito	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	25226	26000	55866	214,9
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-97270	-107960	-85819	79,5
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-72044	-81960	-29953	36,5
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-72044	-81960	-29953	36,5
Laskennalliset erät				
Vyörytystulot/-menot	-16140	-16167	-16474	101,9
Laskennalliset erät	-16140	-16167	-16474	101,9
Työalakat (ulk/sis)	-88184	-98127	-46428	47,3

5.3. Hautausmaahallinto

Hautaus-toimen hoitaminen on yhteiskunnallinen tehtävä. Seurakuntayhtymä on yleinen hautapaikan pitäjä, jonka tulee huolehtia kaikkien kuntalaisten hautauksista ja hautapaikoista. Hautaus-toimen rahoitus tulee valtionosuuksista (yhteisövero) ja hautaus-toimen maksuista. Hautausmaiden lisäksi hautaus-toimi vastaa seurakuntayhtymän kiinteistöjen piha-alueista.

Hautaus-toimessa ja hautainhoitorahastossa työskenteli kertomusvuonna 11 vakituista ja 51 kausityöntekijää eripituisissa työsuhteissa. Pyhän Laurin kirkkomaan puutarhuri Teppo Luumi oli työvapaalla 31.7. saakka. Hänen sijaisenaan toimi Kirsi Haapakoski. Vakituista työntekijöistä erityisammattimies Anders Degerlund sekä sammatilaiset siivooja-hautausmaanhoitaja Mia Viljanen ja seurakuntamestari Unto Voutilainen ovat n. puolet työajasta kiinteistötoimen tehtävissä.

Hautauksia tehtiin 309 (vuonna 2010 306), joista tuhkauksia oli 67,6 % (63,7 %). Uusia arkkuhautoja laajennusalueilta luovutettiin 20 kpl (27) ja uusia uurnahautoja sekä muistolehtopaikkoja 87 kpl (81).

Pyhän Laurin kirkkomaalla työskenteli 3+23 työntekijää. Hautauksia oli 116, joista urna- ja tuhkahautauksia oli 84,5 %. Kesän aikana rakennettiin hautausmaan kompostointi- ja läjitysalue. Alueelle rakennettiin tukimuurit maa-ainesten käsittelyä ja varastointia selkeyttämään. Alue myös asfaltoitiin. Hautausmaan henkilökunta vastasi myös seurakuntakeskuksen, kanttorilan ja Lindkullan alueiden hoidosta.

Metsolan hautausmaalla työskenteli 4+21 työntekijää. Hautausmaalla oli hautauksia 139, joista uurnahautauksia 56 %. Siunauskappelissa toimitettiin 181 siunausta. Hautausmaan henkilökunta vastasi myös Metsolan toimitilan piha-alueen hoitotoista.

Virkkalan hautausmaalla henkilöstöä oli 2+5. Hautauksia oli 39, joista urna- ja tuhkahautauksia 66,7 %. Hautausmaan henkilökunta vastasi myös kirkon alueiden, Kastlähteen ja Saarikon leirikeskusten alueiden hoidosta.

Sammatin hautausmaalla Työskenteli 2+2 työntekijää. Hautojen kaivu teetettiin urakoitsijalla. Hautauksia oli 15, joista urnia 46,6 %. Hautausmaan käytäviä kunnostettiin ja sankarihauta-alueelle asennettiin valonheittimet sankaripatsaan tehostevaloiksi. Seurakuntatalon piha-alue kunnostettiin. Pihalle rakennettiin leikkialue ja pysäköintialueen murskepinta uusittiin.

Hautainhoitorahaston hoidossa oli 2495 sopimus- ja kesähoitohautaa. Näiden lisäksi ikuisia ja yli pitkiä alennettun hoitotason sopimuksia oli 883 kpl. Valtaosa kausityöntekijöistä on hautainhoitorahaston palveluksessa.

Talouden tunnuslukuja

HAUTAUSTOIMI	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	79622	78740	82109	104,3
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-702935	-775490	-739035	95,3
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-623314	-696750	-656925	94,3
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-623314	-696750	-656925	94,3
Poistot ja arvonalentumiset	-186952	-180900	-199815	110,5
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkomenot	-34732		-43549	-100
Vyörytystulot/-menot	-274079	-278446	-280367	100,7
Laskennalliset erät	-308811	-278446	-323916	116,3
Työalake (ulk/sis)	-1119077	-1156096	-1180656	102,1

Lohjalla maksutuotot kattavat n. 6,6 % hautaustoimen bruttokuluista (työalake), kun valtakunnallinen keskiarvo on 14,1 % (TP 2010). Hautapaikka- ja hautauspalveluiden hinnoittelussa pitää pyrkiä siihen, että hautaustoimen kulut voidaan kattaa valtion rahoituksella ja maksutuotoilla. Hinnoittelussa on myös otettava huomioon se, että haudan perushoito (nurmen hoito yhtenäisellä nurmialueella) kuuluu hautapaikan hintaan. Kiristyneessä taloudellisessa tilanteessa haettiin henkilöstökuluista säästöjä. Kausityöntekijöitä palkattiin edellistä vuotta vähemmän (yhteenlasketut työkuukaudet). Hautaustoimessa tuntipalkkaisten palkkamenot laskivat 8,6 %.

Hautaustapojen kehityssuunta vähentää tarvetta arkkuhautausmaiden laajentamiseen ja lopulta poistaa sen kokonaan. Joka toinen vuosi toimitettavissa päättyvien hallinta-aikojen kuulutuksissa seurakuntayhtymälle palautuu kymmeniä hautoja, joilla voidaan tulevaisuudessa kattaa luovutettavien arkkuhautojen tarve kokonaan. Uusilla hautausmailla (Metsola, Virkkala) tehdyt saneeraukset (pikkukäytävien nurmetus, pääkäytävien asfaltointi) ovat helpottaneet näiden alueiden hoitoa merkittävästi. Koneellisen hoidon osuus on kasvanut.

Aktiivinen hautaoikeuksien hallinnointi ja työtapojen kehittäminen ovat tekijöitä jotka vähentävät ja ovat jo vähentäneet hautaustoimen kustannusten kasvupaineita.

5.4. Kiinteistötoimi

Toiminta-ajatus/perustehtävä ja toiminnan kuvaus

Kiinteistötoimi vastaa seurakuntayhtymän kiinteistöjen ylläpidosta ja kunnostuksesta ja metsätaloudesta sekä investoinneista, kuten uudisrakentamisesta, peruskorjauksista ja suuremmista remonteista. Keittiötoimi on myös osa kiinteistötoimea.

Yhteisen kirkkovaltuuston valitsevat kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastajat käyvät vuosittain läpi kiinteistötoimen toimintaa ja antavat siitä oman raporttinsa.

Kiinteistötoimen talousarviossa varataan määrärahat kiinteistöjen käyttö- ja kunnossapitokuluihin. Kiinteistötoimen tuloista valtaosa muodostuu asuinhuoneistojen sekä toimitilojen vuokrista. Kiinteistö- ja keittiötoimen kuluista valtaosa kohdistetaan eri toimintamuodoille sen mukaan, minkä verran toimintamuodot käyttävät kiinteistö- tai keittiötoimen palveluja.

Kiinteistöjen, toimitilojen ja osakehuoneistojen vuotuiset määrärahat saattavat vaihdella huomattavastikin. Tämä johtuu siitä, että kohteessa joudutaan tekemään kunnossapitotöitä ja hankintoja, jotka eivät kuitenkaan kuulu investointeihin.

Kiinteistötoimessa on eri kohteissa otettu huomioon seurakuntayhtymän työntekijöiden riskikartoituksessa ilmitulleiden epäkohtien poistaminen. Tällaisia kiinteistötoimelle kuuluva asioita ovat mm. riittävä valaistus, sisäilman laatu, työergonomia sekä muut tämän tyyppiset työolosuhteet. Toimitiloja koskevat uudet, tarkastetut vuokrat hinnat tulivat voimaan 1.1.2011.

Kiinteistötoimen henkilöstö

Vuonna 2011 kiinteistötoimen henkilöstöön kuului yhteensä 17 henkilöä, joista 5 työskenteli keittiössä. Lisäksi kiinteistötoimen vahvuuteen kuuluu erityisammattimies, joka työskentelee myös hautausoimessa (50 % molemmissa). Keittiössä työskenteli lisäksi kausityöntekijöitä sekä vapaaehtoistyöntekijöitä.

Pyhän Laurin kirkon suntio irtisanoutui virastaan ja virkaa hoidettiin sijaisjärjestelyin. Tiukentuneen taloustilanteen vuoksi kirkkoneuvostossa tehtiin päätös, että suntion virka jätetään lepäämään vuoden 2012 ajaksi.

Talousluvut

KIINTEISTÖTOIMI	TP2010	TA2011	TP2011	Tot %
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	224202	266844	251603	94,3
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-1637765	-1619453	-1672929	103,3
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-1413563	-1352609	-1421326	105,1
TOIMINTATUOTOT (sisäinen)	1388660	1395160	1605237	115,1
TOIMINTAKATE II (ulk/sis)	-24903	42551	183911	432,2
Poistot ja arvonalentumiset	-250193	-286980	-309465	107,8
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkomenot			-138339	-100
Vyörytystulot/-menot	241722	231800	230674	99,5
Laskennalliset erät	241722	231800	92335	39,8
Työalakat (ulk/sis)	-33374	-12629	-33219	263

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Tärkeimpiä kiinteistöjen kunnossapitoon liittyviä kohteita:

- Perheasiain neuvottelukeskukseksi valmistui vastaanottotilat (257 m²) uuteen As Oy Lohjan Lyyraan (Sepänkatu 3 – 5). Tilat luovutettiin seurakuntayhtymälle 21.12.2011. Tilojen kalustus ja tiloihin muutto ajoittuvat alkuvuoteen 2012.
- Sammatin kirkon ulkopuolen valvontakameran järjestelmä jouduttiin uusimaan ukkosvaurion vuoksi. Ukkonen vahingoitti myös kirkon ja seurakuntatalon sähkölämmitysjärjestelmää sekä kulunvalvontalaitteistoja.
- Kiinteistöjen arvoesineet inventoitiin ja osittain myös konservoitiin. Työn suoritti Arvotekstiilipalvelu Tupulätäkki Oy, joka on aikaisemminkin inventoinut ja konservoinut arvoesineitä mm. Pyhän Laurin kirkossa.
- ATK-pohjaiset talohuoltokirjat tehtiin seuraaviin kiinteistöihin: Virkkalan kirkko, Metsolan seurakuntakoti sekä Sammatin kirkko ja seurakuntatalo.
- Pyhän Laurin kirkon kuorokorokkeisiin teetettiin lisäosat (3 kpl).
- Seurakuntakeskuksessa keittiölaitteiden osittaiset uusimiset siirrettiin säästösyistä tuleville vuosille. Vanhoja keittiölaitteita korjattiin.
- Mäntynummen seurakuntatalon lasten leikkipaikan kalusteita täydennettiin.
- Virkkalan kirkon seurakuntasaliin asennettiin äänentoistolaitteisto.

- Lohjanportin seurakuntakodin keittiöön hankittiin jäädytyskaappi.
- Lohjanportin seurakuntakodin kerhon ja salin jäädytysyksiköitä ei asennettu säästösyistä. Asiaan palataan myöhemmin taloustilanne huomioiden.
- Sammatin seurakuntatalon keittiöön hankittiin astianpesukone.
- Seurakuntayhtymän kaikkiin toimitiloihin teetettiin pelastussuunnitelmat ja henkilökunnalle järjestettiin pelastus- ja sammutuskoulutusta.
- Saarikon keittiölaitteiden uusiminen siirrettiin säästösyistä tuleville vuosille. Vanhoja laitteita korjattiin.
- Saarikon uusien majoitustilojen rakentamisen ja muiden tilojen peruskorjauksen suunnittelu keskeytettiin ainakin joiksikin vuosiksi taloustilanteen takia. Hanketta on tarkoitus jatkaa myöhemmässä vaiheessa.
- Lohjan ja Sammatin metsätiloilla teetettiin pääte- ja harvennushakkuuta sekä metsänparannustöitä.

6. HENKILÖSTÖ

6.1. Henkilöstön määrä

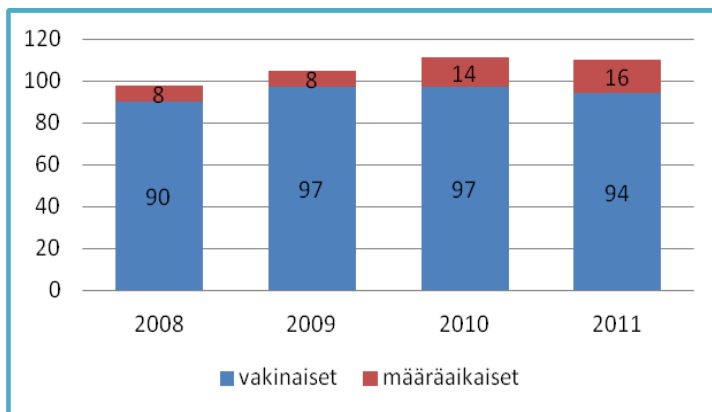
Lohjan seurakuntayhtymän henkilöstöön kuuluvat Lohjan ja Sammatin seurakuntien, yhteisten työmuotojen (perheasian neuvottelukeskus ja sairaalasielunhoito) sekä yhtymän tukipalvelujen viranhaltijat ja työntekijät. Seurakuntayhtymän palveluksessa oli 31.12.2011 yhteensä 110 henkilöä (v. 2010: 111 henkilöä), joista vakinaisessa palvelussuhteessa oli 94 (97) ja määräaikaissä palvelussuhteessa 16 (14) henkilöä. Määräaikaiset toimivat pääsääntöisesti vakituisen työntekijän sijaisena. Osa-aikatyötä teki 11 (10) henkilöä.

Kesäkaudella hautausmailla työskenteli yhteensä 51 (56) kausityöntekijää. Rippikoulu- ja nuorisotyöhön palkattiin kesäksi 6 (9) hengellisen alan opiskelijaa tilapäisiin virkasuhteisiin. Musiikkityössä toimi yksi kanttoriopiskelija kesäkanttorina.

Vakinaisia virkoja seurakuntayhtymässä oli vuoden 2011 lopussa 55 ja vakinaisia työsuhteita 42, yhteensä 94.

Lisäksi erilaisissa vapaaehtoistehtävissä työskenteli yhteensä noin 384 seurakuntalaista.

KUVIO: Henkilöstömäärän kehitys 2008-2011

Keskeiset muutokset henkilöstössä vuonna 2011

Toimintavuonna 2011 eläkkeelle siirtyi peräti yhdeksän (9) henkilöä. Eläkkeelle jääneiden joukossa oli useita johto- ja esimiestehtävissä toimineita henkilöitä, kuten Lohjan seurakunnan kirkkoherra *Kaiku Mäenpää*, Sammatin seurakunnan kirkkoherra *Jaakko Saari*, yhtymän talousjohtaja *Simo Palkki* sekä johtava sairaalapastori *Sakari Iso-Herttua*.

Vuoden aikana aloitti kuusi uutta henkilöä vakinaisessa palvelussuhteessa: hallintojohtaja *Risto Hämäläinen*, lähetys sihteeri *Anniina Javanainen*, IV seurakuntapastori *Paula Miettinen*, vahtimestari-siivooja *Raili Pietarinen* sekä lastenohjaajat *Pia Silfverberg* ja *Sonja Lindblom*. Lisäksi viransijaisuutta Lohjan seurakunnassa hoitanut pastori *Erkki Taivainen* sai tuomiokapitulilta virkamääräyksen vakinaiseen II seurakuntapastorin virkaan. Seurakuntapastori *Tuomo Mantere* siirtyi hoitamaan vakinaisesti sairaalapastorin virkaa. Lastenohjaaja *Taina Mamia* valittiin sisäisen haun kautta vakinaiseen lastenohjaajan toimeen.

Tiukentuneen taloustilanteen vuoksi vapautuvien virkojen ja toimien täyttämisen tarpeellisuutta on arvioitu entistä kriittisemmin. Vuoden aikana päätettiin olla täyttämättä kaksi virkaa (suntion virka, kirkkoherranviraston toimistovirkailijan virka) sekä yksi lastenohjaajan työsuhteinen toimi. Muut vapautuneet vakinaiset virat ja työsuhteet täytettiin.

Uusia virkoja ei toimintavuonna perustettu. Edellisenä vuonna perustettu puolitoiminen lähetyssihteerin virka täytettiin maaliskuussa.

Diakoniatyön organisaatiota uudistettiin siten, että yksi diakonian virka muutettiin johtavan diakonian viranhaltijan viraksi ja siihen valittiin sisäisen haun kautta diakoni *Katja Itämäki*.

Lohjan seurakunnan kirkkoherranvaali toteutui lokakuussa 2011 ja virkaan valittiin Karkkilan seurakunnan kirkkoherra ja nykyinen lääninrovasti, pastori *Juhani Korte*. Hän otti viran vastaan vuoden 2012 alussa. Viransijaisena /avoimen viran hoitajana toimi maaliskouluun ajan pastori *Marja Heltelä*.

Sammatin seurakunnassa vapautunutta kirkkoherran virkaa ei käynnissä olevan rakennemuutosprosessin johdosta täytetty vakinaisesti. Vt. kirkkoherrana toimi pastori *Kauko Puranen*.

6.2. Henkilöstön rakenne

Henkilöstö tehtäväryhmittäin

Seuraavassa taulukossa on kuvattu henkilöstön jakautuminen sukupuolittain eri tehtäväryhmiin. Kirkkohallituksen suosituksen mukaan esitetyissä lukumäärissä ovat mukana kaikki ne, joiden palvelussuhde oli voimassa vuoden viimeisenä päivänä. Henkilöstön lukumäärään sisältyvät siten myös erilaisilla virka- ja työvapailla olevat henkilöt sekä heidän sijaisensa. Muutokset edelliseen vuoteen verrattuna selittyvät pääsääntöisesti tästä kaksinkertaisesta kirjanpidosta.

TAULUKKO 2: Henkilöstö tehtäväryhmittäin 31.12.2011

Tehtäväryhmä	Naisia	Miehiä	2011 yht.	2010 yht.
Seurakuntapapisto	7	5	12	15
Sairaalasielunhoitajat (*)	0	1	1	2
Kirkkomuusikot	1	2	3	4
Perheneuvojat	4	1	5	4
Diakoniatyöntekijät (**)	8	1	9	10
Nuorisotyöntekijät	4	5	9	7
Lapsityöntekijät	27	0	27	25
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	13	5	18	18
Hautausmaatyöntekijät	2	7	9	11
Kiinteistö- ja kirkonpalv. työntekijät	13	4	17	15
Yhteensä	79	31	110	111
Osuus % kaikista	71,8 %	28,2 %	100	

*) Yksi kokoaikainen sairaalapappi sekä yhden seurakuntapapin työajasta 50 %

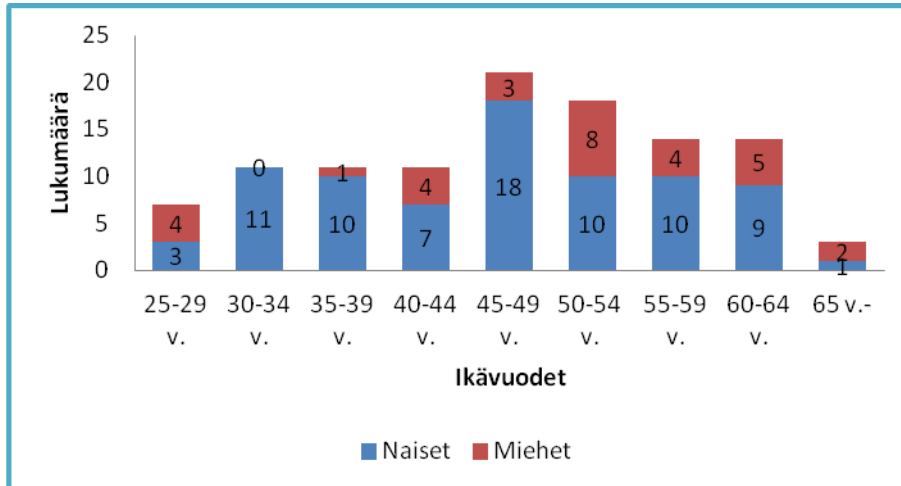
**) Vuoden 2011 luvussa mukana myös lähetyssihteerin (50 % virka)

Seurakuntatyötä (ns. hengellistä työtä) teki 60 % henkilöstöstä. Suurin henkilöstöryhmä tehtävien mukaan oli lapsityöntekijät (27 henkilöä), johon kuuluvat seurakuntien lastenohjaajat sekä kaksi lapsityönohjaajaa. Seuraavaksi suurin ryhmä oli hallinto- ja toimistohenkilökunta (18 henkilöä), johon kuuluvat varsinaista toimistotyötä tekevien lisäksi myös yhtymän tukipalvelujen johtavat viranhaltijat. Myös kiinteistö- ja kirkonpalvelustyöntekijät (17 henkilöä) sekä papisto (12 henkilöä) muodostivat merkittävän osan koko henkilöstön yhteismäärästä.

Ikä- ja sukupuolijakauma

Lohjan seurakuntayhtymän henkilöstön keski-ikä oli vuoden 2011 lopussa 47,4 vuotta (v. 2010: 47,8v.). Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä oli 47,5 vuotta (v. 2010: 47,2 v.).

KUVIO: Henkilöstön lukumäärä ikäryhmittäin 31.12.2011

Henkilöstön ikäjakaumassa ei ole tapahtunut viime vuosina suuria muutoksia. Henkilöstöä oli edelleen eniten ikäryhmässä 45-49 -vuotiaat (21 henkilöä). Ikärakenne painottuu yli 45 vuotiaisiin, joiden osuus oli 63,6 % (v. 2010: 66,7%). Osuus on hieman laskenut edellisestä vuodesta. Alle 30-vuotiaita oli 6,4 %.

Seurakuntayhtymän palveluksessa oli 17 yli 60-vuotiasta vakinaisessa palvelussuhteessa olevaa työntekijää, joten arvion mukaan eläköitymistä tapahtuu vielä melko runsaasti lähivuosien 2012-2016 aikana.

Seurakuntayhtymän henkilöstörakenne on naisvaltainen. Kertomusvuoden lopussa Lohjan seurakuntayhtymän henkilöstöstä 71,8 % oli naisia (v.2010: 69,4 %) ja 28,2 % miehiä (v.2010: 30,6 %). Naisten osuus on lisääntynyt hieman edellisestä vuodesta. Luvut vastaavat melko tarkasti kokonaiskirkon lukuja.

Kaikkein eniten naisia suhteessa työvoimaan oli lapsityössä (100 %), diakoniatyössä (90 %) sekä hallinnossa ja toimistotyössä (72 %). Miehet olivat enemmistönä ainoastaan hautausmaatyöntekijöissä (77 %). Papistossa naisten osuus on viime vuosina ollut kasvusuunnassa ja vuonna 2011 naiset olivat ensimmäistä kertaa tässä ammattiryhmässä enemmistönä. Ennusteena on naisten suhteellisen määrän kasvaminen edelleen johtuen teologian opiskelijoiden naisvaltaisuudesta.

Johtavassa asemassa (kirkkoherrat ja yhtymän johtavat viranhaltijat) oli 4 miestä ja 2 naista. Seurakuntatyön väliportaana esimiehet mukaan lukien esimiestehtävissä toimi yhteensä 20 henkilöä, joista 10 miehiä ja 10 naisia.

Henkilöstötyön painopisteet vuonna 2011

Kertomusvuoden aikana henkilöstöhallinnossa kiinnitettiin erityistä huomiota työhyvinvoinnin kehittämiseen. Maaliskuussa 2011 toteutettiin koko henkilöstöä koskenut työhyvinvointikysely yhteistyössä Työterveyslaitoksen kanssa. Sen tulokset ovat olleet pohjana yhteiselle keskustelulle työhön ja työyhteisöön liittyvistä kehittämistarpeista.

Lisäksi vuoden aikana laadittiin ja otettiin käyttöön ns. *Varhaisen puheeksiottamisen toimintamalli*. Sen tavoitteena on aktivoida esimiehiä ja työntekijöitä puuttumaan työhyvinvoinnin riskitekijöihin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Mallissa on muun muassa sovittu sairauspoissaolojen osalta selkeät puuttumisrajat, joiden täytyessä esimiehen velvollisuus on ottaa asia työntekijän kanssa puheeksi. Malli tukee siten osaltaan myös sairauspoissaolojen hallintaa.

Varhaisen puheeksiottamisen toimintamallin lisäksi vuoden aikana päivitettiin ja käsiteltiin yhdessä työterveyshuollon, esimiesten ja koko henkilöstön kanssa *Ohje hyvän kohtelun edistämisestä* sekä *Ohje päihdeongelmaisen hoitoonohjaamisesta*. Niissä on sovittu yhteisistä toimintatavoista ristiriita-/kiusaamistilanteiden sekä päihteiden väärinkäyttötapausten selvittämisessä.

Liikunta- ja virkistystoiminnan järjestäminen jatkui monipuolisena ja aktiivisena. Tavoitteena on ollut kannustaa työntekijöitä huolehtimaan omasta terveydestään ja työhyvinvoinnistaan sekä lisätä työyhteisön yhteishenkeä/yhteenkuuluvuutta.

Tarkempi raportti Lohjan seurakuntayhtymän henkilöstöstä ja sen tilasta esitetään erillisessä henkilöstökertomuksessa.